

ความรู้ การยอมรับและการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก. 18001 ของ
พนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)

ณัฐยานี หวันชัยศรี

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2549

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

ชื่อเรื่อง

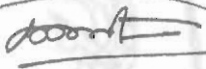
ความรู้ การยอมรับและการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของ
พนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทอานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)

โดย

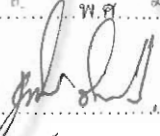
ณัฐยานันท์ หวันชัยศรี

พิจารณาเห็นชอบโดย

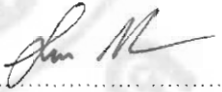
ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนรรักษ์ ปัญญาวัฒน์)
วันที่ 20 เดือน ๕ พ.ศ. 2549

กรรมการที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูศักดิ์ จันทนพศิริ)
วันที่ 20 เดือน ๕ พ.ศ. 2549

กรรมการที่ปรึกษา

(นางสาวศิวพร ปกป้อง)
วันที่ 20 เดือน ๕ พ.ศ. 2549

ประธานกรรมการประจำหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมา สิริชัย)
วันที่ 21 เดือน ๕ พ.ศ. 2549

โครงการบัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์ ดร.เทพ พงษ์พนิช)
ประธานคณะกรรมการ โครงการบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่ 22 เดือน ๕ พ.ศ. 2549

ชื่อเรื่อง	ความรู้ การยอมรับและการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิต ของบริษัท ฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)
ชื่อผู้เขียน	นางสาวณัฐธยาน์ หวันชัยศรี
ชื่อปริญญา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความรู้ การยอมรับและการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิต ของบริษัท ฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความรู้ การยอมรับและการปฏิบัติตามข้อกำหนดของ มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิต ของบริษัท ฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) 2) ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และตำแหน่งงาน กับการยอมรับข้อกำหนดของ มอก.18001 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความร่วมมือในการปฏิบัติตามข้อกำหนดและพฤติกรรม的开รับสื่อ กับการยอมรับข้อกำหนดของ มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิต ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากประชากรโดยใช้แบบสอบถามทั้งหมด 281 คน และได้นำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่า 1) พนักงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 20 – 25 ปี ระดับการศึกษาสูงสุดคือมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 6,501 – 7,500 บาท มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบันอยู่ในช่วง 1-3 ปี มีระดับความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดของ มอก.18001 อยู่ในระดับมาก 2) เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาและตำแหน่งงาน กับการยอมรับข้อกำหนดของ มอก.18001 พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานฝ่ายผลิตที่แตกต่างกัน มีระดับการยอมรับข้อกำหนดของ มอก.18001 ที่ไม่แตกต่างกัน 3) พนักงานฝ่ายผลิตมีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างความรู้กับการยอมรับข้อกำหนดของ มอก.18001 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ระหว่างความร่วมมือในการปฏิบัติตามข้อกำหนดและพฤติกรรม的开รับสื่อ กับการยอมรับข้อกำหนดของ มอก.18001

Title	Knowledge, Perception and Practice Towards the Specification of TIS 18001 among Production Worker of Hana Microelectronics Public Co., Ltd.
Author	Miss Nuttaya Wanchaisree
Degree of	Master of Business Administration in Business Administration.
Advisory Committee Chairperson	Associate Professor Dr. Anurak Panyanuwat

ABSTRACT

This research aimed 1) to investigate the level of knowledge, perception and practice according to the specification of TIS 18001 among production workers of Hana Microelectronics Public Co., Ltd., 2) to compare TIS 18001 perception of production workers who had different demographic backgrounds, and 3) to investigate the relationships between knowledge, practice, media exposure behavior and the specification of TIS 18001 perception. The data were collected by means of questionnaire from 281 production workers of Hana Microelectronics Public Co., Ltd. and were analyzed by using SPSS/PC+ program.

Research finding showed that: 1) most of the population who answered the questionnaire were women, 20 – 25 years old in average. They held a senior high school certificate with an average salary of 10,001 – 20,000 Baht and had 1 – 3 years of working experiences. 2) There was no statistically significant difference of TIS 18001 perception when personal factors were varied. 3) There was a positive correlation between knowledge and perception of TIS 18001 at the statistical significance level of 0.05. And there was a positive correlation between practice, media exposure behavior and perception according to the specification of TIS 18001 at the statistical significance level of 0.01.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี เนื่องด้วยได้รับความกรุณาอย่างสูงจากอาจารย์ รองศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูศักดิ์ จันทนพิริ อาจารย์สิวพร ปกป้อง คณาจารย์และเจ้าหน้าที่บัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่อง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย หัวหน้า งานและเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ให้การส่งเสริมในการศึกษาต่อครั้งนี้ รวมทั้งข้อมูล และคำแนะนำ ต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย

ที่สำคัญเหนือสิ่งใดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณวินัย คุณสายทอง หวันชัยศรี และคุณเปรมปรีดี ชูตระกูลที่ให้การสนับสนุนในการวางรากฐานการศึกษาและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัย เป็นอย่างดีเสมอมา ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่มีส่วนช่วยในการวิจัยครั้งนี้ประสบความสำเร็จ

ณัฐธยาน์ หวันชัยศรี

ธันวาคม 2549

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(8)
สารบัญภาพ	(12)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตของการศึกษา	5
นิยามศัพท์ทั่วไป	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	7
บริบทของบริษัทยานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)	7
แนวคิดและข้อกำหนดมาตรฐานการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย	12
แนวความคิดทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	23
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
กรอบแนวคิดในการวิจัย	35
สมมติฐานในการวิจัย	37
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	38
สถานที่ดำเนินการวิจัย	38
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
วิธีการเก็บข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	41

บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	46
ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล	47
ส่วนที่ 2 ระดับความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 พฤติกรรมการเปิดรับ	
สื่อ การยอมรับและการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001	51
ส่วนที่ 3 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย	75
ส่วนที่ 4 การหาความสัมพันธ์ของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001	
พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 กับ	
การยอมรับข้อกำหนด มอก.18001	97
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	98
สรุปผลการศึกษา	98
อภิปรายผลการศึกษา	101
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	105
ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป	107
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก	111
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	112
ภาคผนวก ข ประวัติผู้วิจัย	122

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามแผนงาน	40
2 จำนวนร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะข้อมูลพื้นฐานและสภาพทางสังคมทั่วไป	47
3 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001	51
4 จำนวนและร้อยละของระดับความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ของกลุ่มตัวอย่าง	52
5 ค่าสถิติพื้นฐานของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001	52
6 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการเปิดรับแหล่งข่าวสารจากบทความในหนังสือพิมพ์	54
7 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการเปิดรับแหล่งข่าวสารจากรายการในโทรทัศน์	54
8 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการเปิดรับแหล่งข่าวสารจากรายการทางวิทยุ	55
9 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการเปิดรับแหล่งข่าวสารจากป้ายประกาศ	56
10 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการเปิดรับแหล่งข่าวสารจากวารสารหรือนิตยสาร	56
11 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการเปิดรับแหล่งข่าวสารจากแผ่นพับของบริษัท	57
12 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการเปิดรับแหล่งข่าวสารจากเสียงตามสายในบริษัท	58
13 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการเปิดรับแหล่งข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ของบริษัทที่รับผิดชอบพูดให้ฟัง	58
14 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการเปิดรับแหล่งข่าวสารจากหัวหน้างานพูดให้ฟัง	59

ตาราง	หน้า
15 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการเปิดรับแหล่ง ข่าวสารจากเพื่อนร่วมงาน	60
16 จำนวนและร้อยละของระดับของความถี่การเปิดรับสื่อ	60
17 ค่าสถิติพื้นฐานของความถี่เฉลี่ยของการเปิดรับสื่อ	61
18 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการยอมรับ ข้อกำหนด มอก.18001	62
19 จำนวนและร้อยละของระดับของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001	67
20 ค่าสถิติพื้นฐานของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 รวมเฉลี่ย	68
21 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติตาม ข้อกำหนด มอก.18001	69
22 จำนวนและร้อยละของระดับของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001	74
23 ค่าสถิติพื้นฐานของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 รวมเฉลี่ย	74
24 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างชายกับหญิง	75
25 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามอายุ	76
26 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในบริษัท	76
27 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างสถานภาพโสดกับสมรส	77
28 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามระดับการศึกษา	78
29 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามลักษณะงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน	79
30 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามช่วงรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	80
31 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรม	80

ตาราง

หน้า

32	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรมโดยวิธี LSD	82
33	การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างการเคยและไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน	82
34	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างชายกับหญิง	83
35	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามอายุ	84
36	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในบริษัท	84
37	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างสถานภาพโสดกับสมรส	85
38	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามระดับการศึกษา	86
39	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามลักษณะงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน	87
40	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามช่วงรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	88
41	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรม	88
42	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างการเคยและไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน	89
43	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างชายกับหญิง	90
44	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามอายุ	90

ตาราง

หน้า

45	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในบริษัท	91
46	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างสถานภาพโสดกับสมรส	91
47	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามระดับการศึกษา	92
48	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามลักษณะงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน	93
49	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามช่วงรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	94
50	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามช่วงรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยวิธี LSD	95
51	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรม	95
52	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างการเคยและไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการ ทำงาน	96
53	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001	97

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	การจัดโครงสร้างองค์กรแบ่งตามกลุ่มประเภทของสินค้า	8
2	องค์ประกอบของระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย	14
3	กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	36

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันภาวะการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศ ได้ก้าวสู่ระบบการค้าเสรี และมีการแข่งขันสูงขึ้นตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของทางด้านเศรษฐกิจ ประเทศต่างๆ จึงพยายามที่จะหาข้อได้เปรียบในการแข่งขันด้วยการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต และการสร้างกฎเกณฑ์เพื่อให้ตนได้เปรียบทางการค้า หรือให้คู่แข่งต้องมีการดำเนินการด้านมาตรฐานให้อยู่ในระบบเดียวกัน องค์การค้าโลก (World Trade Organization : WTO) จึงได้สนับสนุนให้ประเทศสมาชิกนำมาตรฐานสากลต่างๆ ที่ยอมรับไปใช้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและโปร่งใสทางการค้ามากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านการประกันคุณภาพตามระบบมาตรฐานคุณภาพ ISO 9000 ซึ่งล่าสุดมีการปรับปรุงเป็นฉบับปี ค.ศ. 2001 ด้านสิ่งแวดล้อมตามระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 และมาตรฐานด้านการใช้แรงงาน SA 8000 เป็นต้น ซึ่งมาตรฐานเหล่านี้ จะใช้เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการกีดกันบริษัทคู่ค้าที่ไม่ได้ผ่านการรับรองมาตรฐานดังกล่าวเข้าไปขายในกลุ่มของตน โดยเฉพาะกลุ่มตลาดร่วมยุโรป (European Union) นอกจากนี้มาตรฐานดังกล่าวก็ยังช่วยพัฒนามาตรฐานการผลิต การบริการของบริษัทต่างๆ ในโลกให้อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน

ในระดับสากลได้มีการจัดทำร่างมาตรฐาน ISO 18000 มีแนวโน้มว่าจะนำพื้นฐานของมาตรฐานของประเทศอังกฤษ (British Standard : BS 8800) มาใช้ จุดมุ่งหมายของมาตรฐาน BS 8800 คือ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายต่อลูกจ้างและผู้อื่น เพื่อปรับปรุงรูปแบบการทำงานของธุรกิจ และเพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ความรับผิดชอบต่อสังคม ในการที่จะดำเนินเพื่อความอยู่รอดได้ในวงการธุรกิจ

สำหรับในประเทศไทย กระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ได้ให้ความสำคัญกับปัญหาดังกล่าว โดยได้มอบหมายให้สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ทำการกำหนดอนุกรมมาตรฐานระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (มอก.18000) ขึ้นเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2540 โดยใช้มาตรฐาน BS8800 : 1996 Guide to occupational health and safety management systems เรียกโดยย่อว่า OH & S เพื่อเป็นแนวทางโดยมีวัตถุประสงค์มุ่งเน้นให้องค์กรใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดทำระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และพัฒนาปรับปรุงระบบให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายเพียงการแก้ไข

ปัญหาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน แต่ยังคงครอบคลุมถึงแนวทางในการป้องกันมิให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพและอุบัติเหตุต่างๆ ต่อผู้ปฏิบัติงานในองค์กรและสังคมใกล้เคียงด้วย ซึ่งนอกจากจะกำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในองค์กรแล้ว ยังใช้เป็นข้อกำหนดในการตรวจประเมินของสถาบันรับรองมาตรฐาน ISO เพื่อให้การรับรองระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยแก่องค์กรทุกองค์กร ทั้งภาคการผลิตหรือภาคการบริการ

บริษัท ธานีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทผู้ประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการส่งออก เริ่มก่อตั้งโรงงานขึ้นในจังหวัดลำพูนในปี พ.ศ. 2536 ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน ปัจจุบันมีการจ้างแรงงานทั้งหมดกว่า 3,000 คน จึงเป็นสถานประกอบการที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายแรงงาน กฎหมายสิ่งแวดล้อม ตลอดจนกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นผู้บริหารของบริษัท ธานีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) จึงได้ประกาศกำหนดนโยบาย การบริหารงานคุณภาพสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของ ISO 9001:2000, ISO 14001 และ มอก.18001 ตลอดจนจัดทำข้อกำหนดตามกฎหมาย และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดและให้พัฒนาระบบบริหารดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ในทุกหน่วยงานของบริษัท จากข้อกำหนดดังกล่าวจึงจำเป็นต้องดำเนินการจัดทำข้อกำหนดการทำงานให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของมาตรฐานต่างๆ โดยผู้บริหารให้การสนับสนุนการประชาสัมพันธ์และการจัดอบรมระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัยให้แก่คณะทำงานและผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจในแนวความคิด และวิธีดำเนินงานของระบบการจัดการดังกล่าว โดยมีจุดมุ่งหมายให้การดำเนินงานตามข้อกำหนดของระบบการจัดการนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

การดำเนินงานด้าน มอก.18001 นั้นเป็นการดำเนินงานเพื่อลดความเสี่ยงต่ออันตรายและอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้อง ข้อกำหนดต่างๆ จึงค่อนข้างจะเน้นหนักไปทางด้านฝ่ายผลิต เพราะจะมีลักษณะงานที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุและความเจ็บป่วยจากการทำงานมากกว่างานประเภทอื่น ซึ่งงานดังกล่าวได้แก่ งานตัดชิ้นงาน งานเตรียมชิ้นงาน งานติดตั้งส่วนอิเล็กทรอนิกส์ งานทำความสะอาดชิ้นงาน เป็นต้น งานเหล่านี้เป็นงานที่ต้องสัมผัสกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านกายภาพ ได้แก่ เสียงดัง ความร้อน จากการใช้เครื่องจักร ทางด้านสารเคมีจากการสัมผัสสารเคมีในการปฏิบัติงาน เช่น ตะกั่ว กรด ด่าง และด้านเออร์โกโนมิกส์ เช่น การยกของหนัก การทำงานในสภาพที่ไม่เหมาะสมกับสรีระ เป็นต้น

การนำข้อกำหนดของ มอก.18001 มาใช้ในบริษัท นอกจากจะเกิดประโยชน์ในด้านการลดความเสี่ยงอันตรายและอุบัติเหตุต่างๆ ของพนักงานแล้วนั้นยังจะก่อให้เกิดประโยชน์กับบริษัท โดยทำให้บริษัทสามารถลดต้นทุนต่างๆ อันเกิดจากความผิดพลาดที่เกิดจากอุบัติเหตุในการทำงานที่น้อยลงทำให้เกิดค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่าเดิม และยังทำให้เกิดการปรับปรุงการดำเนินงานของบริษัทให้เกิดความปลอดภัย และเกิดประโยชน์ทางการค้าในการส่งสินค้าออกไปจำหน่ายในต่างประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันคู่ค้าต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศในแถบยุโรปตะวันตกจะมีนโยบายการซื้อสินค้าจากประเทศที่มีมาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่ดีกว่าประเทศอื่นๆ

จากข้อดีดังกล่าวข้างต้นทำให้บริษัทธานีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) นำระบบมาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน (มอก.18001 หรือ TIS 18001) มาใช้และได้รับการตรวจรับรองจาก สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ (สรอ.) แล้ว โดยที่บริษัทจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งจะต้องมีการกำหนดนโยบายอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของบริษัท การวางแผน การปฏิบัติและดำเนินการ รวมทั้งการตรวจสอบและแก้ไขให้เป็นไปตามมาตรฐานดังกล่าว กระบวนการดังกล่าวข้างต้นนี้ จำเป็นอย่างที่บุคลากรของบริษัทจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและให้ความร่วมมือโดย การปฏิบัติตามนโยบายอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของบริษัท รวมทั้งจะต้องได้รับการยอมรับจากบุคลากรของบริษัท เพราะเมื่อบุคคลเกิดการยอมรับก็จะให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของ มอก.18001 อย่างเต็มที่ ในทางตรงกันข้าม ถ้าบุคลากรไม่มีความรู้ความเข้าใจ ไม่ยอมรับการนำข้อกำหนดของ มอก.18001 มาใช้ ก็จะไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ ซึ่งจะส่งผลให้การนำข้อกำหนดของ มอก.18001 มาปฏิบัติไม่ประสบความสำเร็จ

สำหรับการที่จะทำให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและให้ยอมรับในการนำข้อกำหนดของ มอก.18001 มาใช้ในบริษัทนั้น จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายประการซึ่งเกี่ยวข้องกับตัวบุคคล เช่น เพศ อายุ อายุงาน สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน เป็นต้น ซึ่งปัจจัยดังกล่าวจะส่งผลให้บุคลากรมีระดับความเข้าใจ การให้ความร่วมมือในการนำไปปฏิบัติตาม และการยอมรับข้อกำหนดของ มอก.18001 แตกต่างกัน

ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความสนใจศึกษาถึงความรู้ การยอมรับและ การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทธานีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) ทั้งนี้เพื่อสะท้อนภาพการดำเนินงานตามข้อกำหนดของ มอก.18001 ของบริษัทว่าได้รับความร่วมมือจากผู้ปฏิบัติงานมากน้อยเพียงใด และศึกษาว่าข้อกำหนดเพื่อความปลอดภัยที่ได้กำหนดไว้นั้นได้ถูกนำไปปฏิบัติตามมากน้อยเพียงใด เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องในการเตรียมความพร้อมของพนักงานที่มีต่อระบบดังกล่าวต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ในการศึกษาเรื่องความรู้ การยอมรับและการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทธานีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ

1. ศึกษาระดับความรู้ การยอมรับและการปฏิบัติตามข้อกำหนดของ มอก. 18001 ของพนักงานฝ่ายผลิต
2. ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล (ได้แก่ เพศ อายุ อายุงาน สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา และตำแหน่งงาน) กับการยอมรับข้อกำหนดของ มอก.18001
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ การปฏิบัติตามข้อกำหนด และพฤติกรรม การเปิดรับสื่อ กับการยอมรับข้อกำหนดของ มอก. 18001 ของพนักงานฝ่ายผลิต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงระดับความรู้ความเข้าใจขั้นพื้นฐานของพนักงานเกี่ยวกับมาตรฐาน อาชีวอนามัยและความปลอดภัย แล้วทำการอบรมส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของพนักงานเกี่ยวกับมาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยให้ถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น
2. เพื่อทราบถึงความรู้ การยอมรับและการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทธานีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) เพื่อเป็นแนวทางสำหรับ บริษัทธานีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้พนักงานของบริษัทเข้าใจและยอมรับการนำระบบมาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพตรงกับเป้าหมายที่ตั้งไว้
3. เพื่อทราบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ การนำไปปฏิบัติ และ พฤติกรรมการเปิดรับสื่อที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทธานีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)

ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตของพื้นที่ทำการศึกษา ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างในประชากรที่เป็นพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทธานีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)

ขอบเขตของเนื้อหา ศึกษาความรู้ การยอมรับและการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงาน โดยศึกษาเฉพาะกรณีความรู้ การยอมรับและการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทธานีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น

ขอบเขตระยะเวลาในการศึกษา เดือนมีนาคม 2548 - เดือนตุลาคม 2549

นิยามศัพท์ทั่วไป

มอก.18001 หมายถึง มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย : ข้อกำหนดตามมาตรฐานเลขที่ มอก.18001 - 2542

ความรู้ความเข้าใจเรื่องข้อกำหนด มอก.18001 หมายถึง ความสามารถในการที่จะจดจำรายละเอียด กฎเกณฑ์ ความหมาย ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิต

การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 หมายถึง การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายผลิต ตามข้อกำหนดของ มอก.18001

การยอมรับ หมายถึง ขบวนการที่บุคคลพิจารณา ตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่ได้รับรู้ เรียนรู้ หรือได้รับการแนะนำและในที่สุดก็รับเอาสิ่งนั้นๆ มาใช้หรือปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ โดยระยะเวลาของขบวนการนี้จะช้าหรือเร็วก็ขึ้นอยู่กับตัวบุคคล

การยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 หมายถึง การตัดสินใจยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 โดยพิจารณายอมรับในคุณลักษณะ 5 ประการ ดังนี้

1) การยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ในด้านประโยชน์ในเชิงเปรียบเทียบ หมายถึง การที่พนักงานนำข้อกำหนด มอก.18001 ไปปฏิบัติและเมื่อเปรียบเทียบถึงคุณและโทษของการปฏิบัติแล้วพบว่าการปฏิบัตินั้นมีประโยชน์หรือมีคุณค่ามากกว่า

2) การยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ในด้านความสอดคล้องต้องกัน หมายถึง การที่พนักงานนำข้อกำหนด มอก.18001 ไปปฏิบัติแล้วเห็นว่าการปฏิบัติงานตามข้อกำหนด มอก.18001 ไม่ได้เป็นอุปสรรคขัดขวางการทำงาน ไม่ทำให้เกิดความยุ่งยาก แต่จะช่วยสนับสนุน ส่งเสริมงานที่ทำอยู่ให้มีความสะดวกสบายมากขึ้น

3) การยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ในด้านความสลับซับซ้อน หมายถึง การที่พนักงานนำข้อกำหนด มอก.18001 ไปปฏิบัติแล้วเห็นว่าข้อกำหนด มอก.18001 ไม่สลับซับซ้อน สามารถทำความเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้ง่าย

4) การยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ในด้านความสามารถที่จะทดลองใช้ได้ หมายถึง การที่พนักงานได้รับความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 แล้วเกิดความมั่นใจในเมื่อปฏิบัติงานตามข้อกำหนด มอก.18001 แล้วจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหรือเกิดความเสี่ยงใดๆ ต่อตัวผู้ปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานนั้น

5) การยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ในด้านความสามารถสังเกตได้ หมายถึง การที่พนักงานนำข้อกำหนด มอก.18001 ไปปฏิบัติแล้วสามารถสังเกตเห็นผลของการเปลี่ยนแปลง ได้ง่ายและชัดเจนในเรื่องของอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน

พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 หมายถึง การได้รับข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 โดยผ่านการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ เช่น ทางเสียงตามสาย ภายในบริษัท การได้รับเอกสารเผยแพร่ความรู้ การสนทนาพูดคุยกับบุคคลอื่น หรือ คำแนะนำจาก เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เป็นต้น

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

บริบทของบริษัทธานีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)

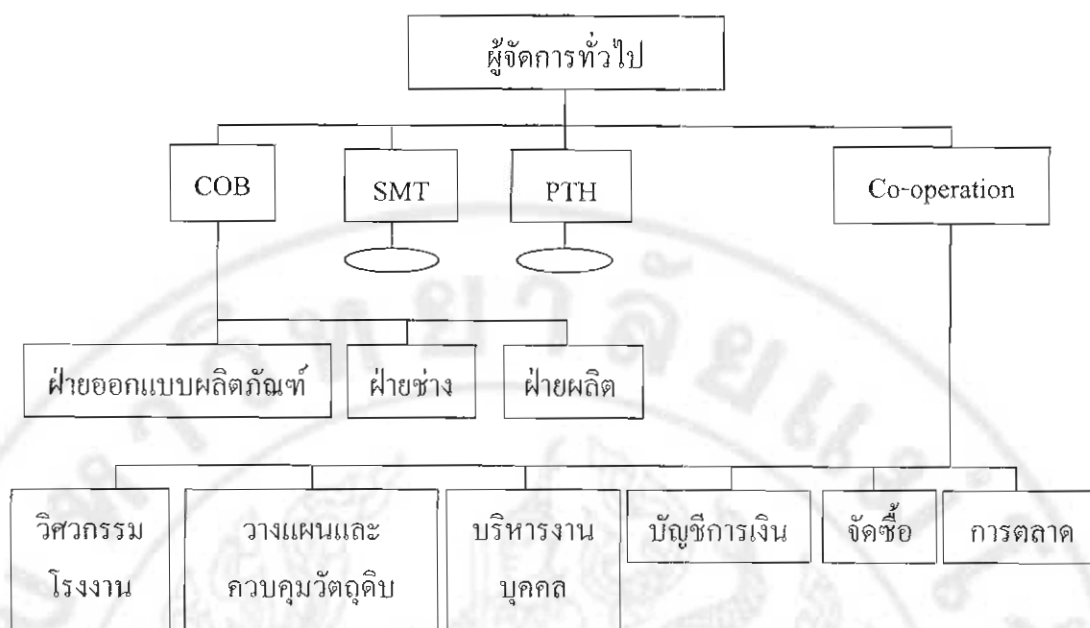
ลักษณะทั่วไป

บริษัทธานีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) ตั้งอยู่ในบริเวณนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ เลขที่ 101/2 หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน โดยมีลักษณะของธุรกิจคือผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้า (made to order) ธุรกิจหลักคือประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์บนแผงวงจร เริ่มประกอบการตั้งแต่เดือนมกราคม ปี พ.ศ. 2537 ต่อมาได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด โดยมีที่อยู่จดทะเบียนตั้งอยู่เลขที่ 10/4 หมู่ที่ 3 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงตลาดบางเขน เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ด้วยทุนจดทะเบียน 1,000 ล้านบาท และได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment, BOI) ปัจจุบันมีพนักงานรวมทั้งสิ้น 3,000 คน และมีผลประกอบการโดยเฉลี่ย 2,000 ล้านบาทต่อปี

โครงสร้างองค์กรของบริษัท

บริษัทธานีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) จัดโครงสร้างองค์กรแบ่งตามประเภทของสินค้าที่มีขั้นตอนการผลิตที่แตกต่างกัน ดังแสดงในภาพ 1 ซึ่งได้แก่

- 1) Chip On Board (COB) ได้แก่ สินค้าประเภทที่มีการนำชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ไปติดบนแผงวงจร
- 2) Surface Mount Technology (SMT) ได้แก่ สินค้าประเภทที่นำชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่มีขนาดเล็กมาก และต้องใช้กลึงจุดทรรศ์ส่องเพื่อการติดลงบนผิวของแผงวงจร
- 3) Plated Through Holes (PTH) สินค้าประเภทแผงวงจรไฟฟ้า
- 4) Co - operation Dept (OPR) ได้แก่ แผนกบริหารงานต่างๆ เช่น แผนกบัญชีการเงิน แผนกการตลาด แผนกจัดซื้อ แผนกคลังสินค้า แผนกวิศวกรรมออกแบบ แผนกบริหารงานบุคคล แผนกวางแผนและควบคุมวัตถุดิบ เป็นต้น

○ หมายถึง : การจัดองค์กรของ SMT และ PTH เหมือนกับ COB

ภาพ 1 การจัดโครงสร้างองค์กรแบ่งตามกลุ่มประเภทของสินค้า

กระบวนการผลิตสินค้า

บริษัท ฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) มีกระบวนการผลิตสินค้าที่แบ่งตามกลุ่มประเภทของสินค้าซึ่งมีขั้นตอนการผลิตแตกต่างกัน ได้แก่ COB, SMT และ PTH ตั้งแต่เริ่มการผลิตจนถึงปัจจุบัน แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงการจัดโครงสร้างองค์กรแต่ยังไม่เปลี่ยนแปลงการแบ่งประเภทของกระบวนการผลิต

ขั้นตอนการผลิตสินค้าประเภท COB ตามลำดับ

- 1) นำแผงวงจรที่ได้จากสินค้าประเภท SMD มาตรวจสอบและเอาเศษกาวออก
- 2) ตัดแผ่นวงจรแยกออกเป็นแผ่น
- 3) ตรวจสอบแผงวงจรและพิมพ์แถบสี
- 4) ทำเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์บนแผงวงจรด้วยเลเซอร์
- 5) หยอดกาวและตรวจสอบการติดกาวและนำไปอบ
- 6) ตัดแผงบางส่วนเพื่อแยกให้เห็นเป็นชิ้นงาน
- 7) ติดชิ้นวงจรอิเล็กทรอนิกส์

- 8) นำไปล้างทำความสะอาด เป่าแห้ง
- 9) ติดลวดทอง
- 10) นำไปล้างทำความสะอาด เป่าแห้ง และใช้แสงเลเซอร์ในการจัดเส้นลวดทอง
- 11) นำไปปอบ
- 12) พันสีเคลือบชิ้นงานและเจาะรู
- 13) ทดสอบการทำงาน
- 14) ตัดชิ้นงานบางส่วนเพื่อแยกเป็นตัวให้เห็นชัดเจน
- 15) ติดชิ้นวงจรอิเล็กทรอนิกส์เพิ่ม
- 16) ติดลวดทองและนำไปปอบ
- 17) จัดเส้นลวดทอง พันพลาสติกเคลือบ และนำไปปอบ
- 18) ตัดชิ้นงานแยกออกเป็นตัว
- 19) ทำเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์บนชิ้นงาน
- 20) ทดสอบการทำงาน
- 21) ตรวจสอบคุณภาพ
- 22) บรรจุสินค้า

ขั้นตอนการผลิตสินค้าประเภท SMT ตามลำดับ

- 1) จัดเตรียมชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์
- 2) ติดหมุดหลอดอิเล็กทรอนิกส์ที่กระแสน้ำไฟฟ้าผ่านได้ทางเดียวลงบนแผงวงจร
- 3) ตรวจสอบแผงวงจรและพิมพ์แถบสี
- 4) ตัดแต่งส่วนขาและชุบตะกั่ว
- 5) หยอดกาวและติดชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์
- 6) นำไปล้างทำความสะอาด เป่าแห้ง
- 7) ติดชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และนำไปปอบ
- 8) ทดสอบการทำงาน และตรวจสอบคุณภาพ
- 9) บรรจุสินค้า

ขั้นตอนการผลิตสินค้าประเภท PTH ตามลำดับ

- 1) นำชิ้นส่วนที่ผ่านกระบวนการผลิตของ SMD หรือ COB บางขั้นตอนแต่ยังไม่ถูกเคลือบพลาสติกและยังไม่ถูกตัดเป็นตัวมาทำต่อในการผลิตสินค้าประเภท PTH
- 2) ติดชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และนำไปชุบตะกั่ว
- 3) ตรวจสอบ 100%
- 4) ติดแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ และขดลวด
- 5) ทดสอบการทำงาน และตรวจสอบคุณภาพ
- 6) ผ่านกระบวนการชุบตะกั่วด้วยกระแสไฟฟ้า
- 7) ติดชิ้นส่วนเพื่อการเชื่อมต่อวงจรและแบตเตอรี่
- 8) ชุบตะกั่วและนำไปอบ
- 9) ติดวงจรอิเล็กทรอนิกส์ที่มีลักษณะเป็นแผ่นบัดกรี
- 10) ทดสอบการทำงาน ตรวจสอบคุณภาพและซ่อมชิ้นงานที่งานยังไม่ได้คุณภาพ
- 11) ติดแถบสี หยอดกาวและนำไปอบ
- 12) ติดลวดทอง ทดสอบการทำงาน ตรวจสอบคุณภาพ
- 13) พ่นพลาสติกเคลือบและตัดชิ้นงานแยกออกเป็นตัว
- 14) ทดสอบการทำงาน ตรวจสอบคุณภาพ
- 15) บรรจุสินค้า

ระบบมาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (มอก.18001) ภายในองค์กร

ปัจจุบันบริษัท ฮาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) ได้นำเอาระบบมาตรฐานมาใช้และได้รับการตรวจรับรองจากสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ (สรอ.) แล้วซึ่งได้แก่ การประกันคุณภาพตามระบบมาตรฐานคุณภาพ (ISO 9000: 2001), ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (ISO 14001), มาตรฐานคุณภาพสำหรับผลิตภัณฑ์ยานยนต์ ISO/TS 16949 และระบบมาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน (มอก.18001 หรือ TIS 18001) ที่บริษัทได้นำเอามาปรับใช้เนื่องจากได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่ออันตรายและอุบัติเหตุต่างๆ ในการทำงานของพนักงานและผู้เกี่ยวข้องให้น้อยลง

สำหรับในเรื่องมาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน บริษัทได้มีขั้นตอนในการทำงานดังต่อไปนี้

เดือนสิงหาคม 2547 บริษัทที่ปรึกษาระบบมาตรฐานอาชีพอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน (มอก.18001) ทำการทบทวนเอกสารของระบบทั้งหมด และตรวจสอบรายละเอียดต่างๆ ภายในบริษัท

เดือนกันยายน 2547 ส่งตัวแทนของบริษัทเพื่อเข้าร่วมสัมมนาการฝึกอบรมมาตรฐานตามข้อกำหนด มอก.18001

เดือนตุลาคม 2547 ทำการพัฒนาปรับปรุงเอกสารของระบบมาตรฐานอาชีพอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน

เดือนธันวาคม 2547 บริษัทที่ปรึกษาระบบมาตรฐาน มอก.18001 จัดส่งโปรแกรมการฝึกอบรมให้แก่บริษัทฯ

เดือนธันวาคม 2547 ทำการตรวจสอบโปรแกรมที่ได้รับมา

เดือนมกราคม 2548 เริ่มทำการฝึกอบรมเรื่องข้อกำหนด มอก.18001 ให้แก่พนักงาน

เดือนมีนาคม 2548 ทำการประเมินก่อนที่จะการรับรองมาตรฐาน มอก.18001

19 พฤษภาคม 2548 บริษัทฯ ได้รับการรับรองมาตรฐานอาชีพอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานจากสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ (สรอ.)

ทั้งนี้ บริษัทได้มีนโยบายสิ่งแวดล้อม และอาชีพอนามัยและความปลอดภัยของบริษัทฯ ดังนี้

- 1) อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและพลังงานโดยการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ป้องกันการเกิดมลพิษ และควบคุมการปล่อยของเสีย ให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด
 - 2) จัดสถานที่ทำงานและจัดหาอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย และป้องกันอุบัติเหตุ และอุบัติการณ์อย่างเต็มความสามารถ
 - 3) ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อกำหนดและกฎระเบียบอื่นๆ รวมทั้งให้การสนับสนุนข้อกำหนดของลูกค้า ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยและอาชีพอนามัย
- นอกจากนี้ทางบริษัทฯ ได้ดำเนินการและจัดทำนโยบายของบริษัทฯ ให้สอดคล้องกับข้อกำหนด มอก.18001 โดยสรุปได้ดังนี้

- ให้การอบรมและปลูกฝังจิตสำนึกในด้านอาชีพอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานแก่พนักงานในการปฏิบัติงาน
- ปฏิบัติตามข้อกำหนดกฎหมายและข้อกำหนดที่บริษัทมีข้อผูกพัน
- ป้องกันและลดอุบัติเหตุอย่างเต็มความสามารถ
- ลดและควบคุมอุบัติการณ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงาน

- พิจารณาทางเลือกในการเปลี่ยนมาใช้วัตถุดิบที่มีอันตรายน้อยทดแทนวัตถุดิบที่ใช้อยู่เดิม

- สร้างเสริมความเข้าใจในข้อกำหนดอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน และเจตนาของบริษัทฯ, ลูกค้า, ผู้รับจ้าง, ผู้รับเหมา โดยนโยบายของบริษัทฯ จะสามารถเปิดเผยต่อสาธารณชนเมื่อได้รับการร้องขอ

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า การนำข้อกำหนด มอก.18001 มาปรับใช้ในบริษัท นานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) นั้นถือเป็นระบบที่เกิดขึ้นมาใหม่ ดังนั้นการที่จะทำให้ระบบดำเนินไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพนั้น พนักงานจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ ต้องได้รับความร่วมมือที่ดีจากพนักงาน และต้องได้รับการยอมรับจากพนักงาน

แนวคิดและข้อกำหนดมาตรฐานการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

แนวคิดมาตรฐานการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ได้มอบหมายให้สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) กำหนดอนุกรมมาตรฐานระบบการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานต่างๆ นำไปใช้ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานเพื่อเป็นภาพลักษณ์ที่ดี และเพื่อเป็นการส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงาน ป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดต่อผู้ปฏิบัติงาน เพื่อนร่วมงาน หรือต่อชุมชนที่ใกล้เคียง สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จึงได้จัดทำอนุกรมมาตรฐาน มอก.18000 หรือ ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (Occupational health and safety management system standards - TIS 18000) โดยตามอนุกรมมาตรฐาน มอก.18000 นี้ กำหนดขึ้นโดยยึดตามแนวทาง BS 8800 : 1996 Guide to occupational health and safety (OH&S) management systems ของประเทศอังกฤษเป็นแนวทาง และอาศัยหลักการของระบบการจัดการตามอนุกรมมาตรฐาน มอก.9000/ISO 9000 และ มอก.14000/ISO 14000 เพื่อให้ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเข้ากันได้กับระบบการจัดการอื่นๆ ขององค์กร

แนวทางของอนุกรมมาตรฐาน มอก.18000 แบ่งออกเป็น 2 เล่ม ดังนี้

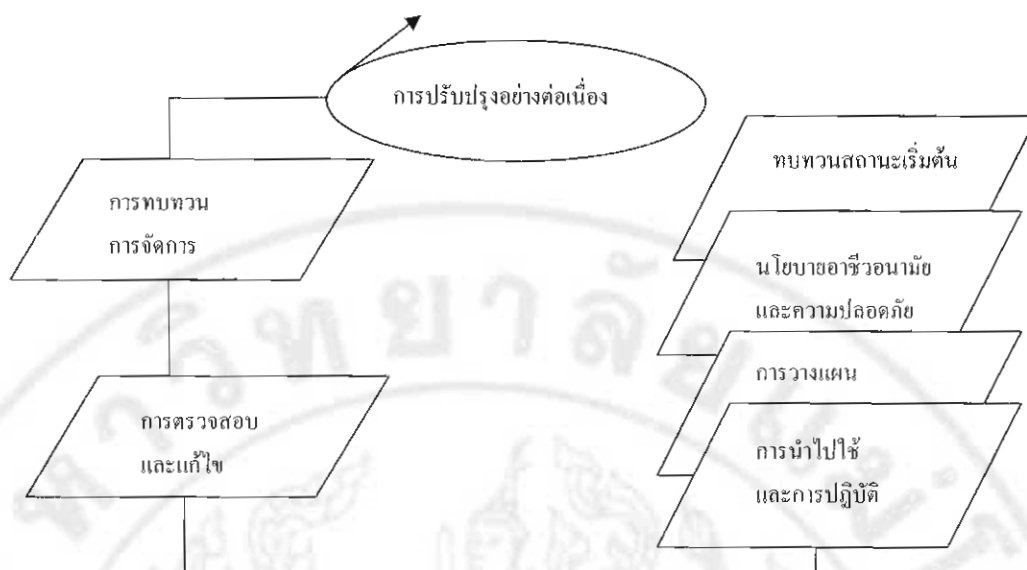
- 1) มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย : ข้อกำหนด ตามมาตรฐานเลขที่ มอก.18001-2542 (Occupational health and safety management system : specification)

2) มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย : ข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับหลักการระบบและเทคนิคในทางปฏิบัติ ตามมาตรฐานเลขที่ มอก.18004 (Occupational health and safety management systems: general guidelines on principle, systems and supporting techniques)

วัตถุประสงค์ของมาตรฐานนี้ กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดทำระบบการจัดการอาชีวอนามัย และความปลอดภัยขององค์กรและพัฒนาปรับปรุงระบบให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่องในด้านต่างๆ คือ

- 1) ลดความเสี่ยงต่ออันตรายและอุบัติเหตุต่างๆของพนักงานและผู้เกี่ยวข้องให้น้อยลง
- 2) ปรับปรุงการดำเนินงานของธุรกิจให้เกิดความปลอดภัย
- 3) ช่วยสร้างภาพพจน์ความรับผิดชอบต่อพนักงานภายในองค์กรต่อองค์กรเอง และต่อสังคม

นอกจากนี้แล้วยังช่วยให้องค์กรปฏิบัติตามอย่างถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยในแต่ละองค์กรจะมีการพิจารณาว่ากิจกรรมที่ปฏิบัติอยู่มีอันตรายอย่างไรบ้าง และอันตรายดังกล่าวมีความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด แล้วนำมาจัดลำดับตามขนาดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยการประมาณค่าจากโอกาสที่จะเกิดอันตรายและความรุนแรงของความเสียหาย แล้วจึงวางแผนปฏิบัติการควบคุมโดยอาจเปรียบเทียบกับข้อกำหนดตามกฎหมายรวมทั้งวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องสำหรับกิจกรรมนั้นๆ แล้วกำหนดเป้าหมายในการดำเนินการในเชิงปริมาณ เพื่อความสะดวกในการวัดผลการดำเนินการ ดังนั้นหัวใจของระบบมาตรฐาน มอก.18001 จึงประกอบด้วย การจำแนกอันตราย การประเมินความเสี่ยง การกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยง ทั้งนี้การดำเนินการทั้ง 3 ขั้นตอนข้างต้นจะต้องดำเนินการไปอย่างต่อเนื่องเพื่อการปรับปรุงที่ดีขึ้นเรื่อยๆ และเน้นการป้องกันหรือการดำเนินการเชิงรุก มากกว่าการแก้ไขหรือการดำเนินการเชิงรับ ซึ่งเป็นแนวคิดเดียวกับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 หน่วยงานหรือองค์กรที่มีระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 อยู่แล้วจะสามารถนำระบบมาตรฐาน มอก.18001 มาใช้งานได้อย่างง่ายดาย เพราะมีองค์ประกอบหรือขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินการเหมือนกันแทบทุกประการ ระบบการจัดการหลายๆ อย่าง เช่น การฝึกอบรม การสื่อสาร การควบคุมเอกสาร สามารถใช้ระบบปัจจุบันที่มีอยู่ได้เพียงแค่เพิ่มเติมรายละเอียดด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยลงไปเท่านั้น วัฏจักรของระบบ มอก.18001 ดังแสดงในแผนภาพที่ 2 ได้ใช้หลักการของ "วงล้อมหัศจรรย์ของเดมมิง" (Deming's Cycle) ซึ่งก็คือ Plan Do Check Action หรือ PDCA นั่นเอง

ภาพ 2 องค์ประกอบของระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ข้อกำหนดมาตรฐานการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (มอก.18001-2542)

ระบบ มอก.18001 ประกอบด้วยข้อกำหนดที่จะต้องใช้ในการจัดทำระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในองค์กร โดยในส่วนประกอบของข้อกำหนดจะแบ่งออกเป็น 5 หัวข้อหลักคือ

0. บทนำ กล่าวถึงความเป็นมาของระบบ มอก.18001
1. ขอบข่าย กล่าวถึงขอบข่ายการนำระบบ มอก.18001 ไปใช้
2. การนำไปใช้ กล่าวถึงปัจจัยอื่นที่องค์กรต้องคำนึงถึงนอกเหนือจากองค์ประกอบของข้อกำหนดตามหัวข้อ 4 คือ ปัจจัยด้านบุคคล วัฒนธรรม ระเบียบกฎเกณฑ์ และปัจจัยอื่นภายในองค์กรด้วย
3. บทนิยาม อธิบายคำศัพท์ที่ใช้ในมาตรฐานข้อกำหนด
4. ข้อกำหนดของระบบ มอก.18001 ที่องค์กรต้องปฏิบัติตาม โดยมีรายละเอียด

ดังนี้

รายละเอียดข้อกำหนดของระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ข้อกำหนด 4.1 ข้อกำหนดทั่วไป

องค์ประกอบทั้งหมดในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ดังแสดงในภาพ 2 เป็นภาพรวมระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย องค์การต้องจัดทำและปฏิบัติตามระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ตามข้อกำหนดซึ่งระบุในข้อ 4 นี้

ข้อกำหนด 4.2 การทบทวนสถานะเริ่มต้น

องค์การต้องทบทวนการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่มีอยู่กับ

- 1) ข้อกำหนดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
- 2) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของทรัพยากรที่มีอยู่ ซึ่งจะนำไปใช้ในการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

นอกจากนี้ องค์การอาจทบทวนการดำเนินงานที่มีอยู่กับ

- 1) แนวทางการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัย และความปลอดภัยที่มีอยู่ในองค์การ
- 2) ข้อปฏิบัติและการดำเนินงานที่ดีกว่า ซึ่งองค์การหรือหน่วยงานอื่นได้จัดทำเอาไว้ (Best practice)

ข้อมูลจากการทบทวนสถานะเริ่มต้น จะใช้ในการพิจารณากำหนดนโยบายและกระบวนการจัดทำระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

การทบทวนสถานะเริ่มต้นนี้ จะใช้เฉพาะเมื่อมีการนำมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้มาใช้เป็นครั้งแรกเท่านั้น เมื่อระบบการจัดการดำเนินไปได้ครบถ้วนตามข้อกำหนดแล้ว ผลจากการทบทวนการจัดการจะนำไปใช้ในการทบทวนนโยบายและพิจารณาปรับปรุงระบบการจัดการต่อไป องค์การต้องจัดทำและเก็บบันทึก ตามที่กำหนดในข้อ 4.6.4

ข้อกำหนด 4.3 นโยบายอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ผู้บริหารสูงสุดขององค์การต้องกำหนดนโยบาย โดยจัดทำเป็นเอกสารพร้อมทั้งลงนาม เพื่อแสดงเจตจำนงในการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย นโยบายดังกล่าวต้อง

- 1) เป็นส่วนหนึ่งของธุรกิจ
- 2) เหมาะสมกับลักษณะความเสี่ยงขององค์การ
- 3) แสดงเจตจำนงที่จะปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ ที่องค์การได้ทำข้อตกลงไว้

4) แสดงเจตจำนงที่จะปรับปรุงและป้องกันอันตรายที่จะเกิดกับลูกจ้าง และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

5) แสดงเจตจำนงที่จะจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอเหมาะสมในการดำเนินการตามระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

นอกจากนี้ต้องให้ลูกจ้างได้ทราบและเข้าใจจุดมุ่งหมายของนโยบาย โดยการเผยแพร่และเปิดโอกาสให้ลูกจ้างมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็น และปฏิบัติตามนโยบาย รวมทั้งมีการทบทวนเป็นระยะๆ เพื่อให้แน่ใจว่านโยบายที่กำหนดขึ้นยังมีความเหมาะสมกับองค์กร

ข้อกำหนด 4.4 การวางแผน

4.4.1 การประเมินความเสี่ยง

องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานในการชี้บ่งอันตราย และการประมาณระดับความเสี่ยงทุกกิจกรรมและสภาพแวดล้อมในการทำงานของลูกจ้างและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยง

องค์กรต้องทบทวนการประเมินความเสี่ยง ในกรณีที่มีการดำเนินกิจกรรมใหม่หรือมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกิจกรรม

องค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดในข้อ 4.6.4

4.4.2 กฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ

องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานในการชี้บ่งและติดตามข้อกำหนดตามกฎหมาย และข้อกำหนดอื่นๆ ที่องค์กรนำมาใช้ในการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เช่นมาตรฐานหรือแนวปฏิบัติที่กำหนดโดยสมาคมวิชาชีพ องค์กรระหว่างประเทศ เป็นต้น ให้ทันสมัย

4.4.3 การเตรียมการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานในการเตรียมการจัดการ ดังต่อไปนี้

- 1) กำหนดแผนงานและวัตถุประสงค์ รวมถึงบุคลากรและทรัพยากร เพื่อให้บรรลุตามนโยบาย
- 2) วางแผนปฏิบัติการสำหรับการควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และเป็นไปตามข้อกำหนดตามกฎหมาย
- 3) วางแผนปฏิบัติการสำหรับการควบคุมการปฏิบัติตามข้อกำหนด 4.5.6

4) วางแผนปฏิบัติการสำหรับการติดตามตรวจสอบและการวัดผลการปฏิบัติ การตรวจประเมินและการทบทวนการจัดการ (ดูข้อกำหนด 4.6.1, ข้อกำหนด 4.6.2 และข้อกำหนด 4.7)

ถ้ามีการดำเนินกิจกรรมใหม่ หรือมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกิจกรรม องค์กรต้องแก้ไขแผนงานให้เหมาะสม

องค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดในข้อกำหนด 4.6.4

ข้อกำหนด 4.5 การนำไปใช้และการปฏิบัติ

4.5.1 โครงสร้างและความรับผิดชอบ

4.5.1.1 องค์กรต้องกำหนดโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของลูกจ้างทุกระดับที่เกี่ยวข้องกับการจัดการในด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมทั้งจัดทำเป็นเอกสาร และเผยแพร่ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องภายในองค์กรทราบ ลูกจ้างที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งมีผลกระทบด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสม

4.5.1.2 องค์กรต้องแต่งตั้งผู้แทนฝ่ายบริหารด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (Occupational health and safety management representative-OH & SMR) เพื่อปฏิบัติงาน โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1) ดูแลให้ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่ได้จัดทำขึ้น มีการนำไปใช้และดำเนินการเป็นไปตามข้อกำหนดในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม นี้อย่างต่อเนื่อง

2) รายงานผลการปฏิบัติตามระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยต่อผู้บริหารระดับสูง เพื่อนำไปใช้ในการทบทวนการจัดการ และเป็นแนวทางสำหรับการปรับปรุงระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

4.5.1.3 ผู้บริหารระดับสูงต้องเป็นผู้นำในการแสดงความรับผิดชอบด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และดูแลให้มีการปรับปรุงระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ

4.5.2 การฝึกอบรม การสร้างจิตสำนึกและความรู้ความสามารถ

องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงาน ที่แสดงถึงความต้องการในการฝึกอบรม และให้การฝึกอบรมบุคลากรทุกระดับภายในองค์กรให้มีความรู้ความสามารถ รวมถึงสร้างจิตสำนึกเพื่อให้เกิดความตระหนักถึงอันตรายและความเสี่ยงในกิจกรรม

ที่ต้องรับผิดชอบ พร้อมทั้งวิธีปฏิบัติในการควบคุมความเสี่ยง และต้องมีการประเมินความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานในกิจกรรมที่มีความเสี่ยง

องค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดในข้อ 4.6.4

4.5.3 การสื่อสาร

องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานในการสื่อสารด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย โดยให้องค์กรรับฟังข้อคิดเห็นและคำแนะนำ การประชาสัมพันธ์ การรับและการตอบสนองข้อมูลข่าวสารระหว่างบุคคล ผู้เชี่ยวชาญและหน่วยงานระดับต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก

องค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดในข้อ 4.6.4

4.5.4 เอกสารและการควบคุมเอกสารในระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

4.5.4.1 องค์กรต้องมีเอกสารในระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยอย่างเพียงพอเพื่อให้การจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เอกสารเหล่านี้จะอยู่ในรูปใดก็ได้ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

เอกสารในระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่องค์กรจัดทำขึ้น ต้องอธิบายโครงสร้างการบริหารงาน และความสัมพันธ์ของเอกสารในระบบ

4.5.4.2 องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานในการเก็บรักษาและควบคุมเอกสาร เพื่อให้แน่ใจว่า เอกสารมีความทันสมัยและใช้ได้ตามวัตถุประสงค์ โดยอย่างน้อยจะต้องมีการควบคุมดังนี้

1) ต้องกำหนดวิธีการในการออกเอกสาร การแก้ไข การทบทวน และการรับรองเอกสารโดยบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้ระบุไว้

2) ต้องจัดทำบัญชีหลักของเอกสาร และวิธีในการแจกจ่ายเอกสาร

3) ต้องกำหนดสถานที่ใช้งานทุกจุดปฏิบัติงานตามความเหมาะสม

4) มีเอกสารที่ใช้ปฏิบัติงานฉบับล่าสุด ณ จุดปฏิบัติงานโดยมีการชี้บ่งสถานะ ปัจจุบันของเอกสาร และเอกสารที่ยกเลิก ต้องนำออกไปจากสถานที่ใช้งานโดยทันที เว้นแต่จะมีการป้องกันมิให้มีการนำไปใช้งานโดยไม่ได้ตั้งใจ

5) มีวิธีการชี้บ่งเอกสารที่ยกเลิกแล้ว แต่เก็บไว้เพื่อวัตถุประสงค์ทางกฎหมาย หรือเพื่อใช้ในการอ้างอิง

องค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดในข้อ 4.6.4

4.5.5 การจัดซื้อและการจัดจ้าง

องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานสำหรับการจัดซื้อและการจัดจ้าง ในส่วนที่จะมีผลต่ออาชีวอนามัยและความปลอดภัยโดย

4.5.5.1 การจัดซื้อผลิตภัณฑ์ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือเครื่องจักร ต้องพิจารณาถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้น และมีการดำเนินการเพื่อป้องกันอันตราย โดยกำหนดข้อมูลรายละเอียดความต้องการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย พร้อมทั้งตรวจรับตามข้อมูลรายละเอียดที่กำหนดไว้

ในกรณีที่เป็นสารเคมีอันตรายต้องมีเอกสารแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย เพื่อจะได้ใช้สารเคมีนั้นอย่างถูกต้องและปลอดภัย

ในกรณีที่เป็นอุปกรณ์ หรือเครื่องมือเครื่องจักรต้องมีเอกสารคู่มือเพื่อการใช้งานที่ถูกต้องและปลอดภัย

4.5.5.2 การจัดซื้ออุปกรณ์ตรวจวัดที่เกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ต้องพิจารณาถึงการสอบเทียบ (Calibration) อุปกรณ์ตรวจวัด เพื่อความถูกต้องในการตรวจวัด และต้องมีเอกสารคู่มือการใช้งาน

4.5.5.3 การจัดจ้างผู้รับเหมาและผู้รับเหมาช่วง ต้องจัดจ้างโดยพิจารณาถึงความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการขององค์กรในด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และต้องมีการกำหนดวิธีปฏิบัติงานที่ถูกต้องและปลอดภัย รวมทั้งมีการดำเนินการเพื่อควบคุมดูแลการทำงานของผู้รับเหมาและผู้รับเหมาช่วง ให้เป็นไปตามวิธีปฏิบัติที่กำหนด

องค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดในข้อ 4.6.4

4.5.6 การควบคุมการปฏิบัติ

องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานในการควบคุมการปฏิบัติของลูกจ้างในแต่ละกิจกรรม ซึ่งรวมถึงการใช้วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมืออย่างปลอดภัย การจัดให้มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เหมาะสม การบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ รวมทั้งการเคลื่อนย้าย การจัดเก็บ การเก็บรักษา การส่งมอบเป็นต้น เพื่อให้แน่ใจว่ากิจกรรมทั้งหลายดำเนินไปด้วยความปลอดภัย และเป็นไปตามนโยบายและการเตรียมการจัดการ และต้องมีการดำเนินการดังนี้

1) การปฏิบัติที่เป็นไปตามข้อกำหนดตามกฎหมาย มาตรฐานที่ใช้อ้างอิง แผนงานความปลอดภัยและ/หรือ ขั้นตอนการดำเนินงาน

2) กระบวนการอนุญาตให้ทำงานที่มีความเสี่ยง

องค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดในข้อ 4.6.4

4.5.7 การเตรียมความพร้อมสำหรับภาวะฉุกเฉิน

องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานสำหรับภาวะฉุกเฉิน โดยกำหนดแผนฉุกเฉินเพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งกำหนดให้มีการฝึกซ้อมภายในเวลาที่กำหนด ตรวจสอบอุปกรณ์ที่จะใช้ในภาวะฉุกเฉินเป็นระยะๆ เพื่อให้แน่ใจว่าสามารถใช้งานได้ และทบทวนแผนฉุกเฉินภายหลังการเกิดภาวะฉุกเฉินและภายหลัง การฝึกซ้อม องค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดในข้อ 4.6.4

4.5.8 การเตือนอันตราย

องค์กรต้องจัดให้มีการเตือนอันตรายในกิจกรรมที่มีความเสี่ยง โดยครอบคลุมถึงชนิด สถานะของวัตถุอันตราย รวมทั้งสถานภาพของเครื่องมือเครื่องจักร อุปกรณ์ไฟฟ้า และสถานที่ที่มีความเกี่ยวข้องในด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย โดยอาจใช้สื่อต่างๆ ที่มีความทนทาน เข้าใจง่าย ชัดเจน เป็นไปตามมาตรฐานของทางราชการหรือตามหลักสากล ในกรณีที่ไม่มีข้อกำหนดมาตรฐานดังกล่าว ให้องค์กรจัดทำขึ้น ทั้งนี้ต้องจัดทำเป็นเอกสารเพื่อการอ้างอิง

ข้อกำหนด 4.6 การตรวจสอบและแก้ไข

4.6.1 การติดตามตรวจสอบและการวัดผลการปฏิบัติ

องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานในการติดตามตรวจสอบและการวัดผลการปฏิบัติ ทั้งเชิงรุกและเชิงรับเพื่อให้บรรลุนโยบายและการเตรียมการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่กำหนดไว้

ในกรณีที่มีการใช้เครื่องมือเพื่อตรวจวัดต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานที่แสดงถึงความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ วิธีการเก็บ ตรวจวัดและวิเคราะห์ตัวอย่าง การสอบเทียบ (Calibration) การดูแลรักษาและการซ่อมบำรุงอย่างเหมาะสม

องค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดในข้อ 4.6.4

4.6.2 การตรวจประเมิน

องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานในการตรวจประเมินระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยตามช่วงเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ และมีการตรวจประเมินตลอดทั้งองค์กร โดยต้องครอบคลุมขอบข่าย ความถี่ วิธีการตรวจประเมิน รวมทั้งความรับผิดชอบในการตรวจประเมิน และผู้ตรวจประเมินต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการตรวจประเมินระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และมีความเป็นอิสระจากกิจกรรมที่ทำการตรวจประเมิน ซึ่งอาจมาจากบุคคลภายในองค์กรก็ได้ เพื่อตัดสินใจ

1) ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยขององค์กร เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้

2) องค์กรได้ดำเนินการและบรรลุผลตามนโยบายและการเตรียมการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

แผนการตรวจประเมินขึ้นกับระดับความเสี่ยงและผลการตรวจประเมินที่ผ่านมา นอกจากนี้ต้องมีการรายงานผลการตรวจประเมิน และส่งให้บุคคลที่ถูกตรวจประเมินผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานที่ถูกตรวจประเมิน รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการแก้ไข

องค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดในข้อกำหนด 4.6.4

4.6.3 การแก้ไขและการป้องกัน

องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานที่แสดงถึงการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการติดตามตรวจสอบ การวัดผลการปฏิบัติ การตรวจประเมินรายงานอุบัติการณ์ ซึ่งรวมถึงอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์เกือบเกิดอุบัติเหตุ ข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะ โดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ อำนาจการจัดการในการสอบสวนสาเหตุที่แท้จริงของข้อบกพร่อง แล้วดำเนินการแก้ไข เพื่อลดผลกระทบใดๆ ที่เกิดขึ้นตามสาเหตุภายในระยะเวลาที่เหมาะสม พร้อมทั้งกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันมิให้เกิดข้อบกพร่องซ้ำอีก

องค์กรจะต้องนำวิธีการดำเนินการแก้ไขและป้องกันไปใช้ พร้อมทั้งปรับปรุงเอกสารด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยให้เป็นไปตามการดำเนินการแก้ไขและการป้องกันนั้น

องค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดในข้อ 4.6.4

4.6.4 การจัดทำและเก็บบันทึก

องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานที่แสดงถึงการชี้แจง การรวบรวม การทำดัชนี การจัดเก็บ การรักษา และการทำลายบันทึกด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย นอกจากนี้ให้ถือว่าบันทึกด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่ผู้รับเหมาหรือผู้รับเหมาช่วงได้จัดทำขึ้นตามข้อกำหนด 4.5.5.3 เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำบันทึก

บันทึกอาจอยู่ในรูปใดก็ได้ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นต้น แต่ต้องชัดเจน เข้าใจง่าย สามารถชี้แจงและสามารถสอบกลับไปยังกิจกรรมต่างๆ ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมทั้งต้องมีการเก็บรักษาบันทึกให้สามารถเรียกมาใช้งานได้ง่าย มีการป้องกันการเสียหาย การเสื่อมสภาพหรือการสูญหาย และต้องมีการกำหนดระยะเวลาในการเก็บรักษา เพื่อเป็นหลักฐานที่แสดงว่าเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้

ข้อกำหนด 4.7 การทบทวนการจัดการ

ผู้บริหารระดับสูงขององค์กร หรือผู้บริหารระดับสูงขององค์กรและคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานในสถานประกอบกิจการที่มีตามกฎหมาย ต้องมีการทบทวนระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ เพื่อให้แน่ใจว่าระบบการจัดการยังคงมีความเหมาะสม มีความเพียงพอ มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยต้องพิจารณาถึง

- 1) ผลการดำเนินงานของระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยทั้งหมด
- 2) ผลการดำเนินงานเฉพาะแต่ละข้อกำหนดของระบบการจัดการ
- 3) สิ่งที่พบจากการตรวจประเมิน
- 4) ปัจจัยภายในและภายนอก เช่นการเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร แนวทางการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่มีอยู่ในองค์กร ข้อปฏิบัติและการดำเนินงานที่ดีกว่าซึ่งองค์กรหรือหน่วยงานอื่นได้จัดทำเอาไว้ (Best practice) การแก้ไขตามข้อกำหนดของกฎหมาย การนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ เป็นต้น

นอกจากนี้ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรต้องวิเคราะห์ว่า การกระทำใดที่จำเป็นต้องแก้ไขจากข้อบกพร่องของระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

องค์กรต้องพิจารณาความจำเป็นของการเปลี่ยนแปลงนโยบาย การเตรียม การจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบอื่นๆ ของระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย โดยพิจารณาจากผลการตรวจประเมินระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย สภาพการณ์ที่เปลี่ยนไป และเจตจำนงที่จะให้มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

องค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดในข้อกำหนด 4.6.4

แนวความคิดทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้

1.1 ความหมายของความรู้

ความรู้ หมายถึง ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ และรายละเอียดต่างๆ ที่มนุษย์ได้รับและรวบรวมไว้ (Good, 1973 อ้างใน สุธิดา พันธุ์พัฒน์, 2540: 9) บรรดาข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดของเรื่องราว การกระทำอันเป็นประสบการณ์ของบุคคล ซึ่งสะสมและถ่ายทอดสืบต่อกันมา เมื่อบุคคลได้รับความรู้โดยการฟัง การอ่าน หรือการเขียน บุคคลจะทำความเข้าใจกับความรู้นั้นๆ ความเข้าใจนี้อาจแสดงออกในรูปของการพูด ความคิดเห็น หรือข้อสรุปตามสถานการณ์ จากนั้น บุคคลจะนำความรู้ไปใช้ ซึ่งความรู้เป็นพฤติกรรมขั้นแรกและจะเป็นส่วนประกอบในการสร้างหรือก่อให้เกิดความสามารถหรือทักษะในขั้นต่อไป (ประภาพรเพ็ญ สุวรรณ, 2526: 16)

1.2 ประเภทของความรู้

ได้จำแนกความรู้ (Bloom, 1971 อ้างใน เขวาคี วิบูลย์ศรี, 2540: 190-191) ไว้ดังนี้

- 1) ความรู้เฉพาะเรื่อง
- 2) ความรู้เกี่ยวกับศัพท์เทคนิคหรือศัพท์เฉพาะ
- 3) ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงเฉพาะ
- 4) ความรู้เกี่ยวกับแนวทางและวิธีการจัดการกับปัญหาเฉพาะ
- 5) ความรู้เกี่ยวกับแบบแผนนิยม
- 6) ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้มและลำดับขั้นตอนตามเหตุและผล
- 7) ความรู้เกี่ยวกับการจำแนกและการจัดประเภท
- 8) ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์
- 9) ความรู้เกี่ยวกับวิธีการ
- 10) ความรู้เกี่ยวกับหลักการทั่วไปและความรู้ที่เป็นนามธรรมในสาขาวิชา
- 11) ความรู้เกี่ยวกับหลักการและข้อสรุปทั่วไป
- 12) ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและโครงสร้าง

ซึ่งความรู้ของพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) ที่จะทำการวัดนั้น เป็นความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ วิธีการ หลักการและข้อสรุปทั่วไปเกี่ยวกับข้อกำหนดของ มอก.18001 ที่องค์กรได้ให้ข่าวสาร ประกาศ ตลอดจนการจัดอบรมให้แก่พนักงาน

1.3 การวัดความรู้

เครื่องมือในการวัดความรู้มีหลายชนิด (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2531: 23) แต่ชนิดที่เหมาะสมกับการวัดความรู้ตามคุณลักษณะที่แตกต่างกันออกไป เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้ที่นิยมกันมาก คือ แบบทดสอบซึ่งถือเป็นสิ่งเร้าเพื่อนำไปเร้าผู้ถูกสอบ ให้แสดงอาการตอบสนองออกมาด้วยพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การพูด เขียน ทำทาง ฯลฯ เพื่อให้สามารถสังเกตเห็นหรือสามารถนับจำนวนปริมาณได้ เพื่อนำไปแทนอันดับ หรือคุณลักษณะของบุคคลนั้น รูปแบบของข้อสอบหรือแบบทดสอบมี 3 ลักษณะดังนี้

1) ข้อสอบปากเปล่า เป็นการสอบโดยการให้การตอบโต้ทางวาจา หรือคำพูดระหว่างผู้ทำการสอบกับผู้ถูกสอบโดยตรง หรือเรียกว่า "การสัมภาษณ์"

2) ข้อสอบข้อเขียน แบ่งเป็น 2 แบบ คือ

2.1) แบบความเรียง เป็นแบบที่ต้องการให้ผู้ตอบอธิบายเรื่อง บรรยายเรื่องราว ประพันธ์ หรือวิพากษ์วิจารณ์เรื่องราวเกี่ยวกับความรู้นั้น

2.2) แบบจำกัดความ เป็นข้อสอบที่ให้ผู้ตอบพิจารณาเปรียบเทียบ ตัดสินข้อความหรือรายละเอียดต่างๆ มี 4 แบบ คือ แบบถูกผิด, แบบเติมคำ, แบบจับคู่ และแบบเลือกตอบ

3) ข้อสอบภาคปฏิบัติ เป็นข้อสอบที่ไม่ต้องการให้ผู้ถูกสอบตอบสนองออกมาด้วยคำพูด หรือการเขียนเครื่องหมายใดๆ แต่มุ่งให้แสดงพฤติกรรมด้วยการกระทำจริงๆ มักเป็นข้อสอบในเนื้อหาวิชาที่ต้องการให้ปฏิบัติจริง

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติ

2.1 ความหมายของการปฏิบัติ

การปฏิบัติ หมายถึง กริยาการกระทำหรือพฤติกรรมเกี่ยวกับสมอง อารมณ์ ความคิดและความรู้สึก ซึ่งมีสาเหตุเกี่ยวข้องกับความต้องการ เป็นผลต่อการตอบสนองต่อสิ่งเร้า และเป็นปฏิกิริยาการกระทำหรือพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่สามารถมองเห็นได้ (ธรรมรส โชติคุณุชร, 2519: 41)

พฤติกรรม เป็นผลที่เกิดจากการทำปฏิกิริยาของมนุษย์ กับสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมของมนุษย์ที่ได้จากการมีปฏิกิริยากับสิ่งแวดล้อมนั้น จะมีผลตามมาในรูปทั้งที่สังเกตได้ด้วยบุคคลอื่นและที่สังเกตไม่ได้ แต่สามารถจะวินิจฉัยว่ามีหรือไม่มี โดยใช้วิธีการหรือเครื่องมือทางด้านจิตวิทยา (ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2526: 15)

พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ เป็นการทำงานของกล้ามเนื้อและต้องมีการทำงานร่วมกันของประสาทและกล้ามเนื้อ พฤติกรรมของบุคคลเป็นปรากฏการณ์ซึ่งมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและเกี่ยวข้องกับความคิด คือ ความรู้และเจตคติเสมอ (จินตนา ยูนิพันธ์, 2528 อ้างใน สุจิตา พันธุ์พัฒน์, 2540: 17)

2.2 การวัดการปฏิบัติ

การปฏิบัติของบุคคลนั้นมีการแสดงออกมาทั้งพฤติกรรมภายนอกและภายใน การที่จะศึกษาพฤติกรรมนั้นสามารถทำได้หลายวิธี ถ้าเป็นพฤติกรรมภายนอกที่บุคคลแสดงออกมาให้บุคคลอื่นเห็นได้จะศึกษาโดยการสังเกตโดยตรงและโดยอ้อม แต่ถ้าเป็นพฤติกรรมภายในไม่สามารถสังเกตได้ต้องใช้วิธีการทางอ้อมโดยการสัมภาษณ์ การทดสอบด้วยแบบทดสอบและการทดลองทั้งในห้องปฏิบัติการและชุมชน เพราะฉะนั้น เครื่องมือที่ใช้วัดพฤติกรรมอาจจะทำได้โดยการสร้างเป็นแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกตประกอบการสัมภาษณ์ หรือใช้เครื่องมืออื่นประกอบ

วิธีการศึกษาพฤติกรรมสามารถแบ่งได้เป็น 2 วิธี ดังนี้

1) การศึกษาพฤติกรรมโดยทางตรง ทำได้ 2 แบบ ได้แก่

1.1) การสังเกตแบบให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัว เช่น ครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในห้องเรียน โดยบอกให้นักเรียนทราบว่าครูจะสังเกตใครทำกิจกรรมใดบ้าง การสังเกตแบบนี้บางครั้งอาจไม่แสดงพฤติกรรมที่แท้จริงออกมา

1.2) การสังเกตแบบธรรมชาติ คือ การที่บุคคลผู้ต้องการสังเกตพฤติกรรมไม่ได้กระทำการเป็นที่ยอมรับพฤติกรรมของบุคคลผู้ถูกสังเกต และเป็นไปในทางลักษณะที่ทำให้ผู้ถูกสังเกตไม่ทราบว่าถูกสังเกตพฤติกรรม การสังเกตแบบนี้จะได้พฤติกรรมที่แท้จริง และสามารถนำผลที่ได้ไปอธิบายพฤติกรรมในสถานที่ใกล้เคียงกัน ข้อจำกัดคือต้องทำติดต่อกันเป็นเวลานาน

การสังเกตพฤติกรรมทั้งที่ผู้ถูกสังเกตรู้ตัว หรือไม่รู้ตัวก็ตาม ผู้สังเกตจะต้องมีความละเอียดต้องสังเกตให้เป็นระบบ และมีการบันทึกเมื่อสังเกตพฤติกรรมได้แล้ว นอกจากนี้ผู้สังเกตต้องไม่มีอคติต่อผู้ถูกสังเกต ซึ่งจะทำให้ได้ผลการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้

2) การศึกษาพฤติกรรมโดยทางอ้อม แบ่งออกได้หลายวิธี คือ

2.1) การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่ผู้ศึกษาต้องการซักถามข้อมูลจากบุคคลหรือกลุ่มของบุคคล ซึ่งทำได้โดยการซักถามเผชิญหน้ากันโดยตรง หรือมีคนกลางทำหน้าที่ซักถามให้

2.2) การใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาพฤติกรรมของบุคคลเป็นจำนวนมาก และเป็นผู้ที่อ่านออกเขียนได้ หรือสอบถามกับบุคคลที่ต้องการทราบแนวโน้มพฤติกรรมในอนาคต

2.3) การทดลอง เป็นการศึกษากฎพฤติกรรมโดยผู้ถูกศึกษาจะอยู่ในสภาพการควบคุมตามที่ผู้ทำการศึกษาค้นคว้า แต่ในชุมชนการศึกษากฎพฤติกรรมของชุมชนโดยควบคุมตัวแปรต่างๆ คงเป็นไปได้น้อยมาก การทดลองในห้องปฏิบัติการจะให้ข้อมูลมีขีดจำกัด ซึ่งบางครั้งอาจนำไปใช้ในสภาพจริงได้ไม่เสมอไป

2.4) การทำบันทึก วิธีนี้ทำให้ทราบพฤติกรรมของบุคคล โดยให้บุคคลแต่ละคนทำบันทึกพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งอาจเป็นบันทึกประจำวัน หรือศึกษากฎพฤติกรรมบางประเภท เช่น พฤติกรรมการกิน การนอน การทำงาน พฤติกรรมทางสุขภาพ พฤติกรรมทางสิ่งแวดล้อม เป็นต้น (นิรมล กลับชุ่ม, 2531 อ้างใน สุธิดา พันธุ์พัฒน์, 2540: 21)

ในการศึกษากฎพฤติกรรมการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทธานีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) นั้น ใช้วิธีสอบถามด้วยแบบสอบถามเพื่อให้สอดคล้องกับการวัดตัวแปรอื่นๆ และมีความสะดวกต่อการสอบถามในกลุ่มตัวอย่างจำนวนมาก

3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสาร

3.1 ความหมายของการสื่อสาร

การสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างมนุษย์โดยอาศัยกระบวนการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนข่าวสาร ความรู้สึกนึกคิด เจตคติ ตลอดจนประสบการณ์ระหว่างกันและกัน เพื่อให้เกิดผลตอบสนองระหว่างกันและกัน เพื่อให้เกิดผลตอบสนองบางประการที่ตรงกับเป้าหมายที่วางไว้ คือ ความเข้าใจร่วมกัน ความร่วมมือ ความตกลงเห็นพ้องต้องกัน ความผสมผสานประนีประนอม เป็นต้น อันจะนำมาซึ่งความคงอยู่และการพัฒนาของสังคมมนุษย์ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2535: 78) หรือหมายถึง กระบวนการถ่ายทอดสารสนเทศและความคิด ตลอดจนเจตคติ เพื่อความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้สื่อ กับผู้รับ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2533: 44)

นอกจากนี้ การสื่อสารยังเป็นกระบวนการถ่ายทอดข่าวสารจากบุคคลหนึ่งซึ่งเรียกว่า ผู้ส่งสาร ไปยังอีกบุคคลหนึ่งซึ่งเรียกว่า ผู้รับสาร โดยผ่านสื่อ (ปรเม สตะเวทิน, 2538: 91)

ซึ่งพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของพนักงานฝ่ายผลิตที่จะทำการวัดนั้น จะเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการตอบสนองตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยผ่านกระบวนการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างผู้ส่งสาร ได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบของบริษัท เป็นต้น และผู้ส่งสาร

คือ พนักงานฝ่ายผลิต เกี่ยวกับเกณฑ์ วิธีการ หลักการและข้อสรุปทั่วไปเกี่ยวกับข้อกำหนดของ มอก.18001 ที่องค์กรได้ให้ข่าวสาร ประกาศ ตลอดจนการจัดอบรมให้แก่พนักงาน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับข่าวสารที่สำคัญ ได้แก่ ทฤษฎีเกี่ยวกับ กระบวนการในเลือกรับสาร ซึ่งประกอบด้วยการกลั่นกรอง 3 ชั้น ดังนี้ (Klapper, 1960 อ้างใน ปนัดดา อินทราวุฑ, 2543: 43)

1) การเลือกเปิดรับ หมายถึง แนวโน้มที่ผู้รับสารจะเลือกสนใจหรือเปิดรับ ข่าวสารที่สอดคล้องกับความคิดเห็น ความสนใจที่มีอยู่เดิมและพยายามหลีกเลี่ยงข่าวสารที่ไม่ สอดคล้องกับความรู้ ความเข้าใจ หรือทัศนคติที่มีอยู่เดิมก็จะก่อให้เกิดภาวะความไม่สมดุลทางจิต ในที่เรียกว่า “Cognitive Dissonance” ซึ่งบุคคลอาจลดภาวะความไม่สมดุลนี้ได้ โดยการเปลี่ยน ทัศนคติ ความรู้ หรือพฤติกรรมการแสดงออก หรือเลือกสรรเฉพาะข่าวสารที่สอดคล้องกับ ความคิดเดิมของตน

2) การเลือกรับรู้ เมื่อบุคคลเลือกเปิดรับข่าวสารจากแหล่งใดแหล่งหนึ่งแล้ว ผู้รับ สารจะเลือกรับรู้หรือเลือกตีความหมายของสารนั้นตามทัศนคติ ประสบการณ์ ความเชื่อ ความ ต้องการ ความคาดหวัง แรงงูใจ สภาวะร่างกาย หรือสภาวะอารมณ์ในขณะนั้น เป็นต้น ดังนั้น ผู้รับสารจะตีความผิดพลาด หรือบิดเบือนข่าวสารให้มีทิศทางที่ตนเองพึงพอใจ ให้สอดคล้องกับ ความคิดเห็น ความสนใจหรือทัศนคติที่มีอยู่เดิม

3) การเลือกจดจำ เป็นแนวโน้มในการเลือกจดจำข่าวสารเฉพาะส่วนที่ตรงกับ ความสนใจ ความต้องการ ทัศนคติ ฯลฯ ของตนเองและมักจะลืมในส่วนที่ตนเองไม่สนใจ เรื่องที่ ขัดแย้งหรือเรื่องที่ค้านกับความคิดเห็นของตนเอง ดังนั้นการเลือกจดจำเนื้อหาของสารที่ได้รับจึง เป็นการช่วยเสริมทัศนคติหรือความเชื่อเดิมของผู้รับสารให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้น และเปลี่ยนแปลง ยากขึ้น กล่าวคือ ความพร้อมที่จะจดจำสารของผู้รับสารซึ่งมักเกิดขึ้นกับคนที่พร้อมจะเข้าใจ และ พร้อมที่จะลืมสำหรับคนที่ไม่พร้อมจะเข้าใจ ดังนั้น กระบวนการเลือกสรรของมนุษย์จึง เปรียบเสมือนเครื่องกรองข่าวสารในการรับรู้ของมนุษย์เรา

3.2 ประเภทของการติดต่อสื่อสาร

เมตตา กฤตวิทย์ และคณะ (2530) ได้แบ่งประเภทของการสื่อสารโดยอาศัยเกณฑ์ อยู่หลายประการด้วยกัน แต่ในที่นี้จะจำแนกประเภทของการสื่อสาร โดยใช้จำนวนผู้ทำ การสื่อสารเป็นหลักในการพิจารณา เนื่องจากเป็นเกณฑ์ที่นิยมใช้กันโดยทั่วไป การจำแนกใน ลักษณะนี้คำนึงถึงจำนวนของบุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับสถานการณ์การสื่อสารว่ามีผู้ทำการสื่อสาร ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารจำนวนมากน้อยเพียงใด การแบ่งเกณฑ์ตามนี้สามารถจำแนกการสื่อสารได้ เป็น 5 ประเภทดังนี้

1) การสื่อสารภายในบุคคล เป็นการสื่อสารของบุคคลเดียวและเป็นการสื่อสารที่เกิดขึ้นภายในตัวของบุคคลเดียว มีคนจำนวนเพียงคนเดียวที่กระทำหน้าที่ในการสื่อสาร คือเป็นทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร

2) การสื่อสารระหว่างบุคคล ในการสื่อสารระหว่างบุคคลนี้ประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาทำการสื่อสารกันในลักษณะที่ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารแลกเปลี่ยนกันได้โดยตรงและเป็นการสื่อสารแบบตัวต่อตัว หรือเป็นการสื่อสารแบบเผชิญหน้า ซึ่งผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถมองเห็นหน้ากันและกันได้ในขณะที่ทำการสื่อสารกัน และสามารถสังเกตทิศทางของฝ่ายตรงข้ามได้โดยตรงและทันที การสื่อสารระหว่างบุคคลนี้บางครั้งผู้ส่งสารและผู้รับก็ไม่ได้ทำการสื่อสารแบบเผชิญหน้ากัน เช่น การพูดคุยทางโทรศัพท์ เป็นต้น

3) การสื่อสารกลุ่มใหญ่ เป็นการสื่อสารที่ประกอบด้วยคนจำนวนมากมารวมกัน เช่น การอภิปรายในหอประชุม การปราศรัยหาเสียง การปาฐกถา การสอนที่มีผู้เรียนจำนวนมาก จนต้องจัดผู้เรียนไปหลายๆ ห้องเรียน โดยอาศัยสื่อการสอนเข้ามาช่วยในการสอน เช่น การใช้โทรทัศน์วงจรปิด เป็นต้น การสื่อสารประเภทนี้ประกอบด้วยคนจำนวนมาก ผู้พูดหรือผู้ส่งสารกับผู้ฟังหรือผู้รับสารอยู่ห่างไกลจากกัน ดังนั้น โอกาสที่จะแลกเปลี่ยนข่าวสารกันโดยตรงจะมีน้อย และทำให้เกิดการสื่อสารแบบตัวต่อตัวยาก

4) การสื่อสารในองค์กร ลักษณะพิเศษของการสื่อสารในองค์กรอยู่ที่ว่าจะเป็น การสื่อสารระหว่างผู้ที่เป็นสมาชิกขององค์กร ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ นโยบาย มีการจัดองค์กร มีการแบ่งงานกันทำ เพื่อปฏิบัติการกิจขององค์กรให้บรรลุเป้าหมาย เนื่องจากในการจัดองค์กรนั้นมีการแบ่งสายงานและลำดับขั้นของความรับผิดชอบและการบังคับบัญชา ดังนั้นลักษณะของการสื่อสารในองค์กรจึงจำเป็นต้องจัดให้สอดคล้องกันกับโครงสร้างขององค์กรด้วย โดยปกติการสื่อสารในองค์กรจะประกอบไปด้วยการสื่อสารระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา การสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติงาน

5) การสื่อสารมวลชน กิจกรรมด้านการสื่อสารในปัจจุบันเป็นกิจกรรมที่มีความสลับซับซ้อนมากและเกี่ยวข้องกับคนจำนวนมาก เนื่องจากสังคมในปัจจุบันเป็นสังคมที่มีขนาดใหญ่และมีความสลับซับซ้อนและเป็นสังคมของข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีการสื่อสารใหม่ๆ เป็นสำคัญ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถทำการติดต่อสื่อสารกับคนจำนวนมากที่อยู่กระจัดกระจายกันตามที่แตกต่างกัน ได้

นภาพรณ อัจฉริยะกุล (2529) ยังได้แบ่งสื่ออีกลักษณะหนึ่งซึ่งแตกต่างจากข้างต้น มีรายละเอียดดังนี้

การแบ่งแบบใช้ลักษณะของสื่อเป็นเกณฑ์ มี 5 ประเภท คือ

- 1) สื่อธรรมชาติ ได้แก่ บรรยากาศที่อยู่รอบๆ ตัวมนุษย์อันมีอยู่ตามธรรมชาติทำหน้าที่เป็นทางติดต่อของการสื่อสารระหว่างบุคคลแบบเผชิญหน้า
- 2) สื่อมนุษย์ ได้แก่ บุคคลที่ทำหน้าที่เป็นสื่อข่าวสารไปสู่ผู้รับ เช่น คนนำสาร นักเล่านิทาน โฆษก พ่อสื่อ แม่สื่อ ตัวแทนการเจรจาปัญหาต่างๆ เป็นต้น
- 3) สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ สื่อทุกชนิดที่อาศัยเทคนิคการพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ ใบปลิว แผ่นพับ วารสาร นิตยสาร ใบประกาศหรือแจ้งความ โปสเตอร์ ภาพ เป็นต้น
- 4) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ สื่อที่พัฒนาขึ้นโดยใช้ระบบเครื่องกลไกไฟฟ้าเป็นหลัก เช่น วิทยุ โทรทัศน์ โทรพิมพ์ เทปเสียง วีดีโอเทป เครื่องฉายภาพยนตร์ เป็นต้น
- 5) สื่อระยะคน ได้แก่ สื่อที่ทำหน้าที่นำสารได้ แต่ไม่อาจวัดได้ใน 4 ประเภทข้างต้น เช่น หนังสือพิมพ์กำแพง วัตถุจารึก สื่อพื้นบ้าน เป็นต้น

4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการยอมรับ

4.1 ความหมายของการยอมรับ

การยอมรับ เป็นขบวนการสังคมอย่างหนึ่งซึ่งช่วยพัฒนาคุณสมบัติของบุคคล เช่น ความรู้ ค่านิยม ทักษะคติ ทำให้เป็นสมาชิกของสังคมได้ และช่วยให้รับรู้การเปลี่ยนแปลง มีความเข้าใจในสิ่งใหม่ๆ ได้ง่าย บุคคลที่มีการศึกษาสูง อ่านหนังสือมากตลอดจนรับรู้ข่าวสารต่างๆ อยู่ตลอดเวลาจะมีการยอมรับการปฏิบัติในสิ่งใหม่ๆ มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อยและไม่ใส่ใจอ่านหนังสือ ไม่รู้จักแสวงหาข่าวสารเพิ่มเติม นอกจากนี้ผู้ที่สนใจรับรู้ข่าวสารทางวิชาการใหม่ๆ อยู่เสมอจากสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ จะมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการก่อให้เกิดการรับรู้และสนใจต่อสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม และพยายามทำตามเพื่อนำไปปฏิบัติ (Fett อ้างใน สกาวเดือน ปธนสมิทธิ์, 2540: 21) หรือกล่าวได้ว่า กระบวนการที่เกิดขึ้นทางจิตใจภายในบุคคลแต่ละบุคคลหลังจากได้รับการแนะนำและพิจารณาแล้วในที่สุดจึงรับหรือไม่รับเอาวิทยาการของใหม่ไปใช้ โดยเริ่มตั้งแต่การตื่นตัว สนใจ ประเมินผล ทดลองนำไปใช้ และยอมรับในที่สุด (สกาวเดือน ปธนสมิทธิ์, 2540: 22)

Rogers และ Shoemaker (1971: 22-23) ได้เสนอกระบวนการการยอมรับนวัตกรรมว่าเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นได้ 5 ขั้นตอน คือ

- 1) ขั้นรับทราบ หมายถึง ระยะเริ่มแรกที่บุคคลรับทราบว่ามีการนวัตกรรม แต่ยังไม่ทราบรายละเอียดของนวัตกรรม ถือว่าเป็นระดับที่ 1
- 2) ขั้นสนใจ หมายถึง ระยะที่บุคคลสนใจนวัตกรรมและแสวงหารายละเอียดเกี่ยวกับนวัตกรรมมากยิ่งขึ้น ถือว่าเป็นระดับที่ 2

3) ขึ้นประเมินค่า หมายถึง ระยะที่บุคคลจะประเมินคุณค่าของนวัตกรรมนั้นโดยคำนึงถึงผลดีผลเสียของการยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรม ถือว่าเป็นระดับที่ 3

4) ขึ้นทดลองใช้ หมายถึง การที่บุคคลนำนวัตกรรมไปทดลองใช้ในวงจำกัดเพื่อประกอบการตัดสินใจว่าจะนำไปใช้อย่างเต็มที่ต่อไปหรือไม่ ถือว่าเป็นระดับที่ 4

5) ขึ้นยอมรับ หมายถึง การที่บุคคลตัดสินใจนำนวัตกรรมนั้นไปใช้อย่างเต็มที่และในกรณีที่บุคคลใช้นวัตกรรมนั้นอยู่แล้วก็จัดว่าอยู่ในขั้นนี้ด้วย ถือว่าเป็นระดับที่ 5

ทั้งนี้ Rogers และ Shoemaker (1971: 75-120) ได้สรุปปัจจัยที่มีผลต่อระดับการยอมรับไว้ 5 ประการ ได้แก่

1) ประโยชน์ในเชิงเปรียบเทียบ ได้แก่ ผลโดยเปรียบเทียบระหว่างคุณและโทษที่จะเกิดขึ้นจากนวัตกรรมนั้น หากผู้ใช้เห็นว่านวัตกรรมนั้นมีประโยชน์หรือคุณค่ามากกว่า การยอมรับก็จะสูงตามไปด้วย

2) ความสอดคล้องต้องกัน หรือความเข้ากันได้ระหว่างกัน กับความเชื่อทางสังคมและวัฒนธรรมของผู้ใช้ ซึ่งทำให้เกิดการยอมรับได้เร็วกว่านวัตกรรมที่มีความขัดแย้งกันในเรื่องดังกล่าว เช่นเดียวกับการที่ผู้ใช้มีประสบการณ์เดิมในด้านนวัตกรรมและนวัตกรรมนั้นตรงกับความต้องการ แล้วผู้จะใช้จะยอมรับได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

3) ความสลับซับซ้อน หรือความยุ่งยากของนวัตกรรมจะทำให้ผู้ใช้อยอมรับยากและช้า ตรงข้ามกับนวัตกรรมที่เข้าใจง่าย ใช้สะดวก การยอมรับก็จะเป็นไปโดยง่ายและรวดเร็ว

4) ความสามารถที่จะทดลองได้ นวัตกรรมที่สามารถแยกส่วนไปทดลองใช้ได้จะช่วยให้ผู้รับมีความรู้สึกเสี่ยงน้อยลง การยอมรับจะมากกว่าที่ไม่อาจทดลองได้ในขอบเขตจำกัด

5) ความสามารถสังเกตได้ นวัตกรรมที่ผู้ใช้เห็นผลได้ง่ายและผลนั้นแสดงออกชัดเจน เข้าใจง่าย ผู้ใช้จะยอมรับได้ง่ายและรวดเร็ว

นอกจากนี้ Rogers และ Shoemaker (1983: 169) ได้กล่าวเพิ่มเติมในด้านลักษณะของบุคคลที่ส่งผลต่อการยอมรับ ได้แก่

1) สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูง มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีสถานะทางสังคมสูงหรือตั้งจุดหวังในชีวิตเพื่อเลื่อนฐานะทางสังคมให้สูงขึ้น และนวัตกรรมมีความสอดคล้องกับชีวิตจะเกิดการยอมรับนวัตกรรมได้สูงกว่าและเร็วกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาน้อย

2) พฤติกรรมในการสื่อสาร การยอมรับนวัตกรรมจะเกิดขึ้นมากกว่าและเร็วกว่าถ้าพฤติกรรมในการสื่อสารของบุคคลนั้นมีลักษณะดังนี้คือ บุคคลมีส่วนร่วมในสังคมและทำตัวเป็น

ส่วนหนึ่งของระบบสังคมได้ดี มีการเดินทางบ่อยครั้ง หรือเป็นคนไม่ติดถิ่น มีโอกาสติดต่อกับผู้นำในการเผยแพร่วัฒนธรรม มีโอกาสเปิดรับสื่อมวลชน เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมมากเพราะมีโอกาสแสวงหาข่าวสารมาก และเป็นผู้ที่มีระดับของการเป็นผู้นำทางความคิดสูง

3) บุคลิกภาพ ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเปิด ได้แก่ ผู้ที่มีความสนใจเรียนรู้ ติดต่อกันกว้างขวาง ไม่รังเกียจการติดต่อกับคนอื่นจะเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมได้เร็ว ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมไม่จำเป็นต้องยอมรับนวัตกรรมนั้นมาใช้เสมอไป เพราะการยอมรับนวัตกรรมยังขึ้นกับคุณลักษณะอย่างอื่น เช่น ทักษะและความเชื่อ นอกจากนี้ผู้ที่มีความรู้เรื่องนวัตกรรม ถ้าไม่ได้พิจารณาเห็นว่านวัตกรรมนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อตนก็จะตัดสินใจไม่ยอมรับนวัตกรรม

จากที่กล่าวในข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับนั้น มีทั้งส่วนที่มาจากตัวบุคคล เช่น ความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ ความเชื่อ ค่านิยม และยังมีส่วนที่มาจากปัจจัยของนวัตกรรมนั้นๆ เช่น ความสลับซับซ้อนในการใช้ ประโยชน์ ความสอดคล้องหรือความเข้ากันได้กับสิ่งที่เคยปฏิบัติแต่ดั้งเดิม เป็นต้น

ในการศึกษาการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทยานาโมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) นั้น จะมุ่งเน้นการยอมรับ ในความหมายของ ขบวนการที่บุคคลพิจารณา ตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่ได้รับรู้ เรียนรู้ หรือได้รับการแนะนำมาและในที่สุดก็รับเอาข้อกำหนด มอก.18001 มาใช้หรือปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ โดยระยะเวลาของขบวนการนี้จะช้าหรือเร็วก็ขึ้นอยู่กับตัวบุคคล

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ค้นพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นเรื่องการบริหารคุณภาพ ISO และมาตรฐานการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ซึ่งมีการศึกษาหลากหลายดังตัวอย่างงานวิจัยที่น่าสนใจ ได้แก่

เนาวรัตน์ เกิดกาญจน์ (2540) ได้ทำการศึกษาเรื่องการสื่อสารในองค์กรกับ การยอมรับระบบคุณภาพ ISO9000 พบว่า การศึกษา ระดับรายได้อ่อน การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับระบบคุณภาพ ISO9000 มีความสัมพันธ์กับการยอมรับระบบคุณภาพ ISO9000 และยังพบว่าทัศนคติมีความสัมพันธ์กับการยอมรับระบบคุณภาพ ISO9000 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อรรณพ คำรงค์ศิริ (2541) ศึกษาการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารความปลอดภัยสมัยใหม่ด้านสิ่งแวดล้อมการทำงานของผู้ปฏิบัติงานเหมืองแม่เมาะ จังหวัดลำปาง โดยการสุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการทำงาน กฎระเบียบการปฏิบัติและแบบทดสอบพฤติกรรมปฏิบัติตามนโยบาย พบว่า ผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความเข้าใจมากจะมีพฤติกรรมที่จะปฏิบัติตามนโยบาย การบริหารความปลอดภัยมาก ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารความปลอดภัย ได้แก่ ความรู้ ทั้งจากการอบรมและการเข้าร่วมกิจกรรมในการทำงานต่างๆ ประสบการณ์การทำงานและลักษณะงานที่ปฏิบัติ ปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติตามนโยบาย ได้แก่ ปัจจัยด้านการศึกษา

ชัยวิช ทองอินทร์ (2542) ทำการศึกษาความรู้ในเรื่องความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือพนักงานระดับปฏิบัติการทั้งสิ้น 500 คน จาก 14 แผนกงาน ใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ในเรื่องความปลอดภัยในการทำงานตามที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน พ.ศ. 2519 และ พ.ศ. 2520 พบว่าพนักงานมีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานด้านต่างๆ ร้อยละ 72.9 - ร้อยละ 100 แต่ยังไม่ปรากฏว่าภายในโรงงานยังมีผู้ประสบอันตรายจากการทำงาน หรือประสบอันตรายจากการทำงานถึงขั้นหยุดงาน ซึ่งยังคงเป็นปัญหาของบริษัท ดังนั้นการมีความรู้ในเรื่องความปลอดภัยในการทำงานเพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ ควรต้องส่งเสริมปัจจัยอื่นๆ ด้วยเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความตระหนักรู้ต่อความปลอดภัยในการทำงานและสามารถลดอุบัติเหตุจากการทำงานลงได้

ชัยวัช ทองอินทร์ ได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับพนักงานระดับปฏิบัติการที่สำคัญ ได้แก่ พนักงานควรปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับในการทำงานของบริษัทเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน ควรศึกษาหาความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน ควรติดตามข่าวสาร และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น โดยทางบริษัท สนับสนุนในเรื่องการจัดฝึกอบรม การกำหนดแนวทางหรือมาตรการในการแก้ไขปัญหาการ ประสบอันตรายจากการทำงาน ที่จะช่วยให้พนักงานปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง มีความปลอดภัยใน การทำงานและขวัญกำลังใจในการทำงานของพนักงาน

สกล เลี่ยมประวัตติ (2544) ได้ศึกษาการจัดทำระบบบริหารคุณภาพ ISO9001:2000 ในบริษัทปูนซิเมนต์ไทย (ลำปาง) จำกัด เพื่อศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ ปัญหาและแนว ทางแก้ไขในการจัดทำระบบบริหารคุณภาพ ISO9001:2000 ผลการศึกษาพบว่า ความร่วมมือของ พนักงานทุกคน การฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องมาตรฐาน และปฏิบัติตามมาตรฐานระบบบริหาร คุณภาพ ISO9001:2000 มีความสำคัญต่อการจัดทำระบบบริหารคุณภาพ ISO9001:2000 อย่างยิ่ง ผลการศึกษายังพบปัญหาในการจัดทำระบบส่วนใหญ่คือการจัดทำเอกสารของระบบล่าช้า การ ฝึกอบรมให้กับพนักงานทุกคนของบริษัท รูปแบบในการจัดทำระบบ การละเอียดในการปฏิบัติตาม ระบบ บริษัทได้แก้ไขโดยกำหนดให้มีตัวแทนของคณะทำงานในการจัดทำระบบ การปรับวิธีการ จัดทำเอกสารและวิธีการจัดทำระบบ การเปลี่ยนวิธีการฝึกอบรมและการให้ความรู้ การควบคุมให้ ปฏิบัติตามระบบ

สมเกียรติ ปินตาแก้ว (2544) ได้ศึกษาการจัดทำระบบมาตรฐานการจัดการอาชีว อนามัยและความปลอดภัย (มอก.18001) ในบริษัท ปูนซิเมนต์ไทย (ลำปาง) จำกัด ซึ่งผล การศึกษาพบว่า ปัจจัยความสำเร็จในการจัดทำระบบ มอก.18001 มาจากความร่วมมือจากพนักงาน ทุกคน การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง ความทุ่มเทของคณะทำงานต่างๆ และการใช้ทรัพยากร ร่วมกับระบบมาตรฐานคุณภาพ ISO9002 ระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO14001 และ ระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่มีอยู่แล้ว มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการจัดทำระบบ อย่างยิ่ง ผลการศึกษา ยังพบปัญหาในการจัดทำระบบส่วนใหญ่ คือการไม่ได้กระจายความ รับผิดชอบตามข้อกำหนดให้ผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง การทำงานซ้ำซ้อนกับระบบมาตรฐานคุณภาพ ISO9002 ระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO14001

ทั้งนี้ สมเกียรติ ปินตาแก้ว (2544) ได้ให้ข้อเสนอแนะปัจจัยที่ควรคำนึงในการจัดทำ ระบบมาตรฐาน มอก.18001 คือ

1. ความร่วมมือของพนักงานทุกระดับในองค์กร
2. การเสียสละเวลาของบุคลากร
3. การชี้แจงและการทำความเข้าใจ เรื่องนโยบายและแผนงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยกับผู้ที่เกี่ยวข้อง และต้องนำไปปฏิบัติอย่างครบถ้วนและจริงจัง
4. การปรับระบบมาตรฐาน มอก.18001 ให้ใช้ทรัพยากรต่างๆ เช่น ระบบเอกสาร การตรวจติดตามภายใน เป็นต้น ร่วมกับระบบมาตรฐานคุณภาพ ISO9002 หรือระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO18001 ที่องค์กรมีอยู่แล้ว เพื่อลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน
5. การกระจายข่าวสาร ความคืบหน้า ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดทำระบบให้พนักงานและผู้เกี่ยวข้องทุกคนในองค์กรรับทราบและขอความร่วมมือ
6. ผู้บังคับบัญชาเข้าไปสัมผัสพื้นที่ที่ปฏิบัติงานจริงอย่างสม่ำเสมอ
7. ขั้นตอนการชี้แจงอันตราย และประเมินความเสี่ยง ต้องอาศัยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด

วิจิต สิงห์พรหมมาศ (2547) ได้ศึกษาแนวทางป้องกันอุบัติเหตุภายในโรงงาน ศูนย์ปฏิบัติการเครื่องจักรกลที่ 1 กรมชลประทาน ผลการศึกษาพบว่าปัญหาการเกิดอุบัติเหตุภายในโรงงาน เกิดจากพนักงานที่ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องความปลอดภัยและกฎระเบียบข้อบังคับของโรงงาน มีความประมาทในการทำงานโดยไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตราย แต่งกายไม่เหมาะสม ขาดความรอบคอบ เกียจคร้าน ส่วนอุบัติเหตุที่เกิดจากเครื่องจักรกล เครื่องมือและอุปกรณ์การซ่อมบำรุงจะอยู่ในสภาพที่ชำรุดขาดการซ่อมแซม หรือมีไม่เพียงพอที่จะใช้ในการซ่อมบำรุง ทำให้เกิดการบาดเจ็บที่มือ แขน ขา ศรีษะ และสภาพแวดล้อมของโรงงานที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอ การระบายอากาศถ่ายเทไม่ดี และเสียงเครื่องจักรดังเกินไป การสร้างแนวทางป้องกันอุบัติเหตุภายในโรงงานจึงควรจัดกลุ่มย่อย โดยชี้แจงนโยบายให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องความปลอดภัยให้กับพนักงานให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงงาน การจัดเครื่องจักรเครื่องมือและอุปกรณ์การซ่อมเพิ่มเติมให้เพียงพอ และสภาพแวดล้อมของโรงงานจะต้องมีการออกแบบให้ถูกต้อง โครงสร้างของอาคารจะต้องแข็งแรง เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อนำมาประกอบกับเอกสารการวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วสามารถสรุปได้ว่า

1. ตัวแปรต้น

1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อายุงาน สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ลักษณะงานที่รับผิดชอบ

2) ความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001

3) พฤติกรรมการเปิดรับสื่อที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนด มอก.18001

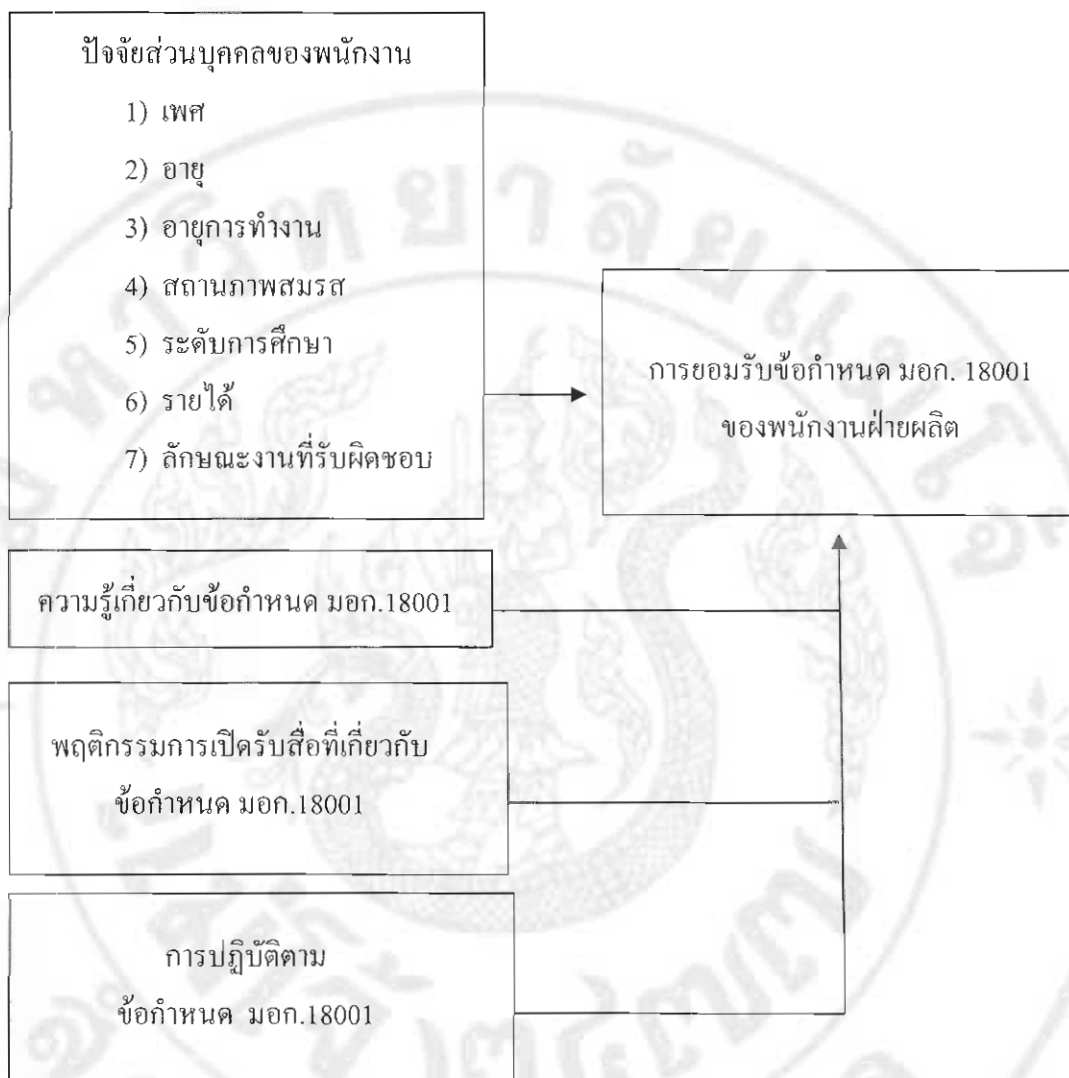
4) การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การยอมรับข้อกำหนด มอก.18001

จากกรอบแนวคิดในการวิจัยข้างต้น สามารถนำมาเขียนภาพแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยได้ ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

จากกรอบแนวคิดในการวิจัย สามารถนำมาตั้งสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ ได้ว่า

1. พนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุงาน และลักษณะงานที่รับผิดชอบ ต่างกัน
2. พนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีระดับความรู้ การยอมรับ และการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ต่างกัน
3. ความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001, พฤติกรรมการเปิดรับสื่อที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนด มอก.18001 และการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 มีความสัมพันธ์กับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

ในการดำเนินการศึกษารั้วนี้มีวัตถุประสงค์การศึกษา คือ เพื่อศึกษาความรู้ การยอมรับ และการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัท ฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) โดยมีระเบียบการศึกษาดังนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย

บริษัทฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ เลขที่ 101/2 หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากร ในการศึกษาครั้งนี้คือ พนักงานฝ่ายผลิต ซึ่งจากการรวบรวมข้อมูลของบริษัทฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) ช่วงตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 กรกฎาคม 2548 พบว่ามีจำนวนพนักงานฝ่ายผลิตเท่ากับ 2,493 คน

กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยนี้ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนดังนี้

1) วิธีการสุ่มแบบ Stratified Random ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างสำหรับความเชื่อมั่น 95%, ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (นราศรี ไวนิชกุล และชูศักดิ์ อุดมศรี, 2541: 132) ด้วยการแบ่งประชากรที่จะศึกษาออกเป็นกลุ่ม ๆ หรือระดับชั้น โดยลักษณะของแต่ละชั้นมีลักษณะคล้ายกันมากที่สุด และระหว่างชั้นมีความแตกต่างกันมากที่สุด ได้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อยจำนวน 281 คนสำหรับการวิจัย

2) การคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มประชากรที่จะศึกษา ผู้วิจัยได้เทคนิคการสุ่มอย่างง่าย เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการเก็บข้อมูลอย่างทั่วถึงทุกแผนก ตามขั้นตอนดังนี้

2.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นแผนก

2.2 กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของจำนวนพนักงานเทียบกับจำนวนการหาตัวอย่างของประชากร

$$\text{สัดส่วนแต่ละแผนก} = \frac{\text{จำนวนพนักงานของแต่ละแผนก} \times 100}{\text{จำนวนพนักงานทั้งหมด}}$$

$$\text{จำนวนตัวอย่างของแต่ละแผนก} = \frac{\text{สัดส่วนของแต่ละแผนก} \times \text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด}}{100}$$

เช่น

$$\text{สัดส่วนแผนกตรวจสอบวัตถุดิบ} = \frac{125 \times 100}{2,493} = 5.01 = 5$$

$$\text{จำนวนตัวอย่างของแผนกตรวจสอบวัตถุดิบ} = \frac{5 \times 281}{100} = 14.05 = 14 \text{ คน}$$

2.3 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster or area sampling) จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดในฝ่ายผลิตจำนวน 5 แผนก ใช้การสุ่มตัวอย่างระดับชั้นอย่างมีสัดส่วนและแบ่งสัดส่วนระหว่างชั้นตามฝ่ายงานดังตาราง โดยจะแบ่งตามแผนกของกลุ่มตัวอย่างครบทุกแผนก สำหรับการสุ่มตัวอย่างของแต่ละแผนก ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการกำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละแผนกออกเป็น 2 ส่วนตามจำนวนกะต่อวัน แล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของแต่ละกะในแต่ละแผนกตามหมายเลขประจำตัวพนักงาน

โดยการสุ่มตัวอย่างจะแบ่งสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างตามแผนกงาน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามแผนงาน

แผนก	ประชากร	ร้อยละ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ตรวจสอบวัตถุดิบ	125	5%	14
ประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ด้วยเครื่องจักร	499	20%	56
ประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ด้วยเครื่องมือ	849	34%	96
ตรวจสอบชิ้นงานด้วยตา	748	30%	84
ตรวจสอบชิ้นงานด้วยไฟฟ้า	272	11%	31
รวม	2,493	100%	281

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเป็นสอบถาม โดยลักษณะแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน ใช้แบบสอบถามแบบเติมข้อความและเชิงรายการ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุปัจจุบัน อายุงาน สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ และตำแหน่งงาน

ส่วนที่ 2 แบบวัดความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 โดยจะเป็นประโยชน์ข้อความพิจารณาเลือกกว่าเป็นข้อความที่ถูกต้องหรือผิด

ส่วนที่ 3 แบบวัดพฤติกรรมการเปิดรับสื่อที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนด มอก.18001 ข้อคำถามจะเป็นลักษณะให้เลือกตอบตามความถี่ของการเปิดรับข่าวสารจากแหล่งข่าวต่างๆ โดยแบ่งความถี่ออกเป็น 4 ระดับได้แก่ มากกว่า 10 ครั้ง, 6 - 9 ครั้ง, 3 - 5 ครั้ง และ 2 ครั้ง - ไม่เคยเปิดรับเลย

ส่วนที่ 4 แบบวัดการยอมรับและการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ข้อคำถามมีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของ Likert (อ้างในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 107) ประกอบด้วย ข้อความที่เป็นการให้ความสำคัญต่อปัจจัยในแต่ละด้าน โดยแต่ละข้อคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย, และ น้อยที่สุด ผู้วิจัยได้

ทำการตัดข้อมูลให้เหลือ 4 ระดับ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ต้องตอบแบบสอบถามเพราะความเกรงใจและมักจะตอบในระดับปานกลาง จึงมีเกณฑ์การให้คะแนน 4 ระดับ โดยแบ่งเป็นคำถามเชิงบวก และคำถามเชิงลบ คือ มากที่สุด, มาก, น้อย และ น้อยที่สุด

วิธีการเก็บข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล เรียนผู้จัดการแผนกทุกแผนกของบริษัทธานีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)
2. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปแจกต่าง ๆ เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยทำการติดต่อนัดหมาย วัน เวลา ที่สะดวกให้ผู้วิจัยเข้าไปเก็บข้อมูล
3. ตรวจสอบและจัดทำข้อมูล เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติและอภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแปลผลของการศึกษาจะนำข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งข้อมูลที่จะวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ ได้แก่

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percent)
2. ตัวแปรความรู้ ผู้วิจัยจะให้คะแนนเป็นรายชื่อ ข้อที่ตอบถูกได้ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิดได้ 0 คะแนน หลังจากนั้นรวมคะแนนที่ได้เพื่อนำมาจัดระดับความรู้ตามเกณฑ์ โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 60 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนนเป็นเกณฑ์การตัดสินใจว่าพนักงานมีความรู้ความเข้าใจขั้นต่ำสุด ที่จะยอมรับได้และใช้เกณฑ์ต่อไปนี้ ในการแบ่งช่วงเกณฑ์วัดระดับความรู้ของพนักงาน ซึ่งได้แบ่งระดับความรู้ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความรู้	เกณฑ์ที่ใช้
มากที่สุด	90.01 - 100.00%
มาก	80.01 - 90.00%
ปานกลาง	70.01 - 80.00%
น้อย	60.01 - 70.00%
น้อยที่สุด	ต่ำกว่า 60.00%

3. แบบวัดพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับ ข้อกำหนด มอก.18001 มีการตรวจให้คะแนนตามความถี่ของการเปิดรับสื่อ โดยจะใช้การแบ่งระดับความถี่ออกเป็น 4 ระดับ โดยแต่ละระดับมีคะแนนดังต่อไปนี้

ระดับความถี่ของการเปิดรับสื่อ	เกณฑ์ที่ใช้
ความถี่ของการเปิดรับสื่อมากกว่า 10 ครั้ง	4 คะแนน
ความถี่ของการเปิดรับสื่อ 6 - 9 ครั้ง	3 คะแนน
ความถี่ของการเปิดรับสื่อ 3 - 5 ครั้ง	2 คะแนน
ความถี่ของการเปิดรับสื่อ 2 ครั้ง - ไม่เคยเปิดรับเลย	1 คะแนน

หลังจากนั้นรวมคะแนนที่ได้เพื่อนำมาจัดระดับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับ ข้อกำหนด มอก.18001 ตามเกณฑ์ที่แบ่งไว้โดยแบ่งค่าคะแนนเป็น 3 ช่วง โดยพิจารณาจากพิสัย (Range) (รวิวรรณ ชินะตระกูล, 2538: 160) ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{พิสัย} &= \frac{\text{คะแนนรวมสูงสุด} - \text{คะแนนรวมต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\
 &= \frac{40 - 19}{3}
 \end{aligned}$$

คะแนนรวมสูงสุด เท่ากับ	40 คะแนน
คะแนนรวมต่ำสุด เท่ากับ	19 คะแนน
ฉะนั้นความกว้างของพิสัยเท่ากับ	7 คะแนน

คะแนนเฉลี่ย 19 - 26 คะแนน หมายถึง มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับ
ข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 27 - 33 คะแนน หมายถึง มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับ
ข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 34 - 40 คะแนน หมายถึง มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับ
ข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับสูง

4. แบบวัดการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 มีการตรวจให้คะแนนตามวิธีการ
ของ Likert's Scale (อ้างในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 107) แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

4.1 ข้อคำถามเชิงบวก จำนวน 7 ข้อ มีการให้คะแนน ดังนี้

ระดับการยอมรับ	เกณฑ์ที่ใช้
เห็นด้วยมากที่สุด	4 คะแนน
เห็นด้วยมาก	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยเลย	1 คะแนน

4.2 ข้อคำถามเชิงลบ จำนวน 3 ข้อ มีการให้คะแนน ดังนี้

ระดับการยอมรับ	เกณฑ์ที่ใช้
เห็นด้วยมากที่สุด	1 คะแนน
เห็นด้วยมาก	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วยเลย	4 คะแนน

หลังจากนั้นรวมคะแนนที่ได้เพื่อนำมาจัดระดับการยอมรับข้อกำหนด
มอก.18001 ตามเกณฑ์ที่แบ่งไว้โดยแบ่งค่าคะแนนเป็น 3 ช่วง โดยพิจารณาจากพิสัย (Range)
(รวีวรรณ ชินะตระกูล, 2538: 160) คือ

$$\begin{aligned}\text{พิสัย} &= \frac{\text{คะแนนรวมสูงสุด} - \text{คะแนนรวมต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{39 - 26}{3}\end{aligned}$$

คะแนนรวมสูงสุด เท่ากับ	39 คะแนน
คะแนนรวมต่ำสุด เท่ากับ	26 คะแนน
ฉะนั้นความกว้างของพิสัยเท่ากับ	4.33 คะแนน

คะแนนเฉลี่ย 26.00 - 30.33 คะแนน หมายถึง มีระดับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 30.34 - 34.66 คะแนน หมายถึง มีระดับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 34.67 - 39.00 คะแนน หมายถึง มีระดับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับสูง

5. แบบวัดการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 มีการตรวจให้คะแนนตามวิธีการของ Likert's Scale (อ้างในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 107) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับการปฏิบัติตาม	เกณฑ์ที่ใช้
เห็นด้วยมากที่สุด	4 คะแนน
เห็นด้วยมาก	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยเลย	1 คะแนน

หลังจากนั้นรวมคะแนนที่ได้เพื่อนำมาจัดระดับการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ตามเกณฑ์ที่แบ่งไว้โดยแบ่งค่าคะแนนเป็น 3 ช่วงโดยพิจารณาจากพิสัย (Range) (รวิวรรณ ชินะตระกูล, 2538: 160) คือ

$$\begin{aligned}\text{พิสัย} &= \frac{\text{คะแนนรวมสูงสุด} - \text{คะแนนรวมต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{40 - 30}{3}\end{aligned}$$

คะแนนรวมสูงสุด เท่ากับ	40 คะแนน
คะแนนรวมต่ำสุด เท่ากับ	10 คะแนน
ฉะนั้นความกว้างของพิสัยเท่ากับ	10 คะแนน

คะแนนเฉลี่ย 10 - 20 คะแนน หมายถึง มีระดับการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 21 - 30 คะแนน หมายถึง มีระดับการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 31 - 40 คะแนน หมายถึง มีระดับการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับสูง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะถูกนำมาจัดหมวดหมู่ ตรวจสอบความสมบูรณ์และถอดรหัสเนื้อหา จากนั้นนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสถิติ และสถิติที่ใช้คือ สถิติบรรยาย (Descriptive Statistics) เพิ่มเติม ได้แก่

1) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้คู่กับค่าเฉลี่ย เพื่อแสดง ลักษณะการกระจายของข้อมูล

2) t - test ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม

3) F - test ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสามกลุ่มขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

4) Pearson Product Moment Correlation Coefficient ใช้หาค่าความสัมพันธ์ของสองตัวแปรที่มีความเป็นอิสระต่อกัน โดยกำหนดความมีนัยสำคัญ (p) ในการวิจัย จำแนกออกเป็น 2 ระดับ ซึ่งแทนสัญลักษณ์ * ดังนี้

** p < .01

* p < .05

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

การศึกษารั้วนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ การยอมรับ และการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิต รวมถึงเปรียบเทียบระดับความรู้ การปฏิบัติตามข้อกำหนด และการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อายุงาน สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน และการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยที่แตกต่างกัน ตลอดจนศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ ความร่วมมือในการปฏิบัติตามข้อกำหนด และพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ การยอมรับข้อกำหนดของ มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทชานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนให้พนักงานเข้าใจและยอมรับการนำระบบมาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพตรงกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งข้อมูลที่รวบรวมได้โดยใช้แบบสอบถามพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทชานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) ทั้งหมด 281 คน โดยนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติ เพื่อให้สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ระดับความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ การยอมรับและการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001

ส่วนที่ 3 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย

3.1 การทดสอบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

3.2 การทดสอบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

3.3 การทดสอบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

ส่วนที่ 4 การหาความสัมพันธ์ของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 กับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ลักษณะข้อมูลพื้นฐานและสถานภาพทางสังคมทั่วไปของพนักงานบริษัท สานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) จำนวน 281 คน เป็นข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาการร่วมงานกับบริษัทฯ ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน และการอบรมเรื่องความปลอดภัยในการทำงานที่ได้รับ มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 2 จำนวนร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะข้อมูลพื้นฐานและสถานภาพทางสังคมทั่วไป

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน) (N = 281)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	22	7.8
หญิง	259	92.2
อายุ		
ต่ำกว่า 21 ปี	13	4.6
21-25 ปี	153	54.5
26-30 ปี	104	37.0
มากกว่า 30 ปี	11	3.9
สถานภาพสมรส		
โสด	224	79.7
สมรส	57	20.3

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน) (N = 281)	ร้อยละ
ระดับการศึกษาสูงสุด		
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3)	29	10.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 – ม.6)	137	48.8
ปวส., อนุปริญญา	68	24.2
ปริญญาตรี	47	16.7
รายได้ต่อเดือนของพนักงาน		
ไม่เกิน 6,000 บาท	57	20.3
6,001 – 6,500 บาท	21	7.5
6,501 - 7,500 บาท	160	56.9
มากกว่า 7,500 บาท	43	15.3
ตำแหน่งงาน / ฝ่ายงาน		
ตรวจสอบวัตถุดิบ	14	5.0
ประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	56	19.9
ด้วยเครื่องจักร		
ประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ด้วยมือ	96	34.2
ตรวจสอบชิ้นงานด้วยตา	84	29.9
ตรวจสอบชิ้นงานด้วยไฟฟ้า	31	11.0
ระยะเวลาในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน		
ไม่เกิน 4 เดือน	51	18.1
4 เดือน - 1 ปี	70	24.9
1 - 3 ปี	107	38.1
3 ปี ขึ้นไป	53	18.9

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน) (N = 281)	ร้อยละ
ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน		
ไม่เกิน 1 ปี	84	29.9
1-3 ปี	95	33.8
3-5 ปี	36	12.8
มากกว่า 5 ปี	66	23.5
การอบรมเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน		
เคยเข้ารับการอบรม	270	96.1
ไม่เคยเข้ารับการอบรม	11	3.9

จากข้อมูลพื้นฐาน สามารถอธิบายข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลจากกลุ่มตัวอย่างของพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) ได้ดังนี้

เพศ พบว่าพนักงานส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 และเพศหญิงมีจำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 92.2

อายุ พบว่าพนักงานส่วนใหญ่เป็นพนักงานที่มีอายุ 21 - 25 ปี มีจำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 พนักงานที่มีอายุ 26 - 30 ปี มีจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 พนักงานที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.6 และที่มีอายุมากกว่า 30 ปี มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9

สถานภาพสมรส พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด มีจำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 79.7 และเป็นพนักงานมีสถานภาพสมรสแล้วมีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3

ระดับการศึกษา พนักงานส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 48.8 ระดับอนุปริญญา หรือ ปวส. จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 ระดับปริญญาตรี มีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3

รายได้ต่อเดือน พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 6,501 - 7,500 บาท จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 56.9 รองลงมาคือผู้มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.3 นอกนั้นเป็นผู้มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 7,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.3 และผู้มีรายได้ต่อเดือน 6,001 - 6,500 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็น 7.5

ตำแหน่งงาน พบว่าพนักงานส่วนใหญ่เป็นพนักงานฝ่ายประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ด้วยมือ คือมีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 34.2 รองลงมาเป็นพนักงานฝ่ายตรวจสอบชิ้นงานด้วยตา จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 29.9 พนักงานฝ่ายประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ด้วยเครื่องจักร จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 19.9 นอกนั้นเป็นพนักงานฝ่ายตรวจสอบชิ้นงานด้วยไฟฟ้า จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 และพนักงานฝ่ายตรวจสอบวัตถุดิบ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0

ระยะเวลาในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน 1 - 3 ปี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 38.1 รองลงมามีระยะเวลาในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน 4 เดือน - 1 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 นอกนั้นมีระยะเวลาในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบันมากกว่า 3 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 18.9 และพนักงานที่มีระยะเวลาในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบันไม่เกิน 4 เดือน จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 18.1

ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1 - 3 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 รองลงมาเป็นพนักงานที่มีประสบการณ์ในการทำงานไม่เกิน 1 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 29.9 นอกนั้นเป็นพนักงานที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 และที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 3 - 5 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8

การอบรมเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน พบว่าพนักงานส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรม มีจำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 96.1 และที่ไม่เคยเข้ารับการอบรม มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9

ส่วนที่ 2 ระดับความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ การยอมรับและการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001

2.1 ความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001

สำหรับความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ผู้วิจัยจะขอนำเสนอความรู้เฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุดและสูงสุด ค่าร้อยละของความรู้เฉลี่ย รวมถึงแปลผลเทียบเกณฑ์ นอกจากนี้ แสดงจำนวนและร้อยละของระดับของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ของกลุ่มตัวอย่างเมื่อแปลผลเทียบเกณฑ์แล้ว ดังตาราง 3 ถึงตาราง 5

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001

ตัวแปร	จำนวนผู้ตอบคำถามได้ถูกต้อง	
	(คน)	ร้อยละ
บทนิยามสภาพแวดล้อมในการทำงาน	274	97.51
บทนิยามของความเสียง	270	96.09
บทบาทของนายจ้าง	266	94.66
ความหมายของ มอก.18001	261	92.88
บทบาทของพนักงาน	260	92.53
ข้อกำหนดเรื่องการรายงานอุบัติเหตุ	259	92.17
บทบาทของพนักงาน	162	57.65
วัตถุประสงค์ของ มอก.18001	155	55.16
การนำไปใช้	86	30.60

จากตาราง 3 แสดงจำนวนผู้ตอบคำถามได้ถูกต้องในแต่ละข้อ ซึ่งพนักงานส่วนใหญ่ทราบถึงบทนิยามในข้อกำหนด มอก.18001 เรื่องสภาพแวดล้อมการทำงานอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 97.51 ถัดมาทราบถึงบทนิยามในข้อกำหนด มอก.18001 เรื่องความเสียงอยู่ใน

ระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 96.09 และมีความรู้เรื่องหน้าที่ของนายจ้าง อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.66 และมีความเข้าใจในการนำข้อกำหนด มอก.18001 ไปใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.60

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของระดับความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับของความรู้	จำนวน	ร้อยละ
น้อยที่สุด	8	2.8
น้อย	66	23.5
ปานกลาง	105	37.4
มาก	83	29.5
มากที่สุด	19	6.8

จากตาราง 4 พบว่าความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนั้น มีผลรวมของระดับความรู้ที่ระดับปานกลางมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.4 รองลงมา คือ มีความรู้ระดับมาก และน้อย คิดเป็นร้อยละ 29.5 และ 23.5 ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าสถิติพื้นฐานของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001

คะแนนรวม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ร้อยละของค่าเฉลี่ย	การแปลผล
ความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001	281	8.07	1.09	80.70	มาก

หมายเหตุ: คะแนนต่ำสุด = 4 คะแนน คะแนนสูงสุด = 10 คะแนน

จากตาราง 5 พบว่าผลรวมของระดับความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.07 คะแนนจากคะแนนเต็ม 10 คะแนน มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.09

ค่าต่ำสุด คือ 4 คะแนน และค่าสูงสุด คือ 10 คะแนน และมีค่าร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 80.70 เมื่อนำค่าร้อยละของค่าเฉลี่ยมาแปลผลเทียบเกณฑ์ แปลผลได้ว่าผลรวมของระดับความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิต พบว่าส่วนใหญ่มีระดับความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับมีความรู้มาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพนักงานฝ่ายผลิตส่วนใหญ่ได้รับความรู้ คำแนะนำเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยจากการฝึกอบรมเกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ก่อนเริ่มงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าพนักงานฝ่ายผลิตมีความรู้เกี่ยวกับบทนิยามในข้อกำหนด มอก.18001 ถัดมาคือความรู้เรื่องหน้าที่ของนายจ้าง แต่กลับมีความเข้าใจในการนำข้อกำหนด มอก.18001 ไปใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากพนักงานฝ่ายผลิตได้รับความรู้จากการฝึกอบรมก่อนเข้างานเฉพาะด้าน ทฤษฎีเท่านั้น ทำให้พนักงานฝ่ายผลิตส่วนใหญ่สามารถจดจำบทนิยามต่างๆ ได้มากกว่าการประยุกต์ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม

2.2 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ

สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ผู้วิจัยจะขอนำเสนอระดับความถี่การเปิดรับสื่อโดยเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุดและสูงสุด ค่าร้อยละของความถี่การเปิดรับสื่อเฉลี่ย รวมถึงแปลผลเทียบเกณฑ์ นอกจากนี้ แสดงจำนวนและร้อยละของระดับของความถี่การเปิดรับสื่อเมื่อแปลผลเทียบเกณฑ์แล้ว ดังตาราง 6 ถึงตาราง 17

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการเปิดรับแหล่งข่าวสารจากบทความในหนังสือพิมพ์

แหล่งข่าวสาร	ช่วงความถี่	จำนวน	ร้อยละ
บทความในหนังสือพิมพ์	มากกว่า 10 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	19	6.76
	6 - 9 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	20	7.12
	3 - 5 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	115	40.93
	ไม่เคยสนใจ - 2 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	127	45.20

จากตาราง 6 พบว่าความถี่การเปิดรับสื่อบทความในหนังสือพิมพ์ของพนักงานส่วนใหญ่ อยู่ในระดับไม่เคยสนใจ - 2 ครั้งภายใน 2 สัปดาห์ มีจำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 45.2 รองลงมา มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่ออยู่ในระดับ 3-5 ครั้ง มีจำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 40.93 มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่ออยู่ในระดับ 6 - 9 ครั้ง มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 7.12 และมีพนักงานที่มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อจากบทความในหนังสือพิมพ์ ในระดับมากกว่า 10 ครั้งภายใน 2 สัปดาห์อยู่เพียง 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.76

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการเปิดรับแหล่งข่าวสารจากรายการในโทรทัศน์

แหล่งข่าวสาร	ช่วงความถี่	จำนวน	ร้อยละ
รายการในโทรทัศน์	มากกว่า 10 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	43	17.13
	6 - 9 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	10	3.98
	3 - 5 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	105	41.83
	ไม่เคยสนใจ - 2 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	93	37.05

จากตาราง 7 พบว่าความถี่การเปิดรับสื่อรายการในโทรทัศน์ของพนักงานส่วนใหญ่ อยู่ในระดับ 3-5 ครั้งต่อ 2 สัปดาห์ มีจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 41.83 รองลงมา มีพฤติกรรม的开รับสื่ออยู่ในระดับไม่เคยสนใจ - 2 ครั้งภายใน 2 สัปดาห์ มีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 37.05 มีพฤติกรรม的开รับสื่ออยู่ในระดับมากกว่า 10 ครั้งภายใน 2 มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 17.13 และมีพนักงานที่มีพฤติกรรม的开รับสื่อจากรายการในโทรทัศน์ในระดับ 6-9 ครั้ง อยู่เพียง 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.98

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการเปิดรับแหล่งข่าวสารจากรายการทางวิทยุ

แหล่งข่าวสาร	ช่วงความถี่	จำนวน	ร้อยละ
รายการทางวิทยุ	มากกว่า 10 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	10	3.56
	6-9 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	21	7.47
	3-5 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	102	36.30
	ไม่เคยสนใจ - 2 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	148	52.67

จากตาราง 8 พบว่าความถี่การเปิดรับสื่อรายการทางวิทยุของพนักงานส่วนใหญ่ อยู่ในระดับไม่เคยสนใจ - 2 ครั้งภายใน 2 สัปดาห์ มีจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 52.67 รองลงมา มีพฤติกรรม的开รับสื่ออยู่ในระดับ 3-5 ครั้ง มีจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 36.30 มีพฤติกรรม的开รับสื่ออยู่ในระดับ 6-9 ครั้ง มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 7.47 และมีพนักงานที่มีพฤติกรรม的开รับสื่อจากรายการทางวิทยุ ในระดับมากกว่า 10 ครั้งภายใน 2 สัปดาห์อยู่เพียง 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.56

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการเปิดรับแหล่งข่าวสารจาก
ป้ายประกาศ

แหล่งข่าวสาร	ช่วงความถี่	จำนวน	ร้อยละ
ป้ายประกาศ	มากกว่า 10 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	26	9.25
	6-9 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	56	19.93
	3-5 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	160	56.94
	ไม่เคยสนใจ - 2 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	39	13.88

จากตาราง 9 พบว่าความถี่การเปิดรับสื่อจากป้ายประกาศของพนักงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับ 3-5 ครั้งต่อ 2 สัปดาห์ มีจำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 56.94 รองลงมา มีพฤติกรรมเปิดรับสื่ออยู่ในระดับ 6-9 ครั้ง มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 19.94 มีพฤติกรรมเปิดรับสื่ออยู่ในระดับไม่เคยสนใจ-2 ครั้งภายใน 2 สัปดาห์ มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 13.88 และมีพนักงานที่มีพฤติกรรมเปิดรับสื่อจากป้ายประกาศ ในระดับมากกว่า 10 ครั้ง อยู่เพียง 26 คน คิดเป็นร้อยละ 9.25

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการเปิดรับแหล่งข่าวสาร
จากวารสาร หรือนิตยสาร

แหล่งข่าวสาร	ช่วงความถี่	จำนวน	ร้อยละ
วารสาร หรือนิตยสาร	มากกว่า 10 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	13	4.63
	6-9 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	38	13.52
	3-5 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	135	48.04
	ไม่เคยสนใจ - 2 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	95	33.81

จากตาราง 10 พบว่าความถี่การเปิดรับสื่อจากวารสาร หรือนิตยสารของพนักงานส่วนใหญ่ อยู่ในระดับ 3 – 5 ครั้งต่อ 2 สัปดาห์ มีจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 48.04 รองลงมา มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่ออยู่ในระดับไม่เคยสนใจ - 2 ครั้ง มีจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 33.81 มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่ออยู่ในระดับ 6 - 9 ครั้ง มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 13.52 และมีพนักงานที่มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อจากวารสาร หรือนิตยสาร ในระดับมากกว่า 10 ครั้ง อยู่เพียง 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.63

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการเปิดรับแหล่งข่าวสารจากแผ่นพับของบริษัท

แหล่งข่าวสาร	ช่วงความถี่	จำนวน	ร้อยละ
แผ่นพับของบริษัท	มากกว่า 10 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	7	2.49
	6 - 9 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	38	13.52
	3 - 5 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	125	44.48
	ไม่เคยสนใจ - 2 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	111	39.50

จากตาราง 11 พบว่าความถี่การเปิดรับสื่อจากแผ่นพับของบริษัทของพนักงานส่วนใหญ่ อยู่ในระดับ 3 – 5 ครั้งต่อ 2 สัปดาห์ มีจำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 44.48 รองลงมา มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่ออยู่ในระดับไม่เคยสนใจ - 2 ครั้ง มีจำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50 มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่ออยู่ในระดับ 6 - 9 ครั้ง มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 13.52 และมีพนักงานที่มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อจากแผ่นพับของบริษัท ในระดับมากกว่า 10 ครั้ง อยู่เพียง 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.49

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการเปิดรับแหล่งข่าวสาร
จากเสียงตามสายภายในบริษัท

แหล่งข่าวสาร	ช่วงความถี่	จำนวน	ร้อยละ
เสียงตามสายภายในบริษัท	มากกว่า 10 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	86	30.60
	6 - 9 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	60	21.35
	3 - 5 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	83	29.54
	ไม่เคยสนใจ - 2 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	52	18.51

จากตาราง 12 พบว่าความถี่การเปิดรับสื่อจากเสียงตามสายภายในบริษัทของพนักงานส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมากกว่า 10 มีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 30.60 รองลงมา มีพฤติกรรม的开รับสื่ออยู่ในระดับครั้ง 3 - 5 ครั้งต่อ 2 สัปดาห์ มีจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 29.54 มีพฤติกรรม的开รับสื่ออยู่ในระดับ 6 - 9 ครั้ง มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 21.35 และมีพนักงานที่มีพฤติกรรม的开รับสื่อจากเสียงตามสายภายในบริษัท ในระดับไม่เคยสนใจ - 2 ครั้ง อยู่เพียง 52 คน คิดเป็นร้อยละ 18.51

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการเปิดรับแหล่งข่าวสาร
จากเจ้าหน้าที่ของบริษัทที่รับผิดชอบพูดคุยให้ฟัง

แหล่งข่าวสาร	ช่วงความถี่	จำนวน	ร้อยละ
เจ้าหน้าที่ของบริษัทที่รับผิดชอบพูดคุยให้ฟัง	มากกว่า 10 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	16	5.69
	6 - 9 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	20	7.12
	3 - 5 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	127	45.20
	ไม่เคยสนใจ - 2 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	118	41.99

จากตาราง 13 พบว่าความถี่การเปิดรับข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ ที่รับผิดชอบพุดให้ฟังของพนักงานส่วนใหญ่ อยู่ในระดับ 3 – 5 ครั้งต่อ 2 สัปดาห์ มีจำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 45.20 รองลงมามีพฤติกรรม的开รับสื่ออยู่ในระดับไม่เคยสนใจ - 2 ครั้ง มีจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 41.99 มีพฤติกรรม的开รับสื่ออยู่ในระดับ 6 - 9 ครั้ง มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 7.12 และมีพนักงานที่มีพฤติกรรม的开รับสื่อจากเจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ ที่รับผิดชอบพุดให้ฟัง ในระดับมากกว่า 10 ครั้ง อยู่เพียง 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.69

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการเปิดรับแหล่งข่าวสารจากหัวหน้างานพุดให้ฟัง

แหล่งข่าวสาร	ช่วงความถี่	จำนวน	ร้อยละ
หัวหน้างานพุดให้ฟัง	มากกว่า 10 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	17	6.05
	6 - 9 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	38	13.52
	3 - 5 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	108	38.43
	ไม่เคยสนใจ - 2 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	118	41.99

จากตาราง 14 พบว่าความถี่การเปิดรับข้อมูลจากหัวหน้าพุดให้ฟังของพนักงานส่วนใหญ่ อยู่ในระดับไม่เคยสนใจ - 2 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์ มีจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 41.99 รองลงมามีพฤติกรรม的开รับสื่ออยู่ในระดับ 3 – 5 ครั้งต่อ 2 สัปดาห์ มีจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 38.43 มีพฤติกรรม的开รับสื่ออยู่ในระดับ 6 - 9 ครั้ง มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 13.52 และมีพนักงานที่มีพฤติกรรม的开รับสื่อจากหัวหน้าพุดให้ฟัง ในระดับมากกว่า 10 ครั้ง อยู่เพียง 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.05

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการเปิดรับแหล่งข่าวสารจากเพื่อนร่วมงาน

แหล่งข่าวสาร	ช่วงความถี่	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อนร่วมงานพูดให้ฟัง	มากกว่า 10 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	16	5.69
	6-9 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	30	10.68
	3-5 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	90	32.03
	ไม่เคยสนใจ - 2 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์	145	51.60

จากตาราง 15 พบว่าความถี่การเปิดรับข้อมูลจากเพื่อนร่วมงานพูดให้ฟังของงานส่วนใหญ่ อยู่ในระดับไม่เคยสนใจ - 2 ครั้ง ต่อ 2 สัปดาห์ มีจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 51.60 รองลงมา มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่ออยู่ในระดับ 3-5 ครั้งต่อ 2 สัปดาห์ มีจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 32.03 มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่ออยู่ในระดับ 6-9 ครั้ง มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 10.68 และมีพนักงานที่มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อจากเพื่อนร่วมงานพูดให้ฟัง ในระดับมากกว่า 10 ครั้ง อยู่เพียง 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.69

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละของระดับของความถี่การเปิดรับสื่อ

ระดับของความถี่การเปิดรับสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำ	144	51.2
ปานกลาง	123	43.8
สูง	14	5.0

จากตาราง 16 พบว่าความถี่การเปิดรับสื่อของพนักงานฝ่ายผลิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนั้นอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งมีจำนวนเกินกว่าครึ่งหรือคิดเป็นร้อยละ 51.2 รองลงมา คือ มีความถี่ของ

การเปิดรับสื่อระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.8 และมีเพียงเล็กน้อยที่มีความถี่ของการเปิดรับสื่อระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 5.0 เท่านั้น

ตาราง 17 ค่าสถิติพื้นฐานของความถี่เฉลี่ยของการเปิดรับสื่อ

คะแนนรวม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ร้อยละของค่าเฉลี่ย	การแปลผล
ความถี่ของการเปิดรับสื่อ	281	1.94	0.57	48.5	ต่ำ

ค่าต่ำสุด = 1 คะแนน ค่าสูงสุด = 4 คะแนน

จากตาราง 17 พบว่าความถี่เฉลี่ยของการเปิดรับสื่อ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.94 คะแนนจากคะแนนเต็ม 4 คะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 ค่าต่ำสุด คือ 1 คะแนน และค่าสูงสุด คือ 4 คะแนน โดยมีค่าร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 48.5 เมื่อนำค่าร้อยละของค่าเฉลี่ยมาแปลผลเทียบเกณฑ์ แปลผลได้ว่า ความถี่เฉลี่ยของการเปิดรับสื่ออยู่ในระดับต่ำ

ผลการวิจัยพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 พบว่าพนักงานฝ่ายผลิตมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาเป็นรายได้พบว่าพนักงานฝ่ายผลิตส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จากสื่อทางเสียงตามสายภายในบริษัท ด้วยความถี่มากกว่า 10 ครั้งต่อ 2 สัปดาห์ ทั้งนี้เนื่องจากพนักงานฝ่ายผลิตถูกจำกัดเวลาในภาระทำงาน ทำให้มีเวลาดูในช่วงพักระหว่างเวลาทำงานน้อย จึงมีผลให้พนักงานฝ่ายผลิตให้ความสนใจกับข่าวสารที่ผ่านที่ไม่รบกวนเวลาพักระหว่างเวลาทำงานของพนักงาน

2.3 การยอมรับข้อกำหนด มอก.18001

สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ผู้วิจัยจะขอนำเสนอระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 โดยเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุดและสูงสุด ค่าร้อยละของการยอมรับข้อกำหนดเฉลี่ย รวมถึงแปลผลเทียบเกณฑ์ นอกจากนี้ แสดงจำนวนและร้อยละของระดับของการยอมรับข้อกำหนดเมื่อแปลผลเทียบเกณฑ์แล้ว ดังตาราง 18 ถึงตาราง 20

ตาราง 18 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการยอมรับข้อกำหนด
มอก.18001

ตัวแปร	ช่วงความถี่	จำนวน	ร้อยละ
การยอมรับด้านประโยชน์ต่อประสิทธิภาพการผลิต	เห็นด้วยอย่างมาก	114	40.6
	เห็นด้วย	165	57.7
	ไม่เห็นด้วย	2	0.7
	ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	0	0.0
การยอมรับด้านสลับซับซ้อนเมื่อนำมาปฏิบัติ	เห็นด้วยอย่างมาก	13	4.6
	เห็นด้วย	35	12.5
	ไม่เห็นด้วย	199	70.8
	ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	34	12.1
การยอมรับด้านประโยชน์ทางด้านการค้า	เห็นด้วยอย่างมาก	85	30.2
	เห็นด้วย	183	65.1
	ไม่เห็นด้วย	12	4.3
	ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	1	0.4
การยอมรับด้านต้นทุนการฝึกอบรม	เห็นด้วยอย่างมาก	42	14.9
	เห็นด้วย	121	43.1
	ไม่เห็นด้วย	98	34.9
	ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	20	7.1

ตาราง 18 (ต่อ)

ตัวแปร	ช่วงความถี่	จำนวน	ร้อยละ
การยอมรับด้านความสอดคล้องกับ ระบบงานเดิม	เห็นด้วยอย่างมาก	6	2.1
	เห็นด้วย	52	18.5
	ไม่เห็นด้วย	188	66.9
	ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	35	12.5
การยอมรับด้านประโยชน์เมื่อนำมาปฏิบัติ	เห็นด้วยอย่างมาก	131	46.6
	เห็นด้วย	147	52.3
	ไม่เห็นด้วย	3	1.1
	ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	0	0.0
การยอมรับด้านความสำคัญของข่าวสาร และการฝึกอบรม	เห็นด้วยอย่างมาก	110	39.1
	เห็นด้วย	170	60.5
	ไม่เห็นด้วย	1	0.4
	ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	0	0.0
การยอมรับด้านผลกระทบต่อการเงิน ของบริษัท	เห็นด้วยอย่างมาก	1	0.4
	เห็นด้วย	39	13.9
	ไม่เห็นด้วย	207	73.7
	ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	34	12.1

ตาราง 18 (ต่อ)

ตัวแปร	ช่วงความถี่	จำนวน	ร้อยละ
การยอมรับด้านประโยชน์จากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	เห็นด้วยอย่างมาก	51	18.1
	เห็นด้วย	217	77.1
	ไม่เห็นด้วย	13	4.6
	ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	0	0.0
การยอมรับด้านความสำคัญของการปฏิบัติตามแผนงานควบคุมความปลอดภัย	เห็นด้วยอย่างมาก	100	35.6
	เห็นด้วย	179	63.7
	ไม่เห็นด้วย	2	0.7
	ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	0	0.0

จากตาราง 18 แสดงจำนวนของพนักงานที่มีการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 โดยจำแนกตามหัวข้อการยอมรับด้านต่างๆ ดังนี้

1. การยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ด้านประโยชน์ที่มีต่อประสิทธิภาพการผลิต พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ด้านประโยชน์ที่มีต่อประสิทธิภาพการผลิต อยู่ในช่วงความถี่เห็นด้วย มีจำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 77.1 พนักงานที่มีการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ด้านประโยชน์ที่มีต่อประสิทธิภาพการผลิต อยู่ในช่วงความถี่เห็นด้วยอย่างมาก มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 18.1 พนักงานที่มีการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ด้านประโยชน์ที่มีต่อประสิทธิภาพการผลิต อยู่ในช่วงความถี่ไม่เห็นด้วย มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 และไม่เห็นด้วยอย่างมาก มีจำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0.0

2. การยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ด้านสลับซับซ้อนเมื่อนำมาปฏิบัติ พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ด้านสลับซับซ้อนเมื่อนำมาปฏิบัติอยู่ในช่วงความถี่ไม่เห็นด้วย มีจำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 70.8 พนักงานที่มีการยอมรับข้อกำหนด

9. การยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ด้านประโยชน์จากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ด้านประโยชน์จากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องอยู่ในช่วงความถี่เห็นด้วย มีจำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 77.1 พนักงานที่มีการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ด้านประโยชน์จากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องอยู่ในช่วงความถี่เห็นด้วยอย่างมาก มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 18.1 พนักงานที่มีการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ด้านประโยชน์จากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องอยู่ในช่วงความถี่ไม่เห็นด้วย

มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 และไม่พบพนักงานที่มีการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ด้านประโยชน์จากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องอยู่ในช่วงความถี่ไม่เห็นด้วยอย่างมาก

10. การยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ด้านความสำคัญของการปฏิบัติตามแผนงานควบคุมความปลอดภัย พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ด้านความสำคัญของการปฏิบัติตามแผนงานควบคุมความปลอดภัยอยู่ในช่วงความถี่เห็นด้วย มีจำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 63.7 พนักงานที่มีการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ด้านความสำคัญของการปฏิบัติตามแผนงานควบคุมความปลอดภัยอยู่ในช่วงความถี่เห็นด้วยอย่างมาก มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 พนักงานที่มีการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ด้านความสำคัญของการปฏิบัติตามแผนงานควบคุมความปลอดภัยอยู่ในช่วงความถี่ไม่เห็นด้วย มีจำนวนเพียง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 และไม่พบพนักงานที่มีการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ด้านความสำคัญของการปฏิบัติตามแผนงานควบคุมความปลอดภัยอยู่ในช่วงความถี่ไม่เห็นด้วยอย่างมาก

ตาราง 19 จำนวนและร้อยละของระดับของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001

ระดับของการยอมรับข้อกำหนด	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำ	0	0.0
ปานกลาง	197	70.1
สูง	81	29.9

จากตาราง 19 พบว่าระดับของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนั้นอยู่ในระดับปานกลางมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.1 รองลงมา คือ ระดับของการยอมรับข้อกำหนดในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 29.9 ตามลำดับ

ตาราง 20 ค่าสถิติพื้นฐานของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 รวมเฉลี่ย

คะแนนรวม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ร้อยละของ ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
การยอมรับข้อกำหนด มอก.18001	281	2.97	0.22	74.25	ปานกลาง

คะแนนต่ำสุด = 2.50 คะแนน คะแนนสูงสุด = 3.60 คะแนน

จากตาราง 20 พบว่า การยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 คะแนนจากคะแนนเต็ม 4 คะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.22 ค่าต่ำสุด คือ 2.50 คะแนน และค่าสูงสุด คือ 3.60 คะแนน และมีค่าร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 74.25 เมื่อนำค่า ร้อยละของค่าเฉลี่ยมาแปลผลเทียบเกณฑ์ แปลผลได้ว่าการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 พบว่า พนักงานฝ่ายผลิตมีการยอมรับในข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยอย่างมากในด้านประโยชน์เมื่อนำมาปฏิบัติมากที่สุด ถัดมาเห็นด้วยอย่างมากในด้านประโยชน์ต่อประสิทธิภาพการผลิต และพบว่าส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยในด้านประโยชน์จาก การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และรองลงมาในด้านประโยชน์ทางการค้า

2.5 การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001

สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ผู้วิจัยจะขอนำเสนอระดับความถี่ของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 โดยรวมเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุดและสูงสุด ค่าร้อยละของการปฏิบัติตามข้อกำหนดเฉลี่ย รวมถึงแปลผลเทียบเกณฑ์ นอกจากนี้ แสดงจำนวนและร้อยละของระดับของการปฏิบัติตามข้อกำหนดเมื่อแปลผลเทียบเกณฑ์แล้ว ดังตาราง 21 ถึงตาราง 23

ตาราง 21 จำนวนและร้อยละของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติตามข้อกำหนด
มอก.18001

ตัวแปร	ช่วงความถี่	จำนวน	ร้อยละ
การทำความเข้าใจต่อเนื้อหานโยบาย	ทุกวัน	37	13.2
	2 ครั้ง ต่อสัปดาห์	76	27.0
	1 ครั้ง ต่อสัปดาห์	82	29.2
	1 ครั้ง ต่อเดือน	86	30.6
การแนะนำวิธีการทำงานที่ถูกต้องแก่ เพื่อนร่วมงาน	ทุกวัน	62	22.1
	2 ครั้ง ต่อสัปดาห์	64	22.8
	1 ครั้ง ต่อสัปดาห์	83	29.5
	1 ครั้ง ต่อเดือน	72	25.6
การติดตามข่าวสาร ประกาศ หรือกิจกรรม ความปลอดภัยในการทำงานของบริษัทฯ	ทุกวัน	62	22.1
	2 ครั้ง ต่อสัปดาห์	76	27.0
	1 ครั้ง ต่อสัปดาห์	93	33.1
	1 ครั้ง ต่อเดือน	50	17.8
การทำความเข้าใจต่อขั้นตอนการทำงาน	ทุกวัน	111	39.5
	2 ครั้ง ต่อสัปดาห์	64	22.8
	1 ครั้ง ต่อสัปดาห์	58	20.6
	1 ครั้ง ต่อเดือน	48	17.1

ตาราง 21 (ต่อ)

ตัวแปร	ช่วงความถี่	จำนวน	ร้อยละ
การปฏิบัติตามสัญลักษณ์เตือนอันตราย	ทุกวัน	195	69.4
	2 ครั้ง ต่อสัปดาห์	32	11.4
	1 ครั้ง ต่อสัปดาห์	29	10.3
	1 ครั้ง ต่อเดือน	25	8.9
การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล	ทุกวัน	196	69.8
	2 ครั้ง ต่อสัปดาห์	19	6.8
	1 ครั้ง ต่อสัปดาห์	32	11.4
	1 ครั้ง ต่อเดือน	34	12.1
การเข้าร่วมกิจกรรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของบริษัทฯ	ทุกวัน	16	5.7
	2 ครั้ง ต่อสัปดาห์	40	14.2
	1 ครั้ง ต่อสัปดาห์	49	17.4
	1 ครั้ง ต่อเดือน	176	62.6
การปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง	ทุกวัน	234	83.3
	2 ครั้ง ต่อสัปดาห์	17	6.0
	1 ครั้ง ต่อสัปดาห์	16	5.7
	1 ครั้ง ต่อเดือน	14	5.0

ตาราง 21 (ต่อ)

ตัวแปร	ช่วงความถี่	จำนวน	ร้อยละ
การดูแล ตรวจสอบ หรือสอบเทียบ	ทุกวัน	191	68.0
เครื่องมือหรืออุปกรณ์วัดที่ใช้ในการทำงาน	2 ครั้ง ต่อสัปดาห์	29	10.3
	1 ครั้ง ต่อสัปดาห์	32	11.4
	1 ครั้ง ต่อเดือน	29	10.3
การให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการใน	ทุกวัน	166	59.1
การตรวจสอบความปลอดภัย	2 ครั้ง ต่อสัปดาห์	40	14.2
	1 ครั้ง ต่อสัปดาห์	41	14.6
	1 ครั้ง ต่อเดือน	34	12.1

จากตาราง 21 แสดงจำนวนของพนักงานที่มีการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 โดยจำแนกตามลักษณะการปฏิบัติด้านต่างๆ ดังนี้

1. การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ด้านการทำความเข้าใจต่อเนื้อหา นโยบาย พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีการทำความเข้าใจต่อเนื้อหา นโยบายโดยปฏิบัติ 1 ครั้ง ต่อ 1 เดือน มีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 พนักงานที่มีการทำความเข้าใจต่อเนื้อหา นโยบายโดยปฏิบัติ 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 29.2 พนักงานที่มีการทำความเข้าใจต่อเนื้อหา นโยบายโดยปฏิบัติ 2 ครั้งต่อสัปดาห์ มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 และมีพนักงานที่มีการทำความเข้าใจต่อเนื้อหา นโยบายโดยปฏิบัติทุกวัน มีจำนวนเพียง 37 คน คิดเป็นร้อยละ 13.2

2. การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ในเรื่องการแนะนำวิธีการทำงาน ที่ถูกต้องแก่เพื่อนร่วมงาน พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีการแนะนำวิธีการทำงานที่ถูกต้องแก่เพื่อนร่วมงานโดยปฏิบัติ 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 พนักงานที่มีการแนะนำวิธีการทำงานที่ถูกต้องแก่เพื่อนร่วมงานโดยปฏิบัติ 1 ครั้ง ต่อเดือน มีจำนวน 72 คน คิด

เป็นร้อยละ 25.6 พนักงานที่มีการแนะนำวิธีการทำงานที่ถูกต้องแก่เพื่อนร่วมงานโดยปฏิบัติ 2 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 และมีพนักงานที่มีการแนะนำวิธีการทำงานที่ถูกต้องแก่เพื่อนร่วมงานโดยปฏิบัติทุกวัน มีจำนวนเพียง 62 คน คิดเป็นร้อยละ 21.1

3. การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ในเรื่องการติดตามข่าวสาร ประกาศ หรือกิจกรรมความปลอดภัยในการทำงานของบริษัทฯ พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีการติดตามข่าวสาร ประกาศ หรือกิจกรรมความปลอดภัยในการทำงานของบริษัทฯ โดยปฏิบัติ 1 ครั้งต่อสัปดาห์ มีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1 พนักงานที่มีการติดตามข่าวสาร ประกาศ หรือกิจกรรมความปลอดภัยในการทำงานของบริษัทฯ โดยปฏิบัติ 2 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 พนักงานที่มีการติดตามข่าวสาร ประกาศ หรือกิจกรรมความปลอดภัยในการทำงานของบริษัทฯ โดยปฏิบัติทุกวัน มีจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 และมีพนักงานที่มีการติดตามข่าวสาร ประกาศ หรือกิจกรรมความปลอดภัยในการทำงานของบริษัทฯ โดยปฏิบัติ 1 ครั้งต่อเดือน มีจำนวนเพียง 50 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8

4. การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ในเรื่องการทำความเข้าใจต่อขั้นตอนการทำงาน พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีการทำความเข้าใจต่อขั้นตอนการทำงานโดยปฏิบัติทุกวัน มีจำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 พนักงานที่มีการทำความเข้าใจต่อขั้นตอนการทำงานโดยปฏิบัติ 2 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 พนักงานที่มีการทำความเข้าใจต่อขั้นตอนการทำงานโดยปฏิบัติ 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 และมีพนักงานที่มีการทำความเข้าใจต่อขั้นตอนการทำงานโดยปฏิบัติ 1 ครั้งต่อเดือน มีจำนวนเพียง 48 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1

5. การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ในเรื่องการปฏิบัติตามสัญลักษณ์เตือนอันตราย พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีการปฏิบัติตามสัญลักษณ์เตือนอันตรายโดยปฏิบัติทุกวัน มีจำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 69.4 พนักงานที่มีการปฏิบัติตามสัญลักษณ์เตือนอันตรายโดยปฏิบัติ 2 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 พนักงานที่มีการปฏิบัติตามสัญลักษณ์เตือนอันตรายโดยปฏิบัติ 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 และมีพนักงานที่มีการปฏิบัติตามสัญลักษณ์เตือนอันตรายโดยปฏิบัติ 1 ครั้งต่อเดือน มีจำนวนเพียง 25 คน คิดเป็นร้อยละ 8.9

6. การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ในเรื่องการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลโดยปฏิบัติทุกวัน มีจำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 69.8 พนักงานที่มีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลโดยปฏิบัติ 1 ครั้ง ต่อเดือน มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 12.1 พนักงานที่มีการใช้อุปกรณ์ป้องกัน

อันตรายส่วนบุคคลโดยปฏิบัติ 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 และมีพนักงานที่มีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล โดยปฏิบัติ 2 ครั้งต่อสัปดาห์ มีจำนวนเพียง 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8

7. การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ในเรื่องการเข้าร่วมกิจกรรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของบริษัทฯ พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีการเข้าร่วมกิจกรรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของบริษัทฯ โดยเข้าร่วมกิจกรรม 1 ครั้งต่อเดือน มีจำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 62.6 พนักงานที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของบริษัทฯ โดยเข้าร่วมกิจกรรม 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4 พนักงานที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของบริษัทฯ โดยเข้าร่วมกิจกรรม 2 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2 และมีพนักงานที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของบริษัทฯ โดยเข้าร่วมกิจกรรมทุกวัน มีจำนวนเพียง 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7

8. การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ในเรื่องการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังโดยปฏิบัติทุกวัน มีจำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 83.3 พนักงานที่มีการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังโดยปฏิบัติ 2 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 พนักงานที่มีการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังโดยปฏิบัติ 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 และมีพนักงานที่มีการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังโดยปฏิบัติ 1 ครั้งต่อเดือน มีจำนวนเพียง 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0

9. การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ในเรื่องการดูแล ตรวจสอบ หรือสอบเทียบเครื่องมือหรืออุปกรณ์วัดที่ใช้ในการทำงาน พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีการดูแล ตรวจสอบ หรือสอบเทียบเครื่องมือหรืออุปกรณ์วัดที่ใช้ในการทำงานโดยปฏิบัติทุกวัน มีจำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 68.0 พนักงานที่มีการดูแล ตรวจสอบ หรือสอบเทียบเครื่องมือหรืออุปกรณ์วัดที่ใช้ในการทำงานโดยปฏิบัติ 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 พนักงานที่มีการดูแล ตรวจสอบ หรือสอบเทียบเครื่องมือหรืออุปกรณ์วัดที่ใช้ในการทำงานโดยปฏิบัติ 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 เช่นเดียวกับพนักงานที่มีการดูแล ตรวจสอบ หรือสอบเทียบเครื่องมือหรืออุปกรณ์วัดที่ใช้ในการทำงาน โดยปฏิบัติ 1 ครั้งต่อเดือน มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3

10. การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ในเรื่องการให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการในการตรวจสอบความปลอดภัย พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีการให้ความร่วมมือกับ

คณะกรรมการในการตรวจสอบความปลอดภัยโดยปฏิบัติทุกวัน มีจำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 59.1 พนักงานที่มีการให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการในการตรวจสอบความปลอดภัยโดยปฏิบัติ 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 พนักงานที่มีการให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการในการตรวจสอบความปลอดภัยโดยปฏิบัติ 2 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2 และพนักงานที่มีการให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการในการตรวจสอบความปลอดภัยโดยปฏิบัติ 1 ครั้งต่อเดือน มีจำนวนเพียง 34 คน คิดเป็นร้อยละ 12.1

ตาราง 22 จำนวนและร้อยละของระดับของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001

ระดับของการปฏิบัติตามข้อกำหนด	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำ	33	11.7
ปานกลาง	113	40.3
สูง	135	48.0

จากตาราง 22 พบว่าระดับของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนั้นอยู่ในระดับสูง มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.0 รองลงมา คือ ในปานกลางและระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 40.3 และ 11.7 ตามลำดับ

ตาราง 23 ค่าสถิติพื้นฐานของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 รวมเฉลี่ย

คะแนนรวม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ร้อยละของค่าเฉลี่ย	การแปลผล
การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001	281	2.88	0.64	72.00	ปานกลาง

หมายเหตุ: ค่าต่ำสุด = 1.20 คะแนน ค่าสูงสุด = 4.00 คะแนน

จากตาราง 23 พบว่า การปฏิบัติตามข้อกำหนดโดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 คะแนนจากคะแนนเต็ม 4 คะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 ค่าต่ำสุด คือ 1.20 คะแนน และค่าสูงสุด คือ 4.00 คะแนน โดยมีค่าร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 72.00 เมื่อนำค่าร้อยละของค่าเฉลี่ยมาแปลผลเทียบเกณฑ์ แปลผลได้ว่าการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 พบว่าพนักงานฝ่ายผลิตมีการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พนักงานฝ่ายผลิตส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมในการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานที่รับผิดชอบอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับการร่วมกิจกรรมความปลอดภัยและการทำความเข้าใจต่อเนื้อหาทางทฤษฎีเพิ่มเติม

ส่วนที่ 3 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย

3.1 การทดสอบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ที่ปัจจัย

ส่วนบุคคลแตกต่างกัน

สำหรับการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 เมื่อมีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน จะนำเสนอตาราง 24 ถึงตาราง 33

ตาราง 24 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างชายกับหญิง (n = 281)

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า t	sig.
ชาย	22	8.09	1.15	0.088	0.171
หญิง	259	8.07	1.09		

จากตาราง 24 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างพนักงานฝ่ายผลิตชายและหญิง จากค่าสถิติทดสอบค่า t - test = 0.088 และค่า sig. = 0.171 ซึ่งค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด

มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตกลุ่มตัวอย่างระหว่างพนักงานชายและพนักงานหญิงไม่แตกต่างกัน

ตาราง 25 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามอายุ (n = 281)

ช่วงอายุ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	sig.
ต่ำกว่า 21 ปี	13	8.08	1.55	0.298	0.213
21 - 25 ปี	153	8.03	1.14		
26 - 30 ปี	104	8.14	1.00		
มากกว่า 30 ปี	11	7.91	0.54		

จากตาราง 25 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามช่วงอายุ จากค่าสถิติทดสอบค่า F - test = 0.298 และค่า sig. = 0.213 ซึ่งค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงาน จำแนกตามช่วงอายุไม่แตกต่างกัน

ตาราง 26 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในบริษัท (n = 281)

ช่วงอายุ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	sig.
ไม่เกิน 4 เดือน	51	7.88	1.35	0.906	0.654
4 เดือน - 1 ปี	70	8.20	1.14		
1 - 3 ปี	107	8.10	0.88		
มากกว่า 3 ปีขึ้นไป	53	8.12	1.13		

จากตาราง 26 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงาน จากค่าสถิติทดสอบค่า $F - test = 0.906$ และค่า $sig. = 0.654$ ซึ่งค่า $sig.$ มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงาน จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานไม่แตกต่างกัน

ตาราง 27 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างสถานภาพโสดกับสมรส ($n=281$)

สถานภาพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า t	sig.
โสด	224	8.11	1.10	1.097	0.534
สมรส	57	7.93	1.03		

จากตาราง 27 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกสถานภาพสมรส จากค่าสถิติทดสอบค่า $t - test = 1.097$ และค่า $sig. = 0.534$ ซึ่งค่า $sig.$ มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงาน จำแนกตามสถานภาพโสดกับสมรสไม่แตกต่างกัน

ตาราง 28 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามระดับการศึกษา (n = 281)

ระดับการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า F	sig.
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)	29	7.93	1.39	0.479	0.298
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือ ปวช.	137	8.02	1.04		
อนุปริญญา / ปวส.	68	8.18	1.01		
ปริญญาตรี	47	8.13	1.01		

จากตาราง 28 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามระดับการศึกษา จากค่าสถิติทดสอบค่า $F - test = 0.479$ และค่า $sig. = 0.298$ ซึ่งค่า $sig.$ มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงาน จำแนกตามระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน

ตาราง 29 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามลักษณะงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน (n = 281)

ลักษณะงาน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า F	sig.
ตรวจสอบวัตถุดิบ	14	7.93	1.14	0.927	0.059
ประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยเครื่องจักร	56	8.00	1.18		
ประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยมือ	96	8.16	1.09		
ตรวจสอบชิ้นงานด้วยตา	84	7.95	1.10		
ตรวจสอบชิ้นงานด้วยไฟฟ้า	31	8.32	0.87		

จากตาราง 29 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามลักษณะงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน จากค่าสถิติทดสอบค่า F - test = 0.927 และค่า sig. = 0.059 ซึ่งค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงาน จำแนกตามลักษณะงานที่รับผิดชอบในปัจจุบันไม่แตกต่างกัน

ตาราง 30 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามช่วงรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (n = 281)

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	sig.
ไม่เกิน 6,000 บาท	57	8.19	1.06	0.426	0.144
6,000 - 6,500 บาท	21	7.95	1.40		
6,501 - 7,500 บาท	160	8.07	1.11		
มากกว่า 7,500 บาท	43	7.98	0.89		

จากตาราง 30 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามช่วงรายได้เฉลี่ยต่อเดือน จากค่าสถิติทดสอบค่า F - test = 0.426 และค่า sig. = 0.144 ซึ่งค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงาน จำแนกตามช่วงรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 31 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรม (n = 281)

ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	sig.
ไม่เกิน 1 ปี	84	7.79	1.35	4.044**	0.001**
ระหว่าง 1 - 3 ปี	95	8.14	0.95		
ระหว่าง 3 - 5 ปี	36	8.50	0.85		
มากกว่า 5 ปี	66	8.11	0.95		

** $p < .01$

จากตาราง 31 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรม จากค่าสถิติทดสอบค่า F -test = 4.044 และค่า sig. = 0.001 ซึ่งค่า sig. มีค่าน้อยกว่า 0.01 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงาน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หมายความว่า ประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรมต่างกันมีระดับค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 แตกต่างกัน โดยพนักงานฝ่ายผลิตที่มีค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 มากที่สุด คือ พนักงานฝ่ายผลิตที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรมอยู่ในช่วง 3 - 5 ปี มีค่าเฉลี่ย 8.50 และพนักงานฝ่ายผลิตที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรมอยู่ในช่วง 1 - 3 ปี มีค่าเฉลี่ย 8.14

และเมื่อทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธี LSD (Least-Significant Different) เพื่อหาว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ใดที่มีความแตกต่างกัน พบว่าระหว่างพนักงานฝ่ายผลิตที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรมไม่เกิน 1 ปี กับ 1 - 3 ปี และ 3 - 5 ปี มีค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยพนักงานฝ่ายผลิตที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรมระหว่าง 3 - 5 ปี มีค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 มากกว่าพนักงานฝ่ายผลิตที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรมระหว่าง 1 - 3 ปี และไม่เกิน 1 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ตาราง 32) ทั้งนี้อาจเนื่องจากบุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน จะมีความคิดเห็นและความเข้าใจในสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไป ตามแต่ประสบการณ์ที่ได้สะสมมา และอาจเนื่องจากพนักงานฝ่ายผลิตสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยได้จากการฝึกอบรม การทำงานในแต่ละวัน และจากหัวหน้างานในระดับที่สูงกว่า ทำให้สามารถเพิ่มพูนความรู้ผ่านกระบวนการทำงาน ซึ่งนำไปสู่การมีความรู้ในเรื่องข้อกำหนด มอก.18001

ตาราง 32 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรมโดยวิธี LSD

ประสบการณ์ในการทำงาน	ค่าเฉลี่ย	ไม่เกิน 1 ปี	ระหว่าง 1 - 3 ปี	ระหว่าง 3 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี
ไม่เกิน 1 ปี	7.79	-	0.3511**	0.7143**	0.3203
ระหว่าง 1 - 3 ปี	8.14		-	0.3632	0.0308
ระหว่าง 3 - 5 ปี	8.50			-	0.3939
มากกว่า 5 ปี	8.11				-

** p < .01

ตาราง 33 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างการเคยและไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน (n = 281)

การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า t	sig.
เคย	270	8.09	1.09	1.352	0.812
ไม่เคย	11	7.64	1.03		

จากตาราง 33 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างการเคยและไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิต จากค่าสถิติทดสอบค่า t - test = 1.352 และค่า sig. = 0.812 ซึ่ง ค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของกลุ่มตัวอย่างระหว่างเคยกับไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกัน

3.2 การทดสอบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ที่ปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

สำหรับการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 เมื่อมีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อายุงาน สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน และ การได้รับการฝึกอบรม เกี่ยวกับความปลอดภัยที่แตกต่างกัน จะนำเสนอตาราง 34 ถึงตาราง 42

ตาราง 34 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างชายกับหญิง (n = 281)

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า t	sig.
ชาย	22	2.95	0.25	0.466	0.571
หญิง	259	2.97	0.22		

จากตาราง 34 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างพนักงานฝ่ายผลิตชายกับหญิง จากค่าสถิติทดสอบค่า t-test = 0.466 และค่า sig. = 0.571 ซึ่ง ค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของกลุ่มตัวอย่างระหว่างพนักงานชายและพนักงานหญิงไม่แตกต่างกัน

ตาราง 35 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามอายุ (n = 281)

ช่วงอายุ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	sig.
ต่ำกว่า 21 ปี	13	2.95	0.19	0.630	0.490
21 - 25 ปี	153	2.98	0.23		
26 - 30 ปี	104	2.94	0.21		
มากกว่า 30 ปี	11	3.00	0.24		

จากตาราง 35 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามช่วงอายุของพนักงานฝ่ายผลิต จากค่าสถิติทดสอบค่า F - test = 0.630 และค่า sig. = 0.490 ซึ่ง ค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุไม่แตกต่างกัน

ตาราง 36 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในบริษัท (n = 281)

ระยะเวลาที่ทำงาน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	sig.
ไม่เกิน 4 เดือน	51	3.01	0.22	1.667	0.416
ระหว่าง 4 เดือน - 1 ปี	70	2.99	0.23		
ระหว่าง 1 - 3 ปี	107	2.93	0.22		
มากกว่า 3 ปี	53	2.96	0.21		

จากตาราง 36 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานของพนักงานฝ่ายผลิต จากค่าสถิติทดสอบค่า F - test = 1.667 และค่า sig. = 0.416 ซึ่ง ค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ย

ของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานไม่แตกต่างกัน

ตาราง 37 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างสถานภาพ โสดกับสมรส (n = 281)

สถานภาพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า t	sig.
โสด	224	2.98	0.22	1.748	0.388
สมรส	57	2.92	0.20		

จากตาราง 37 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามสถานภาพสมรสของพนักงานฝ่ายผลิต จากค่าสถิติทดสอบค่า t -test = 1.748 และค่า sig. = 0.388 ซึ่ง ค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของกลุ่มตัวอย่างระหว่างสถานภาพ โสดกับสมรสไม่แตกต่างกัน

ตาราง 38 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามระดับการศึกษา (n = 281)

ระดับการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า F	sig.
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)	29	2.87	0.19	2.355	0.584
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือ ปวช.	137	2.97	0.23		
อนุปริญญา / ปวส.	68	2.98	0.22		
ปริญญาตรี	47	3.00	0.22		

จากตาราง 38 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามระดับการศึกษาของพนักงานฝ่ายผลิต จากค่าสถิติทดสอบค่า F - test = 2.355 และค่า sig. = 0.584 ซึ่ง ค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของกลุ่มตัวอย่างระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน

ตาราง 39 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตาม
ลักษณะงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน (n = 281)

ลักษณะงาน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า F	sig.
ตรวจสอบวัตถุดิบ	14	2.98	0.22	0.986	0.082
ประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ด้วย เครื่องจักร	56	2.97	0.23		
ประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ด้วย มือ	96	2.98	0.23		
ตรวจสอบชิ้นงานด้วยตา	84	2.98	0.22		
ตรวจสอบชิ้นงานด้วยไฟฟ้า	31	2.89	0.19		

จากตาราง 38 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามลักษณะงานที่รับผิดชอบในปัจจุบันของพนักงานฝ่ายผลิต จากค่าสถิติทดสอบค่า F - test = 0.986 และค่า sig. = 0.082 ซึ่ง ค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตจำแนกตามลักษณะงานที่รับผิดชอบในปัจจุบันไม่แตกต่างกัน

ตาราง 40 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามช่วงรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (n = 281)

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า F	sig.
ไม่เกิน 6,000 บาท	57	3.00	0.21	0.896	0.091
6,001 - 6,500 บาท	21	2.97	0.26		
6,501 - 7,500 บาท	160	2.95	0.22		
มากกว่า 7,500 บาท	43	2.99	0.23		

จากตาราง 40 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามช่วงรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของพนักงานฝ่ายผลิต จากค่าสถิติทดสอบค่า F - test = 0.896 และค่า sig. = 0.091 ซึ่ง ค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 41 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรม (n = 281)

ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า F	sig.
ไม่เกิน 1 ปี	84	2.98	0.22	0.294	0.982
ระหว่าง 1 - 3 ปี	95	2.95	0.21		
ระหว่าง 3 - 5 ปี	36	2.98	0.22		
มากกว่า 5 ปี	66	2.96	0.24		

จากตาราง 41 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรมของ พนักงานฝ่ายผลิต จากค่าสถิติทดสอบค่า F -test = 0.294 และค่า sig. = 0.982 ซึ่ง ค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 42 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างการเคยและไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน (n = 281)

การได้รับการฝึกอบรม เกี่ยวกับความปลอดภัย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า t	sig.
เคย	270	2.97	0.22	0.323	0.631
ไม่เคย	11	2.95	0.25		

จากตาราง 42 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามการเคยกับไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิต จากค่าสถิติทดสอบค่า t -test = 0.323 และค่า sig. = 0.631 ซึ่ง ค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตระหว่างเคยกับไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกัน

3.3 การทดสอบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ที่ปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

สำหรับการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 เมื่อมีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อายุงาน สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน และการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัย ที่แตกต่างกัน จะนำเสนอตาราง 43 ถึงตาราง 52

ตาราง 43 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างชายกับหญิง (n = 281)

สถานภาพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า t	sig.
ชาย	22	2.95	0.25	0.466	0.154
หญิง	259	2.97	0.22		

จากตาราง 43 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างพนักงานชายและพนักงานหญิง จากค่าสถิติทดสอบค่า t - test = 0.466 และค่า sig. = 0.630 ซึ่ง ค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกัน

ตาราง 44 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามอายุ (n = 281)

อายุ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	sig.
ต่ำกว่า 21 ปี	13	2.95	0.19	0.630	0.957
21 - 25 ปี	153	2.98	0.23		
26 - 30 ปี	104	2.94	0.21		
มากกว่า 30 ปี	11	2.99	0.24		

จากตาราง 44 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามช่วงอายุของพนักงานฝ่ายผลิต จากค่าสถิติทดสอบค่า F - test = 0.630 และค่า sig. = 0.957 ซึ่ง ค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตจำแนกตามช่วงอายุไม่แตกต่างกัน

ตาราง 45 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในบริษัท (n = 281)

ระยะเวลาที่ทำงาน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	sig.
ไม่เกิน 4 เดือน	51	3.01	0.22	1.667	0.153
ระหว่าง 4 เดือน – 1 ปี	70	2.99	0.23		
ระหว่าง 1-3 ปี	107	2.93	0.22		
มากกว่า 3 ปี	53	2.96	0.21		

จากตาราง 45 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานของพนักงานฝ่ายผลิต จากค่าสถิติทดสอบค่า F - test = 1.667 และค่า sig. = 0.153 ซึ่ง ค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตจำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานไม่แตกต่างกัน

ตาราง 46 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างสถานภาพโสดกับสมรส (n = 281)

สถานภาพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า t	sig.
โสด	224	2.98	0.22	1.748	0.099
สมรส	57	2.92	0.20		

จากตาราง 46 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามสถานภาพสมรสของพนักงานฝ่ายผลิต จากค่าสถิติทดสอบค่า

t - test = 1.748 และค่า sig. = 0.999 ซึ่ง ค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตจำแนกตามสถานภาพสมรสไม่แตกต่างกัน

ตาราง 47 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามระดับการศึกษา (n = 281)

ระดับการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	sig.
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)	29	2.87	0.19	2.355	0.778
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือ ปวช.	137	2.97	0.23		
อนุปริญญา / ปวส.	68	2.98	0.22		
ปริญญาตรี	47	3.00	0.22		

จากตาราง 47 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามระดับการศึกษาของพนักงานฝ่ายผลิต จากค่าสถิติทดสอบค่า F - test = 2.355 และค่า sig. = 0.778 ซึ่ง ค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตจำแนกตามระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน

ตาราง 48 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามลักษณะงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน (n = 281)

ลักษณะงาน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	sig.
ตรวจสอบวัตถุดิบ	14	2.98	0.22	0.986	0.171
ประกอบชิ้นส่วน	56	2.97	0.23		
อิเล็กทรอนิกส์ด้วยเครื่องจักร					
ประกอบชิ้นส่วน	96	2.98	0.22		
อิเล็กทรอนิกส์ด้วยมือ					
ตรวจสอบชิ้นงานด้วยตา	84	2.98	0.22		
ตรวจสอบชิ้นงานด้วยไฟฟ้า	31	2.89	0.19		

จากตาราง 48 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามลักษณะงานที่รับผิดชอบในปัจจุบันของพนักงานฝ่ายผลิต จากค่าสถิติทดสอบค่า F - test = 0.986 และค่า sig. = 0.171 ซึ่ง ค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตจำแนกตามลักษณะงานที่รับผิดชอบในปัจจุบันไม่แตกต่างกัน

ตาราง 49 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามช่วงรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (n = 281)

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า F	sig.
ไม่เกิน 6,000 บาท	57	3.11	0.52	5.022**	0.008
6,001 - 6,500 บาท	21	3.10	0.51		
6,501 - 7,500 บาท	160	2.79	0.66		
มากกว่า 7,500 บาท	43	2.80	0.66		

** p < .01

จากตาราง 49 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามช่วงรายได้เฉลี่ยต่อเดือน จากค่าสถิติทดสอบค่า F - test = 5.022 และค่า sig. = 0.008 ซึ่งค่า sig. มีค่าน้อยกว่า 0.01 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงาน จำแนกตามช่วงรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หมายความว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีระดับค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 แตกต่างกัน โดยพนักงานฝ่ายผลิตที่มีรายได้เฉลี่ยของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 มากที่สุด คือ พนักงานฝ่ายผลิตที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 6,000 บาท มีค่าเฉลี่ย 3.11 และพนักงานฝ่ายผลิตที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 6,001 – 6,500 บาท มีค่าเฉลี่ย 3.10

และเมื่อทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธี LSD (Least-Significant Different) เพื่อหาว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนคู่ใดที่มีความแตกต่างกัน พบว่าระหว่างพนักงานฝ่ายผลิตที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 6,000 บาท กับ 6,501 – 7,500 บาท และมากกว่า 7,500 บาท มีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพนักงานฝ่ายผลิตที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 6,000 บาท มีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 มากกว่าพนักงานฝ่ายผลิตที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 6,001 – 6,500 บาท และมากกว่า 7,500 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ตาราง 50) ทั้งนี้อาจเนื่องจากพนักงานฝ่ายผลิตจะมีรายได้ต่อเดือนมากขึ้นอยู่กับชั่วโมงการทำงานและอายุงาน ซึ่ง

อาจจะมีผลทำให้พนักงานที่มีชั่วโมงการทำงานน้อยกว่าจะมีการรับรู้ความเสี่ยงและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานมากกว่าพนักงานฝ่ายผลิตที่มีชั่วโมงการทำงานมาก

ตาราง 50 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามช่วงรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยวิธี LSD

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ค่าเฉลี่ย	ไม่เกิน 6,000 บาท	6,001 - 6,500 บาท	6,501 - 7,500 บาท	มากกว่า 7,500 บาท
ไม่เกิน 6,000 บาท	3.11	-	0.0093	0.3278*	0.3117*
6,001-6,500 บาท	3.10		-	0.3185*	0.3024
6,501-7,500 บาท	2.79			-	0.0161
มากกว่า 7,500 บาท	2.80				-

* p < .05

ตาราง 51 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรม (n = 281)

ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า F	sig.
ต่ำกว่า 1 ปี	84	2.92	0.55	2.317	0.171
ระหว่าง 1 - 3 ปี	95	2.97	0.64		
ระหว่าง 3 - 5 ปี	36	2.85	0.62		
มากกว่า 5 ปี	66	2.71	0.72		

จากตาราง 51 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรมของ พนักงานฝ่ายผลิต จากค่าสถิติทดสอบค่า F -test = 2.317 และค่า sig. = 0.171 ซึ่ง ค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิต จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 52 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างการเคย และไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน (n = 281)

การได้รับการฝึกอบรม เกี่ยวกับความปลอดภัย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า t	sig.
เคย	270	2.88	0.65	0.613	0.101
ไม่เคย	11	2.76	0.34		

จากตาราง 52 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตระหว่างเคยกับไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัย ในการทำงาน จากค่าสถิติทดสอบค่า t -test = 2.317 และค่า sig. = 0.101 ซึ่ง ค่า sig. มีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของ พนักงานฝ่ายผลิตระหว่างเคยกับไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 4 การหาความสัมพันธ์ของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 กับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001

สำหรับการหาความสัมพันธ์ของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 กับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ได้หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) แสดงดังตาราง 53

ตาราง 53 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001

ตัวแปรอิสระ	การยอมรับข้อกำหนด มอก.18001
ความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001	.118*
พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ	.232**
การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001	.319**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 53 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 พบว่าการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อพนักงานฝ่ายผลิตมีความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ก็จะมีแนวโน้มในการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ไปในทิศทางเดียวกัน

สำหรับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ และการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 นั้น พบว่าการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งสองตัวแปร ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าเมื่อพนักงานฝ่ายผลิตมีพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อ และมีการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ก็จะมีแนวโน้มในการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ไปในทิศทางเดียวกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้ มุ่งศึกษาระดับความรู้ การยอมรับ และการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ

1. ศึกษาความรู้ การยอมรับและการปฏิบัติตามข้อกำหนดของ มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิต
2. ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ อายุงาน สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาและตำแหน่งงาน กับการยอมรับข้อกำหนดของ มอก.18001
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความร่วมมือในการปฏิบัติตามข้อกำหนด และพฤติกรรม的开รับสื่อ กับการยอมรับข้อกำหนดของ มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิต

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ พนักงานฝ่ายผลิตของบริษัท ฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) ทั้งหมด 281 คน

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ลักษณะทั่วไปของพนักงานฝ่ายผลิต จำนวน 281 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21 - 25 ปี มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในด้านรายได้ต่อเดือน พบว่าส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 6,501 – 7,500 บาท ด้านฝ่ายงาน ส่วนใหญ่ทำงานในฝ่ายประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ด้วยมือ มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบันอยู่ในช่วง 1 - 3 ปี ด้านประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่มีประสบการณ์อยู่ในช่วง 1 - 3 ปี และเกือบทั้งหมดเคยเข้ารับการอบรมเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน

ส่วนที่ 2 ระดับความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ การยอมรับและการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1) ระดับความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิต ส่วนใหญ่มีระดับความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับมีความรู้มาก ทั้งนี้เนื่องจากพนักงานฝ่ายผลิตส่วนใหญ่ได้รับความรู้ คำนแนะนำเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยจากการ

ฝึกอบรมเกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ก่อนเริ่มงาน และได้รับการกระตุ้นจากเสียงตามสายภายในบริษัท ป้ายประกาศภายในบริษัท หรือรายการในโทรทัศน์ ประกอบกับองค์กรให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในการทำงานเป็นอย่างมาก โดยมีนโยบายและแผนการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัย พร้อมทั้งจัดกิจกรรมที่เกี่ยวอาชีวอนามัยและความปลอดภัยอยู่เสมอ เท่ากับเป็นการกระตุ้นในพนักงานฝ่ายผลิตตระหนักถึงอันตรายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าพนักงานฝ่ายผลิตมีความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ในด้านวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน และการรายงานอุบัติเหตุแก่หัวหน้างานอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้น องค์กรควรจัดให้มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานของข้อกำหนด มอก.18001 เพิ่มขึ้น และชี้แจงให้พนักงานฝ่ายผลิตเกิดความเข้าใจและให้ความสำคัญในเรื่องการรายงานอุบัติเหตุกับหัวหน้างานเพิ่มขึ้น

2) ระดับการวิจัยพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 พบว่า พนักงานฝ่ายผลิตมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากพนักงานฝ่ายผลิตส่วนใหญ่ได้รับความรู้จากการอบรมเกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 มาก่อน ซึ่งอาจจะมีผลทำให้พฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ที่เคยได้รับมาแล้วจากการอบรมก่อนเข้างานอยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าพนักงานฝ่ายผลิตส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 จากสื่อทางเสียงตามสายภายในบริษัท ด้วยความถี่มากกว่า 10 ครั้งต่อ 2 สัปดาห์ ทั้งนี้เนื่องจากพนักงานฝ่ายผลิตถูกจำกัดเวลาในการทำงาน ทำให้มีเวลาในช่วงพักระหว่างเวลาทำงานน้อย ซึ่งอาจจะมีผลทำให้ความสนใจและพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับต่ำ ดังนั้นบริษัทควรมีการรณรงค์ในเรื่องข้อกำหนด มอก.18001 รวมถึงเรื่องกฎความปลอดภัย และรายละเอียดของอาชีวอนามัยและความปลอดภัยให้ควบคู่กับแผนการจูงใจตลอดเวลา โดยผ่านสื่อกลางที่สามารถให้รายละเอียดได้ในช่วงเวลาอันสั้นจากเวลาพักระหว่างเวลาทำงานของพนักงานฝ่ายผลิต เช่น การให้รางวัลกับพนักงานฝ่ายผลิตที่ช่วยดูแลความปลอดภัยในโรงงาน การให้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของรายการเสียงตามสาย เพื่อสร้างความเข้าใจและเกิดความสนใจในการรับข่าวสารใหม่ๆ เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 มากขึ้น

3) การยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 พบว่า พนักงานฝ่ายผลิตมีการยอมรับในข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากพนักงานฝ่ายผลิตส่วนใหญ่ได้รับความรู้จากการอบรมเกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 มาก่อน แต่มีประสบการณ์การทำงาน 1 - 3 ปี เป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้ได้รับความรู้และได้รับประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวอาชีวอนามัยและความปลอดภัยไม่มากนัก ซึ่งอาจมีผลทำให้พนักงานฝ่ายผลิตมีการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001

อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นบริษัทควรมีการรณรงค์ในเรื่องกฎความปลอดภัย และแนวทางปฏิบัติ เพื่อความปลอดภัยในการทำงาน ควบคู่กับแผนการจูงใจอยู่ตลอดเวลา เช่น การให้รางวัลกับพนักงานฝ่ายผลิตทั้งในส่วนบุคคลและส่วนแผนงานที่ช่วยดูแลความปลอดภัยและลดอุบัติเหตุจากการทำงาน การจัดทำรายงานต่างๆ ของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น เพื่อสร้างให้เกิดการยอมรับมากขึ้นต่อข้อกำหนด มอก.18001 ซึ่งจะนำไปสู่การกระทำที่ปลอดภัย

4) ผลการวิจัยการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 พบว่าพนักงานฝ่ายผลิตมีการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากทางบริษัทได้สนับสนุนเกี่ยวกับการฝึกอบรมเกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 เป็นอย่างมาก มีการกำหนดว่าตำแหน่งพนักงานฝ่ายผลิตต้องได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับ มอก.18001 ทุกคน และมีการรณรงค์ในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานด้วยการใช้เงินโบนัสเป็นแรงจูงใจ ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความรู้และกระตุ้นพฤติกรรมการนำไปปฏิบัติ จึงส่งผลให้พนักงานฝ่ายผลิตมีการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 3 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย

การศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล กับความรู้ การยอมรับ การปฏิบัติตามเกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 และพฤติกรรม的开รับสื่อ ของพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทชานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล กับความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทชานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) ตามสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า มีเพียงพนักงานที่มีปัจจัยด้านประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรมของพนักงานแตกต่างกัน มีระดับความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2) ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล กับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทชานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) ตามสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีระดับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ไม่แตกต่างกัน

3) ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล กับการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทชานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) ตามสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า มีเพียงพนักงานที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีระดับการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ 0.05

ส่วนที่ 4 การหาความสัมพันธ์ของความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ และการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 กับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001

ความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการยอมรับข้อกำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการศึกษา

การอภิปรายผลการศึกษาคำถาม การยอมรับ และการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) มีดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ลักษณะทั่วไปของพนักงานฝ่ายผลิต เมื่อจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลจากพนักงานฝ่ายผลิตจำนวน 281 คน พบว่าพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง แสดงให้เห็นถึงความต้องการในด้านฝีมือแรงงานที่ต้องมีความละเอียด เนื่องจากบริษัทฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทที่ทำการประกอบชิ้นส่วนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นงานที่ต้องใช้ความละเอียด ดังนั้น พนักงานฝ่ายผลิตจึงจำเป็นต้องมีความละเอียดประณีตในการทำงาน ซึ่งส่วนใหญ่เพศหญิงจะมีคุณสมบัติทางด้านนี้มากกว่าเพศชาย พนักงานฝ่ายผลิตส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21 - 25 ปี รองลงมา คือ 26 - 30 ปี สาเหตุเพราะบุคคลอายุช่วงนี้ เป็นช่วงที่มีการพัฒนาและมีความพร้อมทุกๆ ด้านในการทำงาน รวมทั้งปัญหาทางด้านสายตาซึ่งจะยังพบไม่มาก เนื่องจากลักษณะการทำงานของฝ่ายผลิตเป็นการประกอบชิ้นส่วนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีขนาดเล็ก ดังนั้นกระบวนการผลิตส่วนใหญ่จึงเป็นลักษณะการทำงานที่ใช้กล้องจุลทรรศน์และสายตาคือหลัก ในด้านสถานภาพสมรสพบว่าส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด แสดงถึงความเกี่ยวข้องทางด้านอายุของแรงงาน เนื่องจากยังมีอายุต่ำกว่า 25 ปีเป็นส่วนใหญ่ และมีความต้องการสร้างความมั่นคงทางการเงินเป็นหลัก ในด้านการศึกษา ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอนุปริญญา หรือ ปวส. เพราะในปัจจุบันทางบริษัทฯ ได้กำหนดว่าพนักงานฝ่ายผลิตต้องจบการศึกษาขั้นต่ำระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นอย่างต่ำ ในด้านรายได้ต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 6,501 – 7,500 บาท ทั้งนี้เป็นผลกระทบมาจากอัตราการผลิตที่ไม่เพียงพอต่ออัตราการขายของบริษัทในปัจจุบัน จึงมีการบังคับให้พนักงานฝ่ายผลิตต้องทำงานล่วงเวลาทุกวัน

ในด้านฝ่ายงาน ส่วนใหญ่ทำงานในฝ่ายประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ด้วยมือ และตรวจสอบชิ้นงานด้วยตา ซึ่งสืบเนื่องจาก การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิที่กล่าวไว้ ในบทที่ 3 พนักงานส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบันอยู่ในช่วง 1 - 3 ปี และรองลงมาคือช่วง 4 เดือน - 1ปี ในด้านประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่มีประสบการณ์อยู่ในช่วง 1 - 3 ปี ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ผู้ที่ทำงานฝ่ายผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม มักจะมีการโยกย้ายหรือเปลี่ยนงานอยู่เสมอ และในด้านการอบรมเรื่องความปลอดภัย พบว่าเกือบทั้งหมดเคยเข้ารับการอบรมเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน ทั้งนี้เนื่องจากทางบริษัทให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในการทำงานเป็นสำคัญ โดยมีการกำหนดนโยบายให้พนักงานทุกตำแหน่ง ต้องได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยทุกคนก่อนเริ่มงาน มีการอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานอย่างต่อเนื่อง และมีโครงการรณรงค์ความปลอดภัยตลอดปี จึงทำให้พนักงานฝ่ายผลิตส่วนใหญ่ผ่านการอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานมาแล้ว

จากผลการศึกษา เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับระดับความรู้ การยอมรับ และการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 พบว่า พนักงานฝ่ายผลิตที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีระดับความรู้ข้อกำหนด มอก.18001 ต่างกันอย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน จะมีความคิดเห็นและความเข้าใจในสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไป ตามแต่ประสบการณ์ที่ได้สะสมมา และอาจเนื่องจากพนักงานฝ่ายผลิตสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยได้จากการฝึกอบรม การทำงานในแต่ละวัน และจากหัวหน้างานในระดับที่สูงกว่า ทำให้สามารถเพิ่มพูนความรู้ผ่านกระบวนการทำงาน ซึ่งนำไปสู่การมีความรู้ในเรื่องข้อกำหนด มอก.18001 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นภาพร มัทย์พงษ์ถาวร (2543) ซึ่งศึกษาการรับรู้ความเสี่ยงและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าคนงานที่อายุมากมีการรับรู้ความเสี่ยงดีกว่าคนงานที่อายุน้อย และคนงานที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า จะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานมากกว่าคนงานที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย และการรับรู้ความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน เช่นเดียวกับการศึกษาของ จรูญลักษณ์ รัตนมงคลศักดิ์ (2546) ซึ่งศึกษาการเปรียบเทียบความรู้ การประเมินค่า และการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างผู้ปฏิบัติงานด้านการซ่อมบำรุงรักษาของโรงไฟฟ้าแม่เมาะและเหมืองแม่เมาะ จังหวัดลำปาง พบว่าผู้ปฏิบัติงานโรงไฟฟ้าแม่เมาะที่มีอายุงานแตกต่างกันพบว่าการประเมินค่า และการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 แตกต่างกัน โดยพบว่ากลุ่มที่มีอายุงานมากจะมีประสบการณ์ในการทำงานมานานกว่า

ทราบแหล่งของการเกิดอันตรายจากการทำงาน การพบเห็นหรือเคยประสบอันตรายจากการทำงาน จึงให้ความสำคัญในการประเมินค่า มอก.18001 และการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001

และผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันของ พนักงานฝ่ายผลิต พบว่ามีการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากพนักงานฝ่ายผลิตจะมีรายได้ ต่อเดือนมากน้อยขึ้นอยู่กับชั่วโมงการทำงานและอายุงาน ซึ่งอาจจะมีผลทำให้พนักงานที่มีชั่วโมง การทำงานน้อยกว่าจะมีการรับรู้ความเสี่ยงและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานมากกว่า พนักงานฝ่ายผลิตที่มีชั่วโมงการทำงานมาก และการรับรู้ความเสี่ยงและพฤติกรรมความปลอดภัยใน การทำงานมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 อาจกล่าวได้ว่ากลุ่มที่มีชั่วโมง การทำงานน้อยกว่าและมีอายุงานน้อยกว่าจะมีการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 มากกว่า เพราะ เป็นกลุ่มพนักงานที่เพิ่งได้รับการฝึกอบรมเรื่องความปลอดภัยและเน้นให้ตระหนักถึงการทำงานด้าน ความปลอดภัยก่อนเข้างาน จึงให้ความสำคัญในเรื่องแหล่งของการเกิดอันตรายจาก การทำงาน และความสำคัญในการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เนาวรัตน์ เกิดกาญจน์ (2540) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องการสื่อสารในองค์การกับการยอมรับระบบ คุณภาพ ISO 9000 พบว่า การศึกษา ระดับรายได้ต่อเดือน การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับระบบ คุณภาพ ISO 9000 มีความสัมพันธ์กับการยอมรับระบบคุณภาพ ISO 9000 และยังพบว่าทัศนคติมี ความสัมพันธ์กับการยอมรับระบบคุณภาพ ISO 9000

กล่าวโดยสรุปได้ว่า มีเพียงปัจจัยส่วนบุคคลอยู่ 2 ด้านที่มีความสัมพันธ์กับระดับ ความรู้ และการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 คือ

- 1) ด้านประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ ข้อกำหนด มอก.18001
- 2) ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตาม ข้อกำหนด มอก.18001

และจากผลการวิจัย ไม่พบว่า พนักงานฝ่ายผลิตที่มีลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่าง กัน จะมีระดับความรู้ การยอมรับและการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ต่างกัน ทั้งนี้อาจ เนื่องจากพนักงานฝ่ายผลิตเหล่านี้อยู่ภายใต้กฎ ระเบียบ นโยบาย และเนื้อหาของความรู้ข้อกำหนด มอก.18001 จากการฝึกอบรมเดียวกัน ทำให้ไม่เกิดความแตกต่างระหว่างลักษณะส่วนบุคคลของ พนักงานฝ่ายผลิตมากนัก นอกจากนี้ Lewin (อ้างในวิมลสิทธิ์ ทรายางกูร, 2530: 9) ได้กล่าวว่า การเกิดพฤติกรรมนั้นขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลต่างๆ ของบุคคลกับสภาพแวดล้อมที่ บุคคลรับรู้ ซึ่งรวมไปถึงสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมด้วย

จากผลการศึกษา ความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อที่เกี่ยวข้องข้อกำหนด มอก.18001 และการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 มีความสัมพันธ์กับ การยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 พบว่าความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่าพนักงานฝ่ายผลิตที่มีความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับมีความรู้มาก ก็จะมีการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับมากด้วย ทั้งนี้เนื่องจากพนักงานฝ่ายผลิตส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับมีความรู้มาก ประกอบกับได้รับความรู้จากการฝึกอบรมเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน จึงส่งผลให้พนักงานฝ่ายผลิตมีระดับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับมาก หรืออาจกล่าวได้ว่าพนักงานฝ่ายผลิตได้ทำการประเมินสิ่งที่ได้จากเนื้อหาของ มอก.18001 ว่ามีประโยชน์ต่อตนเองและบริษัทในด้านลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดจากการทำงานนั้น จึงทำให้มีการร่วมมือที่จะปฏิบัติตามข้อกำหนด และยอมรับในข้อกำหนด มอก.18001 ให้มีการลดความเสี่ยงจากการทำงาน และมีความปลอดภัยในการทำงานมากยิ่งขึ้น และสนับสนุนคำกล่าวของ Bloom และคณะ (อ้างใน รวิชัย ชัยจิรฉายากุล, 2527: 64-65) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับพฤติกรรมไว้ว่าความรู้เป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล และในความสัมพันธ์ที่กลับกันเมื่อบุคคลกระทำกิจกรรมต่างๆ ก็จะก่อให้เกิดการเรียนรู้หรือความรู้ตามมาจากการปฏิบัติกิจกรรมนั้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อรรถพร คำรงค์ศิริ (2541) ซึ่งศึกษาการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารความปลอดภัยสมัยใหม่ด้านสิ่งแวดล้อมการทำงานของผู้ปฏิบัติงานเหมืองแม่เมาะ จังหวัดลำปาง พบว่า ผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความเข้าใจมากจะมีพฤติกรรมที่จะปฏิบัติตามนโยบายการบริหารความปลอดภัยมากด้วย และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารความปลอดภัย ได้แก่ ความรู้ ทั้งจากการอบรมและการเข้าร่วมกิจกรรมในการทำงานต่างๆ ประสบการณ์การทำงานและลักษณะงานที่ปฏิบัติ

และจากผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเปิดรับสื่อและการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานฝ่ายผลิต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งสองตัวแปร ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่าพนักงานฝ่ายผลิตที่มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับมากก็จะมี การยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับมากด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิมพ์ใจ สายวิภู (2541) พบว่า การปฏิบัติกับทัศนคติต่อความปลอดภัยในการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคมีความสัมพันธ์กัน และสอดคล้องกับการศึกษาของ อาคม เกรือใหม่ (2542) ซึ่งว่าการรับรู้และพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานจะ

ฝ่ายการผลิตโรงไฟฟ้าแม่เมาะมีความสัมพันธ์กัน และปัจจัยส่วนบุคคลด้านการมีแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างกันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การที่จะทำให้พนักงานฝ่ายผลิตในบริษัทยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 นั้น นอกจากจะมีการเสริมสร้างการนำไปปฏิบัติต่องานที่กำลังดำเนินงานอยู่แล้ว ควรทำการส่งเสริมให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่สำคัญและมีผลกระทบต่อการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตเอง ควบคู่กับการกระตุ้นผ่านสื่อต่างๆ จะทำให้เกิดความตระหนัก การยอมรับและให้ความร่วมมือปฏิบัติตามกฎเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานต่อตัวพนักงานเอง

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า พนักงานฝ่ายผลิตของบริษัท สานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) มีการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ระดับการของการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 เพิ่มขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะวิธีที่จะสนับสนุนให้สิ่งนี้ประสบความสำเร็จ ดังนี้

ด้านความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001

1. ควรส่งเสริมโดยจัดการฝึกอบรมเรื่อง มอก. 18001 เป็นระยะๆ เพราะจากผลการวิจัยพบว่าความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ดังนั้นทางบริษัทควรจะทำให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์และวิธีการนำข้อกำหนด มอก.18001 มาปฏิบัติทั้งในลักษณะที่เพิ่มพูนความรู้ใหม่และทบทวนความรู้เดิม รวมถึงการให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ ที่จะช่วยส่งเสริมให้พนักงานมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานมากยิ่งขึ้น เช่น เรื่องกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการทำงาน วิธีการทำงานเพื่อลดอุบัติเหตุ เป็นต้น

2. วิธีการนำเสนอความรู้ ควรเน้นการให้ความรู้รวมถึงการประชาสัมพันธ์ข่าวสารผ่านทางเสียงตามสายภายในบริษัท นอกจากทางบริษัทจะให้ความสำคัญในเรื่องของเนื้อหาสาระที่จะนำเสนอแล้ว ก็ควรจะทำให้ความสำคัญในเรื่องของเทคนิคและวิธีการในการนำเสนอด้วย เพราะพนักงานส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับขั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและมีชั่วโมงพักระหว่างเวลาทำงานน้อย ดังนั้นจึงควรหาวิธีที่จะส่งเสริมให้พนักงานเกิดความรู้และความเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น เช่น การใช้เกมส์ต่างๆ การดูงานจากบริษัทอื่นที่ได้รับการรับรอง มอก.18001 แล้ว เป็นต้น

ด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001

1. ควรมีการส่งเสริมให้พนักงานมีการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 โดยไม่ละเลยในเวลาทำงาน เพราะจากผลการวิจัยพบว่าการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ถึงแม้ว่าพนักงานฝ่ายผลิตจะมีการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 อยู่แล้วแต่ทางบริษัทก็ควรดำเนินการเพื่อรักษาและส่งเสริมระดับการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ที่ได้นั้นไว้ ซึ่งอาจทำได้โดยการปลูกฝังจิตสำนึก ความตระหนักต่ออาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน

2. ควรทบทวนนโยบายในเรื่องเวลาการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิต โดยอาจปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับแผนส่งเสริมและปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ซึ่งจากการวิจัยได้พบว่าการละเลยในการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 จะพบมากในกลุ่มพนักงานฝ่ายผลิตที่มีชั่วโมงการทำงานต่อวันมาก อาจเนื่องมาจากพนักงานฝ่ายผลิตเกิดความเมื่อยล้าจากการทำงานติดต่อกันเป็นเวลานานหลายชั่วโมง แต่รายได้ที่มุ่งใจต่อชั่วโมงนอกเวลาทำงานปกติ ทำให้พนักงานฝ่ายผลิตส่วนใหญ่ทำงานนอกเวลาปกติต่อไป ซึ่งนำไปสู่ความเมื่อยล้าและการละเลยต่อการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001

3. ควรให้พนักงานมีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการนำข้อกำหนด มอก.18001 มาปฏิบัติ เพื่อให้พนักงานรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยลดอุบัติเหตุในการทำงานและทำให้บริษัทได้รับการรับรอง มอก.18001 ตลอดจนเกิดความภาคภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างมาตรฐานที่ดีให้แก่บริษัท

ด้านพฤติกรรม的开รับสื่อ

1. ควรเน้นการประชาสัมพันธ์ทางเสียงตามสายภายในบริษัทให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ต้องให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของพนักงานฝ่ายผลิต เนื่องจากส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและมีชั่วโมงพักระหว่างเวลาทำงานน้อย ดังนั้นการประชาสัมพันธ์ทางเสียงตามสายภายในบริษัทจึงเป็นวิธีที่จะส่งเสริมให้พนักงานเกิดความรู้และความเข้าใจได้ง่ายมากที่สุด

2. ควรกระตุ้นให้พนักงานมีพฤติกรรม的开รับสื่อต่างๆ มากยิ่งขึ้น อาจทำการส่งเสริมโดยผ่านการสั่งการของหัวหน้างานของแต่ละฝ่ายงาน รวมทั้งปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอสื่อปัจจุบันให้น่าสนใจ มีความหลากหลาย ใช้เวลาการนำเสนอให้เกิดความเข้าใจในเวลาอันสั้นมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยเรื่องความรู้ การปฏิบัติและการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ของพนักงานนั้นควรขยายขอบเขตการวิจัยออกไปทางด้านอื่นๆ ให้ครอบคลุมปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเกิดความรู้ การปฏิบัติและการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 เช่น การกล้อยตามกลุ่มจิตสำนึก เงื่อนไขจากหัวหน้างาน รวมทั้งการตรวจสอบชั่วโมงการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิต โดยทำการศึกษาหรือตั้งข้อสังเกต แล้วทำการเปรียบเทียบกับการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 เป็นต้น
2. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน แต่มีการมาตรฐาน ISO ตัวอื่นๆ มาปฏิบัติ เช่น ISO 9001 ISO 9002 และ ISO 14001
3. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีการนำข้อกำหนด มอก.18001 มาปฏิบัติเหมือนกันแต่มีลักษณะงานหรือประเภทของอุตสาหกรรมต่างกันด้วย
4. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบความรู้ การปฏิบัติและการยอมรับข้อกำหนด มอก.18001 ก่อนที่จะได้รับการรับรองระบบ มอก.18001 และหลังจากการได้รับการรับรองระบบ มอก.18001 แล้ว

บรรณานุกรม

- กระทรวงอุตสาหกรรม. 2542. **มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย: ข้อกำหนด มอก.18001 - 2542**. กรุงเทพฯ: สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม.
- จรูญลักษณ์ รัตนมงคลศักดิ์. 2546. **การศึกษาเปรียบเทียบความรู้ การประเมินค่า และการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001 ระหว่างผู้ปฏิบัติงานด้านซ่อมบำรุงรักษาของโรงไฟฟ้าแม่เมาะและเหมืองแม่เมาะ จังหวัดลำปาง**. เชียงใหม่: การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จินตนา ยูนิพันธ์. 2528. **การพยาบาลจิตเวช**. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อ้างถึงใน สุธิดา พันธุ์พัฒน์. 2540. **ความรู้และพฤติกรรมการป้องกันเกี่ยวกับปัญหามลภาวะทางอากาศของตำรวจจราจรในพื้นที่การจราจรเมืองลำปางและเชียงใหม่**. เชียงใหม่: การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชัยรัช ทงอินทร์. 2542. **ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์: กรณีศึกษาบริษัท ชานินทร์เอดน่า จำกัด จังหวัดเชียงใหม่**. เชียงใหม่: การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2533. **เทคโนโลยีการศึกษา ทฤษฎีและการวิจัย**. กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์.
- ธรรมรส โชติคุณชร. 2519. **มนุษย์สัมพันธ์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. 2527. **จุดมุ่งหมายสำหรับการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร: แนวคิดและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นภาพร มัทย์พงษ์ถาวร. 2543. **การรับรู้ความเสี่ยงและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของแรงงานก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นภารักษ์ อัจฉริยะกุล. 2529. **หลักและทฤษฎีการสื่อสารหน่วยที่ 1 -8**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นราศรี ไวนิชกุล และ ชุศักดิ์ อุดมศรี. 2541. **ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬา.
- เนาวรัตน์ เกิดกาญจน์. 2540. **การสื่อสารในองค์การกับการยอมรับระบบคุณภาพ ISO 9000**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- บริษัท ฮาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน), 2548, รายงานประจำปี 2548. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2531. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สามเจริญพานิช.
- ปนัดดา อินทรารุช. 2543. การยอมรับมาตรฐาน ISO 14001 ของพนักงาน: ศึกษาเฉพาะกรณี บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล คิวริตี้ ฟุตแวร์ จำกัด. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปรมะ สตะเวทิน. 2538. หลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด การพิมพ์.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526. ทศนคติ: การวัด การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ: พีระพินธนา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พิมพ์ใจ สายวิญ. 2541. ความรู้ ทศนคติและการปฏิบัติต่อความปลอดภัยในการทำงานของ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสังกัดครอชีวศึกษา เขตการศึกษาที่ 4. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2533. พฤติกรรมการสื่อสาร หน่วยที่ 1 - 7. พิมพ์ครั้งที่ 7. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เมตตา กฤตวิทย์, พัทธนี เขยจรรยา และ ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์. 2530. แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญผล.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. 2540. การวัดและการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รวิวรรณ ชินะตระกูล. 2538. วิธีวิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- วิจิต สิงห์พรหมมาศ. 2547. แนวทางป้องกันอุบัติเหตุภายในโรงงานศูนย์ปฏิบัติการเครื่องจักรกล ที่ 1 กรมชลประทาน. เชียงใหม่: การค้นคว้าอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. 2535. พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม มูลฐานทางพฤติกรรมเพื่อการ ออกแบบและการวางแผน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สกล เขี่ยมประวัติ. 2544. การจัดทำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000: กรณีศึกษา บริษัทปูนซีเมนต์ไทย (ลำปาง) จำกัด. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สกวเดือน ปธนสมิทธิ์. 2540. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการรื้อปรับระบบของพนักงาน ธนาคาร. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สมเกียรติ ปินตาแก้ว. 2544. **การจัดทำระบบมาตรฐานการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (มอก.18001) : กรณีศึกษา บริษัทปูนซีเมนต์ไทย (ลำปาง) จำกัด**. เชียงใหม่: การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุธิดา พันธุ์พัฒน์. 2540. **ความรู้และพฤติกรรมการป้องกันเกี่ยวกับปัญหามลภาวะทางอากาศของตำรวจจราจรในพื้นที่การจราจรเมืองลำปางและเชียงใหม่**. เชียงใหม่: การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อรรพรรณ ดำรงค์ศิริ. 2541. **การปฏิบัติตามนโยบายการบริหารความปลอดภัยสมัยใหม่ด้านสิ่งแวดล้อมการทำงานของผู้ปฏิบัติงานเหมืองแม่เมาะ**. เชียงใหม่: การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อาคม เครือใหม่. 2541. **การรับรู้และพฤติกรรมการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานกะโรงไฟฟ้าแม่เมาะ 1-13 อ.เมือง จ.ลำปาง**. เชียงใหม่: การค้นคว้าอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Bloom, B.S. 1971. **Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning**. New York: McGraw-Hill. อ้างถึงใน เขวาคี วิบูลย์ศรี. 2540. **การวัดและ การสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Good, C.V. 1973. **Dictionary of Education**. New York: McGraw-Hill. อ้างถึงใน สุธิดา พันธุ์พัฒน์. 2540. **ความรู้และพฤติกรรมการป้องกันเกี่ยวกับปัญหามลภาวะทางอากาศของตำรวจจราจรในพื้นที่การจราจรเมืองลำปางและเชียงใหม่**. เชียงใหม่: การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Klapper, J.T. 1960. **The Effects of Mass Communication**. New York: The Free Press. อ้างถึงใน ปนัดดา อินทรารุช. 2543. **การยอมรับมาตรฐาน ISO 14001 ของพนักงาน: ศึกษาเฉพาะกรณีบริษัทอินเตอร์เนชั่นแนล ลิวิตี้ ฟู้ดแวร์ จำกัด**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Roger, E.M. and F.F Shoemaker. 1971. **Communication of Innovation**. 2nd ed. New York: The Free Press.
- Roger, E.M. 1983. **Diffusion of Innovation**. 3rd ed. New York: The Free Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ความรู้ การยอมรับ และการปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก. 18001 ของพนักงานฝ่ายผลิตของบริษัทอานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้จัดทำเพื่อศึกษาความคิดเห็นของท่านในการนำมาตรฐานระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (มอก.18001) ของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมมาใช้ในบริษัทฯ คำตอบของท่านจะเอื้อประโยชน์ต่อบริษัทฯ ในการส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานประกอบการอุตสาหกรรมอื่นๆ ในประเทศไทยนำมาตรฐาน มอก.18001 มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นท่านจึงเป็นผู้หนึ่งซึ่งมีส่วนช่วยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของแรงงานในระดับชาติ คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับ และผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม ผลการวิจัยดังกล่าวจึงไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อบริษัทฯ ของท่านแต่อย่างใด

ข้อแนะนำการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 5 ส่วนได้แก่
 - ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก.18001
 - ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ
 - ส่วนที่ 4 การยอมรับข้อกำหนด มอก.18001
 - ส่วนที่ 5 การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก.18001
2. กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ชุดที่ _____

คำชี้แจง กรุณาเติมข้อมูลและกาเครื่องหมายถูก ☒ หน้าข้อที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ

☐

ชาย

☐

หญิง

2. อายุ

☐

ต่ำกว่า 20 ปี

☐

20 - 25 ปี

☐

26 - 30 ปี

☐

มากกว่า 30 ปี

3. สถานภาพสมรส

☐

โสด

☐

สมรส

4. วุฒิการศึกษาสูงสุด

☐

มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)

☐

มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือ ปวช.

☐

อนุปริญญา / ปวส.

☐

ปริญญาตรี

5. ระยะเวลาที่ทำงานในบริษัทนี้

☐

ไม่เกิน 4 เดือน

☐

4 เดือน - 1 ปี

☐

1 - 3 ปี

☐

3 ปี ขึ้นไป

6. รายได้เฉลี่ย ต่อ เดือน

☐

ไม่เกิน 6,000 บาท

☐

6,001 - 6,500 บาท

☐

6,501 - 7,500 บาท

☐

มากกว่า 7,500 บาท

7. ลักษณะงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน

- ☐ ตรวจสอบวัตถุดิบ
- ☐ ประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ด้วยเครื่องจักร
- ☐ ประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ด้วยมือ
- ☐ ตรวจสอบชิ้นงานด้วยตา
- ☐ ตรวจสอบชิ้นงานด้วยไฟฟ้า

8. ประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรม

☐ ต่ำกว่า 1 ปี	☐ 1 - 3 ปี
☐ 3 - 5 ปี	☐ มากกว่า 5 ปี

9. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานหรือไม่

☐ เคย	☐ ไม่เคย

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด มอก. 18001

คำชี้แจง กรุณาอ่านคำถามต่อไปนี้ แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้ของท่าน

หัวข้อ	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง
1. มอก.18001 คือระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย		
2. วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน มอก.18001 กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงด้านคุณภาพของสินค้าและบริการ		
3. มาตรฐาน มอก.18001 กำหนดให้มีการรายงานอุบัติเหตุความผิดพลาดและความเจ็บป่วยที่เกิดเนื่องจากการทำงาน		
4. มาตรฐาน มอก.18001 จะสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องได้ <u>ไม่</u> จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากพนักงานในบริษัทฯ		
5. ตามข้อกำหนดในมาตรฐาน มอก.18001 นายจ้างต้องดำเนินการในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎหมาย		
6. การประเมินความเสี่ยง คือ การค้นหาและระบุลักษณะอันตราย		
7. งานที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของพนักงาน ต้องจัดให้ทำงานไม่เกินวันละ 7 ชั่วโมง และสัปดาห์ละไม่เกิน 42 ชั่วโมง		
8. นายจ้างไม่จำเป็นต้องจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานอาคารสถานที่ หรือวัสดุอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ให้แก่พนักงานอย่างเหมาะสม		
9. อุบัติเหตุ (Accident) หมายถึง เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดจากการไม่ได้คาดคิดไว้ล่วงหน้า แต่เมื่อเกิดขึ้นแล้วมีผลให้เกิดการบาดเจ็บ หรือเจ็บป่วยจากการทำงาน หรือเสียชีวิต		

หัวข้อ	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง
10. พนักงานเป็นผู้รายงาน สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดตามขั้นตอนเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน ให้ผู้บริหารทราบโดยตรง		

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ

คำชี้แจง ภายในช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา ท่านได้รับทราบ ข่าวสารเกี่ยวกับมาตรฐาน มอก.18001 จาก สื่อ หรือ บุคคลต่างๆ ต่อไปนี้น้อยเพียงใด

แหล่งข่าวสาร	ระดับความถี่			
	มากกว่า 10 ครั้ง	6-9 ครั้ง	3-5 ครั้ง	2 ครั้ง - ไม่เคยสนใจ
1. บทความในหนังสือพิมพ์				
2. รายการในโทรทัศน์				
3. รายการทางวิทยุ				
4. โปสเตอร์ หรือ ป้ายประกาศ				
5. วารสาร หรือ นิตยสาร				
6. แผ่นพับของบริษัทฯ				
7. เสียงตามสายภายในบริษัทฯ				
8. เจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ ที่รับผิดชอบระบบ มอก.18001 พุดให้ฟัง				
9. หัวหน้างานพุดให้ฟัง				
10. เพื่อนร่วมงานพุดให้ฟัง				

ส่วนที่ 4 การยอมรับข้อกำหนด มอก. 18001

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ท่านคิดว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

หัวข้อ	ระดับความคิดเห็น			
	เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง มาก
1. มาตรฐาน มอก.18001 จะช่วยสร้างขวัญและกำลังใจแก่พนักงาน ให้เกิดความเชื่อมั่นในความปลอดภัยต่อชีวิตการทำงาน ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการผลิต				
2. การนำมาตรฐาน มอก.18001 มาปฏิบัติในบริษัทฯ เป็นการเพิ่มความยุ่งยากต่อกระบวนการผลิต				
3. การนำมาตรฐาน มอก.18001 มาปฏิบัติ จะเป็นใบเบิกทางที่ช่วยให้สินค้าของบริษัทฯ เป็นที่ยอมรับของลูกค้ามากขึ้น				
4. เมื่อนำมาตรฐาน มอก.18001 มาปฏิบัติ จะช่วยลดต้นทุนในการฝึกอบรมพนักงานใหม่ อันเนื่องมาจากพนักงานเดิมประสบอุบัติเหตุจนไม่สามารถทำงานให้กับบริษัทฯ ได้อีกต่อไป				
5. การนำมาตรฐาน มอก.18001 มาใช้ ก่อให้เกิดความขัดแย้งในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาระบบ				
6. การปฏิบัติตามมาตรฐาน มอก.18001 เป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันอุบัติเหตุและภาวะฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งช่วยลดความเสียหายและความสูญเสียทั้งด้านชีวิตและทรัพย์สิน				

หัวข้อ	ระดับความคิดเห็น			
	เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง มาก
7. การให้ข่าวสารความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับมาตรฐาน มอก.18001 จะทำให้พนักงานมีความตระหนักและรับผิดชอบต่อความปลอดภัยในการทำงานมากขึ้น				
8. มาตรฐาน มอก.18001 ทำให้บริษัทฯ เสียค่าใช้จ่ายมากกว่าประโยชน์ที่ได้รับ				
9. การติดตามผลการปฏิบัติงานโดยการตรวจประเมิน ทำให้การดำเนินงานต่างๆ ของบริษัทฯ ได้รับการปรับปรุงข้อบกพร่อง และมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง				
10. การที่พนักงานปฏิบัติตามแผนงานควบคุมความปลอดภัยของบริษัทฯ ทำให้อุบัติเหตุการทำงานลดลง				

ส่วนที่ 5 การปฏิบัติตามข้อกำหนด มอก. 18001

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ท่านคิดว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

หัวข้อ	ความถี่ของการปฏิบัติในช่วง 1 เดือน			
	ทุกวัน	2 ครั้ง ต่อ สัปดาห์	1 ครั้ง ต่อ สัปดาห์	1 ครั้ง ต่อ เดือน
1. ทำความเข้าใจต่อเนื้อหาของนโยบาย เมื่อได้รับหรืออ่านประกาศนโยบายการบริหารงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของบริษัทฯ				
2. แนะนำวิธีการทำงานที่ถูกต้องและปลอดภัยให้แก่เพื่อนร่วมงาน				
3. ติดตามข่าวสาร ประกาศ หรือกิจกรรมความปลอดภัยในการทำงานของบริษัทฯ				
4. ทำความเข้าใจขั้นตอนการทำงาน เพื่อความปลอดภัย ตามเอกสารที่บริษัทฯ จัดทำขึ้น				
5. ปฏิบัติตามสัญลักษณ์เตือนอันตราย (Warning Signs) ในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร, เขตพื้นที่อันตราย และวัตถุอันตรายต่างๆ ของบริษัทฯ				
6. ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ตามข้อกำหนดการทำงานของบริษัทฯ				
7. เข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของบริษัทฯ เช่น การประกวดคำขวัญ, การตอบปัญหาชิงรางวัล ฯลฯ				
8. ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังเพื่อไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ ทั้งต่อตนเอง, เพื่อนร่วมงาน และต่อสภาพแวดล้อม				

หัวข้อ	ความถี่ของการปฏิบัติในช่วง 1 เดือน			
	ทุกวัน	2 ครั้ง ต่อ สัปดาห์	1 ครั้ง ต่อ สัปดาห์	1 ครั้ง ต่อ เดือน
9. ดูแล ตรวจสอบ หรือสอบเทียบเครื่องมือหรืออุปกรณ์วัดที่ใช้ในการทำงาน ให้ครบถ้วนและใช้งานได้				
10. ให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการ ในการตรวจสอบความปลอดภัยของบริษัทฯ				

%%%

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

จำนวน ๒๔ ฉบับ
สำนักหอสมุด

ภาคผนวก ข
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวณัฐธยาน์ หวันชัยศรี
เกิดเมื่อ	29 ตุลาคม 2521
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2533 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2537 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2540 ปริญญารัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2543 – 2545 เจ้าหน้าที่จัดซื้อ บริษัทไฮยา กลาสติสต์ (ประเทศไทย) จำกัด นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน พ.ศ. 2545 - ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่จัดซื้อ บริษัทธานีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน) นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน